KUNGL. MAJ:TS OCH RIKETS KOMMERSKOLLEGII

SAMT

KUNGL. GENERALTULLSTYRELSENS

UNDERDÅNIGA UTLÅTANDE

ÖFVER

TULLTAXEKOMMITTÉNS UNDERDÅNIGA BETÄNKANDE

MED FÖRSLAG TILL NY

TULLTAXA

STOCKHOLM 1909
ISAAC MARCUS' BOKTR.-AKTIEBOLAG

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 27 sistlidne maj har Eders Kungl. Maj:t anbefallt kommerskollegium och generaltullstyrelsen att, sedan jernkontoret, handelskammare, fabriks- och handtverksföreningar samt andra

för ämnet intresserade föreningar och enskilde på lämpligt sätt lämnats tillfälle att sig yttra, till Eders Kungl. Maj:t inkomma med gemensamt underdånigt utlåtande i anledning af tulltaxekommitténs den 3 i ofvannämnda månad afgifna betänkande och förslag.

Till fullgörande af denna nådiga befallning i hvad den afser att sätta sammanslutningar och enskilde i tillfälle att yttra sig öfver ifrågavarande betänkande och förslag har kommerskollegium i sådant hänseende dels aflåtit direkta skrifvelser till jernkontoret, handelskammare i riket, svenska handelskamrarna i London och New York, styrelserna för Sveriges allmänna exportförening, järnverksföreningen, Sveriges verkstadsförening, svenska trävaruexportföreningen, Sveriges snickeriexportförening, svenska cellulosaföreningen, svenska trämasseföreningen, svenska pappersbruksföreningen och Sveriges handtverksorganisation, dels ock genom skrifvelser till öfverståthållareämbetet och samtliga Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande äfvensom genom annons i allmänna tidningarna sökt att för öfriga intresserade bereda möjlighet att göra sig hörda i ämnet.

För egen del få ämbetsverken i underdånighet anföra följande.

För det rätta bedömandet af föreliggande förslags hela innebörd, hade för visso varit af vikt, att ämbetsverken vid granskningen af förslaget kunnat stödja sig på en allsidig utredning i fråga om de verkningar, skyddssystemet hittills visat sig medföra. En så beskaffad utredning har emellertid icke af kommittén framlagts. Den tid, som tillmätts ämbetsverken för fullgörande af det åt dem gifna uppdrag, har gifvetvis icke räckt till för åstadkommande af en dylik utredning. Jämte framhållande häraf vilja ämbetsverken redan nu betona, att knappheten i tid jämväl i öfrigt ställt sig hindrande i vägen för en så djupgående undersökning af samtliga nu ifrågavarande förhållanden, som ämbetsverken skulle velat åstadkomma, och som med hänsyn till ämnets vikt varit önskvärd.

De mera genomgripande förändringar i förhållande till nu gällande bestämmelser, som tulltaxekommitténs förslag företer, och som ämbetsverken anse sig böra här inledningsvis omnämna, återfinnas i själfva taxan. Hvad dennas uppställning vidkommer, framträda sålunda betydande olikheter, såväl i fråga om varurubrikernas ordning, som beträffande specialiseringen. Genom varornas sammanförande i grupper af likartade varor har utan tvifvel vunnits större öfverskådlighet i fråga om bedömande af den allmänna likformigheten. Å andra sidan har genom den större specialiseringen tillfälle beredts att åstadkomma ett rättvisare afvägdt tullskydd. Dessa omständigheter hafva emellertid med nöd-

vändighet ledt därhän att göra taxan mindre handterlig, då det gäller att tillämpa densamma.

En annan framträdande förändring, som ämbetsverken ansett sig böra ägna särskild uppmärksamhet, är den betydande inskränkningen af nu gällande värdetullar. De skäl, på hvilka kommittén grundat öfvergången från värdetullar till vikttullar, synas, teoretiskt taget, böra tillerkännas allmän giltighet, men då i vissa fall, där sådana vikttullar ingå i förslaget, stora svårigheter helt visst skulle komma att uppställa sig vid tillämpningen af dylika tullar, hafva ämbetsverken funnit sig icke kunna i allo dela kommitténs uppfattning i detta ämne. De varuslag, som nu åsyftas, äro samtliga att hänföra till maskiner eller maskindelar, och få ämbetsverken tillfälle att här nedan närmare redogöra för sin ställning härutinnan.

Det har från visst håll anmärkts, att de medelvärden å handelsvaror, på hvilka kommittén byggt sina förslag till tullsatser, skulle vara för höga. Af allt att döma har kommittén på sina utredningar härutinnan nedlagt ett så omfattande, grundligt och omsorgsfullt arbete, att dess resultat väl får anses efter omständigheterna tillfredsställande. Det ligger i sakens natur, att en undersökning, som är beroende af så många och så växlande förhållanden som den ifrågavarande, icke kan i allo träffa det absolut rätta. Af anledning, som här förut påvisats, hafva några vidlyftigare undersökningar i omförmälda hänseende icke kunnat åstadkommas. Ämbetsverken hafva dock på vissa områden låtit mera ingående kontrollera de af kommittén framlagda uppgifterna, och har resultatet af detta arbete icke jäfvat ämbetsverkens ofvan uttalade uppfattning. I enstaka fall har det emellertid synts ämbetsverken utredt, att tullsatser byggts på för höga medelvärden, och hafva jämkningar i dessa tullsatser föreslagits.

Likaledes har anmärkts, att kommittén skulle hafva i mycket stor omfattning tillämpat det förfaringssätt, att, medan den nuvarande tullsatsen icke sänkts för de gröfre och prisbilligare varorna, mer eller mindre betydande tullförhöjningar föreslagits för de finare och mera förädlade samt i följd däraf dyrbarare varorna. Ehuru det icke kan förnekas, att i vissa fall ett sådant tillvägagångssätt användts, synes dock den sålunda gjorda anmärkningen icke kunna tillerkännas allmängiltighet. I andra fall kan nämligen ett motsatt förhållande iakttagas. För att visa, det afsevärda tullsänkningar föreslagits, har utarbetats en tablå, upptagande de mera betydande artiklar, för hvilka sådan sänkning ifrågasatts; och få ämbetsverken härmed öfverlämna denna tablå, betecknad såsom bilaga litt. A. Utom dessa direkta nedsättningar af

gällande tullsatser innehåller kommitteförslaget flera indirekta lindringar. En icke oväsentlig sådan är stadgandet, att de till vissa rubriker fogade bestämmelser, enligt hvilka afdrag i vikten ej medgifves för askar, papper och dylikt omslag, ej skola tillämpas på ytteremballage, uppenbarligen endast afsedt till varans skyddande under transporten. En särskild lättnad torde detta innebära i fråga om varor, inkommande i postpaket, beträffande hvilka för närvarande askar och ytterpapper i stor utsträckning medräknas i den tullpliktiga vikten. En annan tullindring innebär affattningen af anmärkningen under n:r 829 i den föreslagna taxan. Här saknas nämligen bestämmelse om tilläggstull för lackerade och bronserade järnvaror, hvarigenom nedsättning till 20, 15 eller 12 öre per kilogram skulle komma att inträda för en mängd artiklar, som för närvarande draga en tull af 50 öre per kilogram.

En viktig förutsättning för att den nya tulltaxan skall kunna rätt fylla sin uppgift är tillkomsten af en officiell varuförteckning. Rätteligen hade en sådan författning bort vara tillgänglig så tidigt, att den kunde tagas i bruk samtidigt med den nya taxan. Ämbetsverken hemställa för den skull, att åtgärder måtte snarast möjligt vidtagas för utarbetande af en officiell varuförteckning.

En tulltaxa sådan som den föreslagna kommer emellertid att ställa stora kraf på tullpersonalens duglighet. För att dessa kraf må kunna fyllas, erfordras med nödvändighet, att de, som skola handhafva tullbehandlingsbestyren, erhålla speciell utbildning. Förslag till anstalter i sådant syfte föreligger emellertid redan till Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning. För att allmänhetens anspråk på snabb expedition må kunna, så vidt sig göra låter, tillgodoses äfven sedan ny tulltaxa trädt i kraft, lärer, såsom kommittén också antydt, ökning af tullpersonalen icke kunna undvikas.

Ej heller bör förbises, att det redan nu strängt anlitade utrymmet i de flesta packhuslokaler helt visst är otillräckligt för tillämpningen af kommitténs förslag till tulltaxa med hänsyn till dess försenande inverkan å tullbehandlingen, samt att vägningen af tyngre föremål kräfver vissa tekniska, nu ej förefintliga förutsättningar med afseende å spår- och våganordningar.

Att i allt fall tullexpeditionens fortgång, särskildt under första tiden efter den nya tulltaxans ikraftträdande, kommer att menligt påverkas af de nya formerna, får anses gifvet.

Till de från sammanslutningar och enskilde inkomna framställningar i fråga om föreliggande kommitteförslag hafva ämbetsverken tagit den hänsyn, som förhållandena ansetts påkalla. Åtskilliga af dessa

framställningar hafva emellertid inkommit så sent, att ämbetsverken icke kunnat ägna desamma den ingående undersökning, som med hänsyn åtminstone till vissa i dem berörda frågors vikt hade varit önskvärd.

Ämbetsverken öfvergå härefter att redogöra för de erinringar och framställningar från ämbetsverkens sida, till hvilka den närmare granskningen af förslagets detaljer synts gifva anledning, därvid förslagets särskilda delar, i den mån ämbetsverken ansett nödigt att här omnämna dem, behandlas i den ordning, hvari de förekomma i förslaget.

Förordningen.

Den af kommittén föreslagna anordning att ur nuvarande tulltaxeunderrättelser utbryta en del bestämmelser, som rätteligen icke höra dit, och i stället öfverföra dem till en särskild med tulltaxan förbunden förordning, i hvilken dessutom inrymts åtskilliga andra närstående stadganden, synes ämbetsverken lämplig. I hufvudsak hafva ämbetsverken icke något att erinra mot innehållet i denna del af förslaget; dock att ämbetsverken på sätt här nedan närmare angifves icke kunnat fatta bestämd ståndpunkt hvad beträffar § 13. Några mindre väsentliga förändringar af dels saklig, dels redaktionell natur synas böra vidtagas; och få ämbetsverken härutinnan anföra följande under respektive paragrafer.

Paragraf 1.

Med hänsyn därtill att icke alla i den föreslagna tulltaxan upptagna varor skola draga tull, vilja ämbetsverken sätta i fråga, huruvida icke innebörden af stadgandet i förevarande § skulle riktigare uttryckas på följande sätt:

> »Varor, som från utlandet införas, äro, så framt icke annorlunda här nedan stadgas, i fråga om tullafgift underkastade bestämmelserna i den vid denna förordning fogade tulltaxa.»

Paragraf 5.

I mom. f) föreslås, att af resande medförd begagnad velociped må, under vissa betingelser, åtnjuta tullfrihet. Liknande frihet medgifver jämväl nu gällande tulltaxa. Emellertid hafva från skilda håll framställningar gjorts i syfte att den inskränkning i dispositionsrätten, som ligger i stadgandet därom att velocipeden skall vara af den resande medförd, måtte varda upphäfd. Eftergifvande af ifrågavarande villkor synes icke heller kunna vålla någon risk för det allmänna.

Den frihet, som härutinnan tilläfventyrs må kunna medgifvas i fråga om velociped, torde också böra uttryckligen stadgas för under enahanda omständigheter inkommande begagnad handkamera. Redan nu lärer på goda skäl resande tillhörig sådan kamera af tullmyndigheterna allmänt betraktas såsom en reseförnödenhet och alltså lämnas tullfri. Ämbetsverken föreslå förty,

att mom. f) måtte erhålla följande förändrade lydelse: »förnödenheter, — — — — annat ändamål; skolande till sådana förnödenheter jämväl hänföras begagnad velociped *och begagnad handfotografikamera*, hvilka enligt af resande på tro och heder afgifven skriftlig försäkran införas för eget bruk och icke i handelsafsikt.»

Beträffande det under g) föreslagna stadgande vilja ämbetsverken ifrågasätta, huruvida det må anses lämpligt uppställa ovillkorlig fordran på att instrument, som af vetenskapsman medföras för vetenskapliga ändamål, skola vara begagnade för att åtnjuta tullfrihet.

Likaledes synes det kunna ifrågasättas, huruvida behof af den under i) föreslagna inskränkning i fråga om tullfrihet för skeppsinventarier, tillhörande förolyckade fartyg, må kunna anses ådagalagdt. Helt visst skulle, därest friheten icke finge tillämpas i fråga om inventarier, tillhörande fartyg, som förolyckats utom svenskt farvatten, fall kunna förekomma, där det skulle visa sig särdeles motbjudande att icke härutinnan kunna tillämpa samma frihet, som medgifves enligt nuvarande lagstiftning i ämnet.

Under l) har framkommit ett förslag, som måste anses väl förtjänt af uppmärksamhet. Tullmyndigheterna hafva rik erfarenhet af

den synnerliga ovilja, som städse af vederbörande trafikanter lägges i dagen, då det gäller att utgifva tull för s. k. brudutstyrslar. Den af kommittén föreslagna friheten synes emellertid väl mycket begränsad. Då här icke är fråga om varor, införda i handelsafsikt, synes tullfriheten kunna, utan att statsverkets rätt däraf i nämnvärd mån beröres, utsträckas att omfatta äfven andra än de i förslaget upptagna föremål, som inkomma under ifrågavarande förhållanden, och detta så mycket mera som, enligt hvad kommittén anför i sin motivering, sådan större frihet förekommer flerstädes i utlandet. Ämbetsverken anse alltså,

att, därest ett stadgande härutinnan beslutas, detsamma bör få det af kommittén föreslagna innehåll med den ändring, att orden »hushålls- eller klädespersedlar» utbytas mot ordet »*lösörepersedlar*».

Beträffande det under r) föreslagna stadgande hemställa ämbetsverken,

att det mot slutet förekommande uttrycket »i enahanda transport till utlandet eller eljest» måtte, då det till äfventyrs kan missuppfattas och i allt fall synes öfverflödigt, få utgå.

För fullständigande af den under s) ifrågasatta bestämmelsen få ämbetsverken föreslå,

att ordet »suveräner» utbytes mot ordet »*statsmyndighet*».

Paragraf 6.

De i § 1 b) af nådiga förordningen den 7 maj innevarande år angående vissa bestämmelser rörande gränstrafiken mellan Sverige och Norge förekommande stadganden, hvilka med få afvikelser ordagrant återgifvas i motsvarande del af kommitténs förslag, hafva, för så vidt angår införsel till Kalls socken, icke kunnat få fullt ut den tillämpning, som utan tvifvel afsetts med desamma. Förhållandet är nämligen, att Åre socken med en kil afdelar Kalls socken och träffar riksgränsen på den plats, där den ena af de två från Norge till sistnämnda socken

ledande vägarne skär riksgränsen. Följden häraf har blifvit, att ifrågavarande stadgande anses icke kunna tillämpas å varor, som på denna väg införas till Kalls socken. Ämbetsverken hemställa förty,

att i berörda del af förslaget uttrycket »öfver gränsen mot Kalls socken i Jämtland» måtte ersättas med uttrycket *»öfver den del af gränsen, som är belägen mellan södra gränsen af Kalls socken i Jämtland och samma sockens norra gräns»*.

Paragraf 9.

I mom. 1 och 2 har kommittén föreslagit bestämmelser för reglerande af vissa sedan lång tid tillbaka åt trafiken lämnade lättnader, hvilka icke grundats på särskilda föreskrifter utan så småningom framstått och utvecklat sig i praktiken. Ämbetsverken, som finna det önskvärdt, att bestämda anvisningar härutinnan komma till stånd i hufvudsaklig öfverensstämmelse med förslaget, anse dock några modifikationer i detsamma vara af nöden. Kommittén har i mom. 1 c) föreslagit tullfrihet för emballage af spånadsvara eller halm, afsedt att med exportgods återutföras. Ämbetsverken, som i princip icke hafva något att erinra mot en sådan föreskrift, vilja dock framhålla, att de skäl, som anförts till stöd för förslaget, nämligen å ena sidan det högre priset å här i riket tillverkadt dylikt emballage och å andra sidan omöjligheten att anskaffa fullgod svensk vara, lära kunna lika väl åberopas i fråga om vissa andra slag af emballage. Hos generaltullstyrelsen har vid skilda tillfällen anförts, att export af viss inhemsk produkt, för hvars emballerande erfordrats i utlandet tillverkadt emballage, äfventyrats eller omintetgjorts därigenom, att emballaget dragit tull här i riket. Åtminstone i vissa af dessa fall har uppgiftens riktighet icke kunnat betviflas. Skulle kommitténs förslag i nu ifrågavarande afseende vinna beaktande, synes det ämbetsverken billigt, det medgifvandet utsträckes att gälla äfven andra slag af emballage, som icke tillverkas inom landet. Ämbetsverken föreslå alltså,

att mom. 1 c) måtte erhålla följande lydelse: »inkommande tullpliktigt emballage af spånadsvara eller halm, afsedt att med exportgods återutföras, *äfvensom för enahanda ändamål inkommande annat tull-*

pliktigt emballage af sådant slag, som icke tillverkas inom landet.»

Vidare hemställer kommittén, att i fråga om tullfrihet för vara, som skall afprofvas och eventuellt återutföras, eller för emballage tiden för sagda frihet skall begränsas till tre månader. Denna tidrymd synes ämbetsverken så knappt tilltagen, att, med tillämpning af ett stadgande enligt förslaget, den afsedda lättnaden i flera fall torde blifva utan praktisk betydelse. Opåräknade omständigheter kunna nämligen lätt föranleda därtill, att egenskaperna hos t. ex. en arbetsmaskin, som intagits för afprofning, och hvars uppackning, montering, nedtagning och återinpackning äro af mera kräfvande och tidsödande art, alldeles icke kunna under ifrågavarande tid utrönas. I vissa fall, såsom inför en arbetsnedläggelse, kan importören härutinnan stå så godt som maktlös. Om detta i främsta rummet gäller för varor, som skola afprofvas, kan det dock i viss mån åberopas äfven i fråga om emballage. Det synes därför nödigt, att tiden afsevärdt utsträckes; och hemställa ämbetsverken i anslutning härtill,

att första punkten i sista stycket af mom. 1 måtte få detta innehåll: »Tullfrihet enligt detta moment må icke medgifvas för längre tid än ett år, och bör, där tullfrihet medgifves för vara, som skall afprofvas och eventuellt återutföras, eller för emballage, tiden begränsas till högst *sex* månader».

Till förekommande af misstolkning synes det i mom. 2 förekommande uttrycket »och andra förnödenheter» böra utbytas mot uttrycket *»och andra föremål»*.

Under hänvisning till innehållet af det af kommittén den 2 sistlidne juli afgifna särskilda underdåniga yttrande angående rätt för utländsk resande att tullfritt disponera medförd automobil, få ämbetsverken, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med hvad kommittén härutinnan föreslagit, än ytterligare hemställa,

att efter mom. 2 i förevarande § måtte inskjutas ett nytt moment af följande lydelse: *»Likaledes förordnar Konungen om de villkor, under hvilka resande, som icke är inom riket bosatt, må utan tullafgifts er-*

läggande under en tid af högst ett år förfoga öfver medförd automobil, afsedd att inom samma tids utgång återutföras», att detta moment betecknas med 3, samt att de nuvarande momenten 3 och 4 betecknas med resp. 4 och 5.

Paragraf 11.

Med afsende å hvad under ofvanstående § af förslaget förekommer rörande värdering af gods i dess skadade skick anse sig ämbetsverken icke böra underlåta att framhålla, det en sådan värdering ofta lärer blifva synnerligen svår och, där det gäller en mångfald olika varor med vidt skilda egenskaper, komma att orsaka afsevärda kostnader.

Paragraf 12.

Det undantag från den i första stycket återgifna allmänna grundsats, hvilket föreslagits i senare delen af sista stycket, är en rätt genomgripande nyhet, och tillämpningen af ett sådant undantagsstadgande måste i många fall blifva synnerligen svår, men då å andra sidan den ifrågasatta förändringen måste anses hafva sitt berättigande och för visso skulle komma att hälsas med synnerlig tillfredsställelse från de trafikerandes sida, finna sig ämbetsverken icke böra frånråda ett stadgande i öfverensstämmelse med förslaget.

Paragraf 13.

Af motiveringen till denna § framgår med all tydlighet, att kommittén ej varit tillfreds med att föreslå upprepande af nu gällande bestämmelser i här ifrågavarande ämne, och att endast brist på möjlighet till uttömmande utredning nödgat densamma att låta förslaget framkomma i dess nuvarande form. Från flera håll, bland annat från jernkontoret och Sveriges verkstadsförening, hafva också framställts yrkanden på förändrade bestämmelser i ämnet, yrkanden, hvilka grundats därpå, att restitutionsförfarandet, som i sin tid infördes för att i första hand uppmuntra vår rederinäring och dessutom gifva stöd åt den inhemska skeppsbyggnadsindustrien, om det också visat sig i viss grad

hafva uppfyllt sitt hufvudändamål, dock — hvad vårt skeppsbyggeri beträffar — verkat mycket ojämnt och för den svenska järnhandteringen varit i hög grad ogynnsamt, i det att det tjänat såsom premiering af utländskt material till skeppsbyggnad.

De skäl för en förändring af härutinnan gällande föreskrifter, som sålunda framförts, kunna icke utan vidare tillbakavisas, men då icke heller ämbetsverken äro i tillfälle att framlägga något nytt förslag i ämnet, hemställes,

att, därest det skulle finnas oundvikligt att i den blifvande tulltaxeförordningen upptaga bestämmelser i enlighet med innehållet i denna §, sagda bestämmelser dock måtte betraktas såsom allenast provisoriska, och att på sakkunskap stödd grundlig utredning i ämnet må så snart sig göra låter verkställas.

Paragraf 14.

I mom. 4, som lämnar föreskrift rörande tullrestitution vid utförsel med järnväg till Norge, stadgas såsom villkor för restitution, bland annat, att godset skall förpassas till norsk ort, hvarest tullkammare finnes och förtullning får äga rum, och att utförseln skall styrkas genom attest från denna tullkammare.

Då det emellertid understundom inträffat, att vederbörande norska myndighet, som det tillkommit att meddela kvitto å från här i riket till ort i Norge förpassadt gods, icke kunnat förmås utfärda sådant kvitto, ehuru något tvifvel ej funnits rörande godsets framkomst i vederbörlig ordning, vilja ämbetsverken ifrågasätta, huruvida icke nyssnämnda stadgande kunde utbytas mot föreskrift af innehåll att gods, hvarom nu är fråga, skall i stället förpassas till vederbörande svenska gränstullkammare, som därefter hade att meddela bevis om godsets befordran till Norge. Ämbetsverken hafva därvid ej förbisett, att sagda tullkamrar icke ligga alldeles vid gränsen, men då sådan tullkammare i hvarje fall är belägen vid den sista svenska järnvägsstation, godset har att passera, innan detsamma anländer till Norge, torde underslef knappast kunna befaras. Därest Eders Kungl. Maj:t skulle finna sådan ändring böra vidtagas, torde densamma kunna utföras sålunda,

att dels under a) orden »ort, hvarest tullkammare finnes och förtullning får äga rum» utbytes mot orden

»*vederbörande svenska gränstullkammare*», och dels stycket c) erhåller följande förändrade lydelse: »att genom attest från *gränstullkammaren* skall styrkas, beträffande till emballage använd utländsk juteväfnad, att varan dit ankommit med orubbad försegling eller plombering och därifrån befordrats vidare till Norge, samt, beträffande öfriga varor, därjämte att desamma till beskaffenhet och myckenhet funnits med förpassningen öfverensstämmande».

Ämbetsverken anse sig icke böra underlåta att i detta sammanhang omnämna det af Stockholms handelskammare i dess öfver kommittéförslaget afgifna yttrande framställda förslag till bestämmelser i syfte att befrämja transithandeln genom anordnande af »tullrestitutionsupplag» under de former, som angifvits i en handelskammarens yttrande bifogad promemoria. Ämbetsverken vilja därvid uttala såsom önskvärdt, att den af handelskammaren sålunda väckta frågan om åtgärder för underlättande af transithandel må ägnas den uppmärksamhet, den utan tvifvel är värd. Det af handelskammaren föreslagna sättet för denna viktiga frågas lösande anse sig ämbetsverken dock icke kunna förorda, oafsedt det förhållande att härutinnan ett system, grundadt på tullrestitution, synes vara att föredraga framför bestämmelser, som stödja sig på tullkredit och afskrifning. De närmare formerna för en lagstiftning i ämnet lära knappast kunna fastställas förr än efter en ingående undersökning af alla de förhållanden, en sådan lagstiftning kan anses komma att beröra.

I anslutning till hvad sålunda anförts, få ämbetsverken i underdånighet hemställa, huruvida icke Eders Kungl. Maj:t skulle finna lämpligt vidtaga anstalter för en sådan undersökning.

Paragraf 15.

Kommitténs under ofvanstående § upptagna förslag har från vissa håll mött ett mycket bestämdt motstånd. På grund af hvad kommittén i hithörande motivering anfört, synes dock sannolikt, att införandet i vår tullagstiftning af bestämmelser i enlighet med innehållet i förevarande § skulle i flera hänseenden blifva till gagn för landet i dess helhet. Med hänsyn härtill och då ämbetsverken icke hafva skäl antaga, att de af motståndarna till förslaget uttalade farhågorna skola i någon

afsevärd mån besannas, anse ämbetsverken sig böra understödja kommitténs förslag i denna del.

Paragraf 16.

Mot formuleringen af första stycket i § 4 af underrättelserna till nu gällande tulltaxa hafva vid skilda tillfällen anmärkningar framställts, och detta väl icke utan skäl. Då nu innehållet i sagda författningsrum fått ord för ord inflyta i första stycket af förevarande §, hafva ämbetsverken ansett sig böra hemställa, att detta stycke omredigeras; och få ämbetsverken i sådant afseende föreslå,

att detsamma erhåller följande lydelse: »Lastpenningar till Kungl. Maj:t och kronan *erläggas vid resor mellan Sverige och utrikes ort och utgå till lika belopp af svenska som af främmande fartyg med 10 öre för hvarje ton af fartygets afgiftspliktiga dräktighet enligt gällande mätbref. De betalas under loppet af ett kalenderår sålunda:*

a) vid inkommande första resan och vid förnyadt inkommande, när fartyget innehar last samt större eller mindre del däraf lossar, och må härvid jämväl såsom barlastadt anses fartyg, då dess last uppgår till mindre än en tiondel af fartygets afgiftspliktiga dräktighet; skolande vid beräkning häraf en ton anses motsvara för varor, som i fartygets skeppshandlingar äro upptagna i volym, 2.83 kubikmeter och för varor, som äro upptagna i vikt, 1,360 kilogram; *samt*

b) vid utgående allenast första resan.

Tulltaxan.

Afd. I. **Sten- och jordarter samt andra mineraliska eller fossila råämnen, icke flytande; äfvensom arbeten däraf, ej annorstädes upptagna.**

Rubr. 1. Kvarts, kvartssand, flinta, kiselgur och bauxit, äfven renad, samt flusspat och kryolit, äfven malna.

Af kryolit förekomma två slag till import, nämligen naturlig och konstgjord. Då emellertid den sistnämnda, som för närvarande drager 15 procents värdetull, icke utan kemisk undersökning lärer kunna skiljas från den naturliga, synas de båda slagen böra i tullbehandlingshänseende likställas, och lärer taxans systematiska uppställning ej få anses lägga hinder i vägen för detta af praktiska hänsyn betingade förslag, då t. ex. vissa arbeten af såväl naturlig som konstgjord alabaster under denna afdelning sammanförts i rubr. 30.

Rubriken skulle till följd häraf erhålla följande lydelse:

Kvarts, kvartssand, flinta, kiselgur och bauxit, äfven renad, flusspat och kryolit, *naturlig eller konstgjord*, äfven malna fria.

Rubr. 11. Lera, alla slag, äfven slammad, malen eller bränd, porslinslera eller kaolin härunder inbegripen; äfvensom chamott- och dinasmurbruk.

Då import af annat murbruk än chamott- och dinasmurbruk ej torde vara utesluten, och kommittén synes hafva afsett tullfrihet för allt murbruk, föreslås följande förändring:

Lera, alla slag, äfven slammad, malen eller bränd, porslinslera eller kaolin härunder inbegripen; äfvensom chamott-, *dinas- och annat murbruk*. . . . . fria.

Rubr. 16—19. Slip-, bryn- eller polerstenar, äfven i form af plattor eller skifvor.

Enär kommittén beträffande naturliga slip-, bryn- eller polerstenar i förening med andra ämnen endast upptagit rubrik för sådana artiklar, som förekomma i förening med trä, järn eller annan oädel metall, men äfven sammansättning med andra ämnen lärer förekomma, hemställes, att rubrikerna i detta afseende utvidgas. Ehuru beträffande konstgjorda slip-, bryn- eller polerstenar rubriken genom orden »eller annat dylikt ämne» blifvit mindre inskränkt, synes för likformighets vinnande nedan angifna formulering vara att förorda:

	Slip-, bryn- eller polerstenar, äfven i form af plattor eller skifvor:	
	naturliga:	
16.	utan förening med annat ämne, därunder inbegripna äfven sådana, som äro försedda med centrumbeslag af järn	fria.
17.	andra slag	1 kg. —:25
	Anm. Därest en naturlig slipsten är till skydd under transporten försedd med järnband, fästes därvid ej afseende vid tullbehandlingen.	
	konstgjorda, äfven i förening med annat ämne:	
18.	helt eller delvis af smärgel, korundum, alundum, karborundum eller andra liknande hårda slipmedel	1 kg. —:25
19.	andra slag	1 kg. —:04.

Rubr. 35. Portlandscement, vanlig grå, hvit eller färgad, samt slaggcement, trass och andra för byggnadsändamål använda cementsorter, emballagets vikt inberäknad.

I en till kommerskollegium inkommen framställning har anförts, att den för cement föreslagna tullsatsen af 60 öre per 100 kilogram skulle kunna kringgås genom import af ett halffabrikat med teknisk benämning »klinker», af hvilken vara endast genom en enkel förmalningsprocedur inom landet skulle kunna framställas användbart cement.

Till cementtullens säkerställande föreslås därför, att åt rubriken gifves följande lydelse:

Portlandscement, vanlig grå, hvit eller färgad, *omalen eller malen*, samt slaggcement, trass och andra för byggnadsändamål använda cementsorter, emballagets vikt inberäknad . . . . . 100 kg. —: 60.

Anm. till rubr. 36—39.

Med hänsyn därtill att vissa arbeten af konstgjord alabaster upptages i rubr. 30 i denna afdelning med tullsats af 1 krona per kilogram, synes i anmärkningen under rubr. 39 böra göras undantag för nämnda varor. Till följd häraf föreslås för anmärkningen i fråga följande lydelse:

Såsom arbeten af cement tullbehandlas jämväl arbeten af magnesiacement och annan konstgjord sten, *dock ej alabaster;* äfvensom kalksandsarbeten, ej särskildt nämnda.

Rubr. 48. Arbeten af i nästföregående rubrik nämnd massa, såsom plattor, segment och andra formstycken.

Enär för isoleringsändamål afsedda madrasser och andra olika slags isoleringsartiklar, hvilka ej kunna rubriceras som »formstycken», äro hänförliga till denna rubrik, föreslås, att ordet »formstycken» utbytes mot »*isoleringsartiklar*».

Afd. III. **Alster af åkerbruk, kvarnindustri, trädgårdsskötsel m. m.**

A. *Spannmål och skidfrukter m. m.*

Rubr. 74—88. Spannmål, omalen.

Såsom allmänt kändt och jämväl af tulltaxekommittén i dess statistiska utredning påvisadt, har det svenska jordbruket under de senaste årtiondena utvecklats i riktning från sädesproduktion till frambringande af ladugårdsprodukter. Härigenom har behofvet af från andra länder importerad brödsäd, framför allt hvete, ständigt ökats, under det att exporten af såväl hvete som råg efter hand gått tillbaka och numera nästan alldeles afstannat. Det vill synas, som om med hänsyn härtill tiden vore inne att öfverväga, huruvida icke vissa modifikationer i nu gällande tullagstiftning i fråga om spannmål kunde vara påkallade.

Det torde för öfrigt vara obestridligt, att spannmålstullar bidraga till att fördyra de för flertalet af landets befolkning nödvändigaste lifsmedlen, hvarigenom ock ett afsevärdt men tillfogas den inhemska industrien. Ämbetsverken vilja visserligen med hänsyn till nämnda tullskydds stora statsfinansiella betydelse icke ifrågasätta, att detsamma skulle omedelbart upphäfvas, men kunna ej underlåta framhålla såsom ett högeligen behjärtansvärdt önskemål, att tullfrihet å spannmål tillförsäkras landets starkt brödkonsumerande befolkning, så snart omständigheterna medgifva det.

I hvarje fall synes tullen på majs af skäl, som anförts i kungl. proposition till 1903 års riksdag, böra redan nu bortfalla.

Rubr. 74—75. Sojabönor.

Till generaltullstyrelsen har under årets lopp inkommit förfrågan angående tullbehandlingen af s. k. sojabönor med framhållande af att de, såsom otjänliga till människoföda och innehållande stor oljehalt, närmast vore att jämnställa med lin-, rof- och rapsfrö samt till följd häraf borde åtnjuta tullfrihet.

I en till kommerskollegium ingifven framställning har jämväl gjorts yrkande om tullfrihet för ifrågavarande bönor. Vid med anledning häraf verkställd utredning har framgått, att dessa bönor icke kunna bringas till mognad inom landet, samt att de visserligen i Kina, Japan m. fl. länder ingå i människoföda, men att de åtminstone icke hos oss torde få sådan användning. Däremot skulle de utgöra ett utmärkt kreatursfoder och kunna enligt samstämmiga uttalanden blifva värdefulla för oljeslagerier och i andra hand för tvålfabriker inom landet, då därur kunde pressas en för olika ändamål tjänlig olja. Härjämte skulle oljeslagerierna under den tid af året, då denna rörelse eljest ligger nere, finna sysselsättning med pressning af olja ur sojabönor. Första förutsättningen för den inhemska industrien att tillgodogöra sig varan är dock, att densamma åtnjuter tullfrihet, då de produkter, som skulle utvinnas, nämligen olja och kreatursfoder, äro tullfria.

Då sålunda sojabönor icke kunna odlas inom landet, och tullfrihet för varan icke synes kunna blifva här till men för odling af andra växter, men däremot till gagn för flera näringsgrenar, vilja ämbetsverken föreslå, att tullfrihet måtte medgifvas för sojabönor, i likhet med hvad Riksdagen nyligen beslutat beträffande arachid- eller jordnötter, och synes nu ifrågavarande artikel lämpligen kunna upptagas i rubr. 75, hvilken sålunda skulle erhålla följande lydelse:

Hafre, vicker och gråärter (sandärter, pelusker); *äfvensom sojabönor* . . . . . fria.

Rubr. 79. Mjöl af arrowrot.

För arrowrot och liknande rötter har nedan föreslagits en tullsats af 10 öre per kilogram. Enär mjöl af arrowrot icke synts böra draga lägre utan åtminstone lika hög tull som råvaran, hvaraf det är framställdt, torde orden »mjöl af arrowrot» böra utgå ur rubriken, hvilken sålunda skulle lyda:

Mjöl och gryn, alla slag; äfvensom mjöl af andra vegetabilier, ej till annan rubrik hänförligt . . . 100 kg. 6: 50.

Tall- och grankottar.

Med anledning af att tall- och grankottar enligt prejudikat åtnjuta tullfrihet, och så fortfarande skulle blifva förhållandet, därest de ej särskildt i taxan upptagas, har inhämtats domänstyrelsens mening, huruvida det kunde ligga fara i tullfrihet för desamma, då det ur dem utklängda fröet är tullbelagdt. Härvid har upplysts, att både utländskt färdigt frö och ur importerade kottar klängdt frö på grund af klimatiska förhållanden är olämpligt för användande inom landet, samt att tall- och grankottar med anledning häraf och för att i möjligaste mån utestänga import af kottar för klängning af frö, borde beläggas med samma tull som motsvarande fröslag.

Med anledning af detta uttalande föreslås, att rubrikerna för tall- och granfrö erhålla lydelsen:

86. tall-; *äfvensom tallkottar* . . . . . 1 kg. 4: —
87. gran-; *äfvensom grankottar* . . . . . 1 kg. 1: 50.

För att emellertid sålunda föreslagna bestämmelser icke må verka såsom importförbud för kottar af sådana tall- och granarter, som ej växa inom landet, och då sådan vara oftast användes i dekorationssyfte, synes i anmärkning lämpligen kunna intagas bestämmelse därom, att med tallkottar och grankottar i dessa rubriker endast afses kottar af respektive Pinus sylvestris samt Abies excelsa eller Abies pectinata.

Rubr. 93. Potatis: af det löpande årets skörd och inkommande under tiden 15 februari—31 juli.

Med afseende å den tid, under hvilken enligt kommitténs förslag tull skulle utgå för potatis af det löpande årets skörd, har framhållits, att den potatis, som införes under juli månad, icke kan räknas såsom lyxvara, samt att import af potatis kan vara nödvändig under sådana förhållanden, då förrådet af föregående års skörd tagit slut, innan det nya årets skörd kan tillfredsställa konsumtionen. På grund häraf yrkas, att tullpliktigheten bör inskränkas att gälla potatis, som importeras till utgången af juni månad.

Ämbetsverken instämma till fullo i de åsikter, som i nämnda framställning funnit uttryck, och hemställa, att rubriken må ändras till följande lydelse:

93. af det löpande årets skörd och inkommande under tiden 15 februari—*30 juni* . . . . . 100 kg. 2: 50.

Rubr. 104. Kreatursfoder, ej särskildt nämndt, etc.

Utom i denna rubrik upptagna majskakmjöl importeras äfven mjöl af andra oljekakor, hvilket enligt nu tillämpad praxis tullbehandlas lika med oljekakor. Denna vara har såsom färdigt kreatursfoder ansetts böra i denna rubrik upptagas, på grund hvaraf för rubriken föreslås lydelsen:

Kreatursfoder, ej särskildt nämndt, såsom draf, drank, glutenfoder, mjöl af majskakor och *andra oljekakor samt* majsgroddmjöl, äfven med inblandning af animaliska ämnen fritt.

B. *Frukter, bär, grönsaker och lefvande växter m. m.*

Rubr. 114. Mandel samt aprikos-, persiko- och sviskonkärnor; äfvensom nötkärnor, alla slag, äfven sönderskurna, s. k. arachidmandel härunder inbegripen.

I denna rubrik medgifves väl för nötkärnor, att de få vara sönderskurna för att hit hänföras, men däremot icke beträffande andra i rubriken upptagna varor. Då emellertid äfven sådana importeras i sönderdeladt skick, och dessa icke synts böra tullbehandlas efter annan grund än den ej sönderskurna varan, föreslås för rubriken följande lydelse:

mandel, aprikos-, persiko- och sviskonkärnor samt nötkärnor, alla slag, *hela eller sönderdelade,* s. k. arachidmandel härunder inbegripen . . . . . 1 kg. —: 35.

Manioka-, tapioka-, kassava- och arrowrot.

I framställning till Eders Kungl. Maj:t har framhållits bland annat, hurusom importen af maniokarot skulle inverka menligt på afsättningen inom landet af det öfverskott af potatisodlingen, som i synnerhet i landets sydligare län kunde uppstå. Till följd häraf yrkas, att denna rot måtte tullbeläggas.

Den utredning, som med anledning häraf företagits, gifver vid handen, att ifrågavarande rötter hafva betydligt större stärkelsehalt än potatis och vid brännvinstillverkning lämna fyra gånger det utbyte i brännvin, som kan erhållas vid användande af potatis såsom råvara. Sålunda skulle af 100 kilogram maniokarot erhållas 80 liter brännvin, under det att af lika vikt potatis endast erhålles 20 liter. Hvad värdet beträffar har upplysts, att medelvärdet för potatis utgör 3 kronor per 100 kilogram, under det att medelvärdet för här nämnda rötter utgör 12 kronor för samma kvantitet.

Med anledning af hvad sålunda anförts och med åberopande af generaltullstyrelsens underdåniga yttrande i frågan, hemställa ämbetsverken, då äfven åkerbruksnäringen inom andra delar af landet än de sydligaste länen synes af frågan kunna beröras, att för nämnda rötter sättes en tullsats af 10 öre per kilogram. På grund häraf erfordras upptagande i tulltaxan af ny rubrik, hvilken lämpligen torde kunna erhålla plats närmast efter rubr. 126 och formuleras sålunda:

126½ *manioka-, tapioka-, kassava- och arrowrot, äfven pulveriserade eller på annat sätt sönderdelade* . . *1 kg. —: 10.*

Rubr. 129. Blommor och blomdelar, naturliga, afskurna, friska och torkade, ej särskildt nämnda; andra slag etc.

Till denna rubrik hänföras bland annat blommor och blomdelar, torkade. Då pulveriserade blommor och blomdelar, som nu vid import draga 15 procents värdetull, icke blifvit i förslaget upptagna, och ämbetsverken ansett, att de på grund af sin användning för industriellt och medicinskt behof böra åtnjuta tullfrihet, föreslås för rubriken lydelsen:

andra slag, *äfven pulveriserade,* äfvensom insektpulver (torkade och pulveriserade blomdelar, med eller utan tillsättning af mineraliska beståndsdelar) . . . . . fria.

Rubr. 131—132. Växter, ej särskildt nämnda, torkade eller annorledes preparerade.

Vid tullbehandlingen enligt gällande taxa af växter har afseende ej fästs vid, huruvida de skolat användas för medicinskt bruk eller ej. Ämbetsverken hafva icke funnit något skäl föreligga, att här göra någon ändring, och då importen af giftiga växter är reglerad af gällande giftstadga och det skulle innebära afsevärd svårighet vid tullbehandlingen och verka betungande för den enskilde importören, om härutöfver hänsyn äfven skulle tagas till användningssättet, föreslås, att orden »*icke till apoteksvaror hänförliga*» ur rubriken utgå.

Rubr. 133. Kvistar och blad, naturliga, till prydnad användbara, lösa eller sammanbundna, friska, torkade, fernissade, färgade eller på annat sätt preparerade; äfvensom till prydnad användbara preparerade gräs, med eller utan ax eller vippor.

I marknaden förekomma konstgjorda växter, oftast i form af palmer, bestående af kring ett rundt trästycke fästa, torkade och målade, naturliga blad. Dessa konstgjorda växter hänföras nu enligt tulltaxan till rubriken för konstgjorda blommor. Då icke blott den för dessa bestämda tullsatsen är orimligt hög i förhållande till varuvärdet, utan äfven förslagets uppställning skulle göra tullbehandlingen af varan oviss, därest den ej särskildt nämnes, föreslås, att densamma upptages i denna rubrik, hvilken på grund häraf kunde gifvas lydelsen:

till prydnad användbara, lösa eller sammanbundna, friska, torkade, fernissade, färgade eller på annat sätt preparerade; *konstgjorda växter, hufvudsakligen bestående af naturliga, torkade blad;* äfvensom till prydnad användbara preparerade gräs, med eller utan ax eller vippor . . . . . 1 kg. —: 50.

Afd. IV. **Närings- och njutningsmedel, ej annorstädes upptagna.**

Rubr. 137. Ost, alla slag.

Med hänsyn därtill att vissa dyrbarare ostsorter importeras äfven i burkar och flaskor, torde anmärkningen böra kompletteras sålunda:

> För omslag af papper, stanniol, väf eller dylikt ämne, *samt för askar*, *burkar och flaskor*, medgifves ej afdrag i vikten.

Rubr. 140. Flott (smult) . . . . . 1 kg —: 20.

Ister och flott (smult) äro för närvarande lika tullbeskattade, hvadan särskiljandet af dessa varor endast har statistiskt intresse. Då emellertid kommittén af vissa anförda skäl ansett, att tullen å ister bör nedsättas till 15 öre per kilogram, har särskiljandet betydelse jämväl ur beskattningssynpunkt. Enligt hvad af sakkunniga upplysts, benämnes samma vara än för ister, än åter för flott, hvadan förväxling vid tullbehandlingen lätt kan uppstå. Enär ej heller en kemisk undersökning lämnar tillräckligt stöd för bedömandet, huruvida en vara är att anse såsom ister eller flott, hemställes, att båda dessa artiklar upptagas med samma tullsats, och torde detta lämpligen böra ske därigenom, att flott (smult) upptages med en tull af *15 öre* per kilogram.

Rubr. 142. Ägg; äfvensom äggula och flytande ägghvita, med eller utan tillsats af konserverande medel.

Då uttrycket »äggula» i motsats till »flytande ägghvita» torde få anses omfatta äfven torkad och pulveriserad vara, föreslås till förtydligande i detta afseende följande förändrade lydelse:

> ägg, äfvensom äggula, *äfven torkad och pulveriserad*, samt flytande ägghvita, etc.

Rubr. 154. Choklad (äfven kakao i block), vikten af askar, papper och dylikt omslag inberäknad.

Enär choklad importeras äfven i flytande form, torde rubriken med afseende å emballagebestämmelserna böra bringas i öfverensstämmelse med rubr. 164 och sålunda erhålla följande lydelse:

Choklad (äfven kakao i block), vikten af askar, papper, *burkar, flaskor* och dylikt emballage inberäknad.

Rubr. 163. Kulör eller s. k. vintinktur, icke innehållande sprit . . . . . 1 kg. —: 20.

Med anledning af hvad i en till kommerskollegium ingifven framställning anföres till stöd för höjning af tullen på sockerkulör till samma belopp som för stärkelsesocker och stärkelsesirap, hafva ämbetsverken låtit verkställa utredning angående sättet för framställning af kulör. Af denna utredning framgår, att sockerkulör fabriksmässigt framställes uteslutande af stärkelsesocker eller stärkelsesirap, hvarvid tillgår så, att sockret eller sirapen upphettas till karamellbildning, vanligen med tillsats af något alkalikarbonat, hvarefter den smälta massan försättes med varmt vatten. Vid bestämmande af tullen på kulör har man därför att taga hänsyn till tullen på stärkelsesocker och stärkelsesirap. Då af 1 kilogram stärkelsesocker lärer erhållas ej fullt 1 kilogram och af stärkelsesirap $^1/_2$ à $^3/_4$ kilogram kulör, synes fullt fog finnas för att sistnämnda vara upptages med samma tull som för stärkelsesocker och stärkelsesirap.

På grund häraf och med fästadt afseende därvid att kulör, som äfven förekommer i fast form, icke endast användes som vintinktur utan äfven för färgning af öl m. m., hemställa ämbetsverken, att rubr. 163 måtte erhålla följande lydelse:

Kulör, *äfven i fast form*, icke innehållande sprit . . *1 kg. —: 23.5.*

Rubr. 165. Lakrits . . . . . 1 kg. —: 12.

Anm. Lakrits med tillsats af socker, kryddor eller essenser hänföres till konfityrer.

Genom denna anmärkning har nu gällande tullbehandlingspraxis fastslagits. En kemisk undersökning kommer emellertid hädanefter, liksom hittills, att erfordras för att utröna, om varan innehåller någon eller några af de uppräknade beståndsdelarna, och det vore med anledning häraf önskligt, om man, till undvikande af den omgång och de kostnader, som härmed äro förenade, kunde på annat sätt nå samma resultat, som af kommittén åsyftats.

Vid de undersökningar, som tid efter annan företagits beträffande olika artiklar af lakrits, har det visat sig, att fantasiformer däraf, såsom band, snören, pipor m. m. äfvensom lakrits i finare stänger nästan alltid innehålla ett eller flera af de i anmärkningen uppräknade ämnena, medan åter lakrits i gröfre stänger eller i block ej innehåller sådana beståndsdelar.

Det synes sålunda, som om, med bibehållande af den tullbehandlingsprincip, som af kommittén föreslagits, genom nedan angifna förändring af rubriken den fördel skulle kunna vinnas, att kemisk undersökning ej erfordrades beträffande de artiklar, angående hvilkas tullbehandling man i allmänhet är tveksam.

Med stöd af hvad sålunda anförts, hemställes om följande förändring, som tillstyrkts af representanter för såväl den inhemska tillverkningen som importen.

Lakrits:
utan tillsats af socker, kryddor eller essenser, i runda stänger af minst 10 mm. i diameter eller i block . . . . . 1 kg. —: 12.
annan: hänföres till konfityrer.
Anmärkningen under rubr. 165 skulle till följd häraf utgå.

Rubr. 181—182. Brännvin och sprit, alla slag, härunder äfven inbegripna arrak, rom, konjak samt med eterarter, essenser eller eteriska oljor försatt brännvin.

Då öfverrubriken omfattar alla slag af brännvin och sprit, synes redan häraf med tydlighet framgå, att t. ex. pomerans- och kumminbrännvin äro hit hänförliga, hvadan tillägget »samt med eterarter, essenser eller eteriska oljor försatt brännvin», som lärer hafva tillkommit med hänsyn till sistnämnda slag af brännvin, torde böra utgå, i synner-

het som ifrågavarande tillägg synes kunna föranleda villrådighet med afseende å tullbehandlingen af varor, hänförliga till rubr. 1185.

Öfverrubriken skulle sålunda erhålla följande lydelse:

Brännvin och sprit, alla slag, härunder äfven ingripna arrak, rom och konjak.

Anm. till rubr. 181—182. Vid förtullning af brännvin och sprit i kolli, innehållande mindre än 250 liter, enligt de här ofvan för tullberäkning bestämda grunder, skall tullafgiften förhöjas, om varan är beredd af ris (arrak) eller af socker (rom) med 75 öre per liter, men eljest med 15 öre per liter.

Angående tillkomsten af ifrågavarande bestämmelse, som återfinnes jämväl i gällande tulltaxa, må följande erinras.

Sedan åtskilliga vin- och spirituosahandlande i Stockholm, Göteborg och Norrköping till Eders Kungl. Maj:t ingifvit underdåniga ansökningar om vidtagande af lagstiftningsåtgärder ifråga om den handel med spritvaror, som af utländingar här i landet idkades, hade vid pröfning af nämnda ansökningar äfvensom af en vid 1881 års riksdag i ämnet gjord framställning befunnits, att resande agenter för utländska handelshus af ett stort antal personer upptogo order å smärre partier spirituosa, hvarefter dessa från utlandet tillsändes köparne. Då emellertid denna rörelse ansågs stridande mot de principer, som låge till grund för då gällande lagstiftniag angående brännvinshandeln, samt dessutom lände de inhemska spritvaruhandlandena till förfång, hade riksdagen ansett nämnda rörelse böra motverkas genom förändring af § 4 mom. 1 i då gällande lag om brännvinsförsäljning. Efter infordradt underdånigt utlåtande från kommerskollegium och generaltullstyrelsen föreslog Eders Kungl. Maj:t, enär den af Riksdagen beslutade ändringen ansågs icke vara af beskaffenhet att på ett tillfredsställande sätt lösa sin uppgift, att bestämmelse skulle intagas därom, att, när brännvin och sprit förtullades i *mindre parti* än 40 liter, den eljest stadgade tullafgiften skulle utgå med en förhöjning af 10 öre per liter, hvilket äfven blef beslutadt vid 1882 års riksdag.

Vid 1885 års riksdag undergick denna bestämmelse den förändring, att kvantiteten för beräknandet af den lägre tullsatsen höjdes till 250 liter, och att höjningen af tullsatsen för mindre kvantiteter fastställdes till 15 i stället för 10 öre per liter.

Uti ett tullbehandlingsmål, som dragits under Eders Kungl. Maj:ts pröfning, förklarades i utslag af den 15 december 1882, att minimikvantiteten afsåge innehållet *i hvarje särskildt kolly* och ej den i en inlaga till förtullning anmälda kvantitet.

För att bringa ordalydelsen i anm. 1 under brännvin och sprit till öfverensstämmelse med innehållet i ofvannämnda resolution beslöts vid 1889 års riksdag följande förändrade lydelse:

Vid förtullning af brännvin och sprit *i kollys*, innehållande mindre än 250 liter, enligt de här ofvan för tullberäkning bestående grunder, skall tullafgiften förhöjas med 15 öre per liter.

Ej heller denna formulering har vid tillämpningen visat sig fullt tillfredsställande, i det att olika meningar gjort sig gällande beträffande tolkningen af uttrycket »kolli».

För säkerställande af att syftet med den föreslagna bestämmelsen verkligen vinnes, har generaltullstyrelsen ansett, att tullförhöjningen bör inträda, äfven om flera lådor eller fat äro provisoriskt sammanfogade genom järnband eller träribbor. Däremot har den lägre tullsatsen tillämpats, om varan inkommit på buteljer, tillsammans innehållande minst ofvan angifna rymd, förpackade i smålådor, som inneslutits i en större ytterlåda. — Förpackning af så stort antal buteljer i *en* låda förekommer nämligen ej på grund af risken för bräckage.

All anledning till meningsskiljaktighet i berörda afseende synes undanröjd, om uttrycket »kolli» förändras till »kärl», och hysa ämbetsverken ingen betänklighet att föreslå denna förändring, då de representanter för importen, hvilkas mening inhämtats, ej haft något att erinra däremot, enär den vinst, som kunnat uppstå genom nyss angifna förpackningssätt, afsevärdt minskats på grund af ökade kostnader för emballaget.

Med stöd af hvad sålunda anförts, hemställes, att ordet »kolli» utbytes mot »*kärl*».

Anm. 3 till rubr. 181—182.

Sprit i fast form, som innehåller omkring 90 procent alkohol och något tvål, torde lämpligen böra upptagas i denna anmärkning, enär tullen å spritfernissa synes väl afpassad för denna vara.

Härigenom skulle kräfvas följande tillägg:

Sprit i fast form, äfvensom spritlösningar, icke drickbara, etc.

Afd. V. **Hudar och skinn, läderarbeten, pälsvaror m. m.**

Rubr. 194—195. Sul- och bindsulläder samt hvalrosshudar.

Förutom i rubriken upptagna hvalrosshudar importeras äfven flodhästhudar. Då dessa olika slag af hudar till följd af beredningssätt och egenskaper i öfrigt äro svåra att skilja från hvarandra samt dessutom lära hafva samma användning, nämligen för tillverkning af polerskifvor, hafva äfven flodhästhudar synts böra här upptagas. Till följd häraf föreslås för öfverrubriken följande lydelse.

Sul- och bindsulläder samt hvalross- *och flodhästhudar.*

Rubr. 197 och 202.

Med hänsyn därtill att, jämte de i dessa rubriker nämnda skinnsorter, äfven silfverskinn förekomma till import, och deras värde synes motivera samma tullsats som för gullskinn, få ämbetsverken understödja framställdt förslag om följande tillägg:

197. lackerade; äfvensom gull- *och silfverskinn.*
202. lackerade eller af gull- *eller silfverskinn.*

Rubr. 208. Skodon, andra: af väfnad, annan än hel- eller halfsiden, eller af stampad filt, med eller utan lädersulor.

Enär skodon af stampad filt äfven utan lädersulor upptagits i denna rubrik, synes densamma lämpligen kunna utvidgas att omfatta jämväl skodon af manillahampa, säf, luffa och dylika ämnen, hvilka artiklar för närvarande tullbehandlas såsom skodon.

Med hänsyn till å annan plats i förslaget upptagna kautschuksskodon samt ämbetsverkens förslag beträffande halmskodon föreslås följande formulering:

208. *andra slag, ej särskildt nämnda, med eller utan lädersulor.*

Rubr. 212. Väskor etc.

Enär jämväl de till denna rubrik hänförliga väskor förekomma såväl med som utan inredning, föreslås här samma tillägg som beträffande väskor, hänförliga till rubr. 214:

Väskor, *med eller utan inredning*, och vägande per stycke netto högst 0: 5 kilogram etc.

Rubr. 212 och 214.

Då lös inredning ej torde böra inräknas vid utrönande af en väskas nettovikt, synes följande förtydligande i detta afseende lämpligt:

Anm. till rubr. 212 och 214. Vid utrönande af väskors nettovikt inräknas ej lös inredning i vikten.

Rubr. 218—224. Pälsverk, beredda.

Genom kommitténs åtgärd att, i motsats mot hvad som är förhållandet i nu gällande taxa, specificera de billiga pälsverken och hänföra de dyrare till andra slag, synes, i den mån uppräknandet af de billigare slagen ej blifvit uttömmande, den fara vara för handen, att pälsvarufabrikationens råvaror blifva för högt tullbeskattade, ett förhållande, som äfven påpekats af en representant för denna näringsgren. Äfven lära exempelvis för leksaksindustrien afsedda skinn (med fastsittande hårbeklädnad) af häst- och nötkreatur, hvilka skinn äro föremål för import, härigenom drabbas af allt för hög tullsats. För undvikande af nämnda olägenhet få ämbetsverken, jämte hemställan, att konstgjorda svansar, beträffande hvilka svårighet ofta möter att bestämma pälsverkets art, måtte hänföras till rubr. 222, föreslå följande förändrade uppställning af rubrikerna för pälsverk, hvarvid bland de dyrare slagen äfven upptagits pälsverk af hermelin, skunk och lo, hvilka för närvarande tillhöra de lägre tullbeskattade:

Pälsverk:
beredda, lösa:

218. af blåräf, bäfver, hiller, kinkilla, mård, närts, *hermelin*, *skunk*, *lo*, sobel, svarträf, s. k. kapsk säl samt utter . . . . . 1 kg. 1: —

219. af får, get, ren, hund, varg, vanlig räf eller katt 1 kg. —: 25
220. andra slag . . . . . 1 kg. —: 50

beredda, hopsydda skinn samt delvis bearbetade persedlar, såsom foder:

221. af blåräf, bäfver, hiller, kinkilla, mård, närts, *hermelin, skunk, lo*, sobel, svarträf, s. k. kapsk säl samt utter . . . . . 1 kg. 6: —
222. andra slag, äfvensom konstgjorda svansar . . . 1 kg. 3: —

Anm. till n:r 221 och 222. Afseende fästes ej vid sömnadsarbete, som endast afser att återställa skinnet till dess naturliga utseende.

fullfärdiga persedlar med pälsverk till öfvertyg eller foder, såsom mössor, muffar, boor, pälsar, kappor och fotsackar:

223. af blåräf, bäfver, hiller, kinkilla, mård, närts, *hermelin*, *skunk*, *lo*, sobel, svarträf, s. k. kapsk säl samt utter . . . . . 1 kg. 9: —
224. andra slag . . . . . 1 kg. 6: —.

Afd. VI. **Trävaror, flätade varor, borstbindararbeten samt ben, horn och andra formbara ämnen m. m.**

Rubr. 233. Huggblock (för styckning och hackning af kött); äfvensom träspån, ej särskildt nämnd och ej till affall hänförlig . . . . . 1 kg. —: 02.

År 1907 uppgick importen af trämjöl, som för närvarande drager 15 procents värdetull, till 141,562 kilogram med ett värde af 11,989 kronor; exporten däraf belöpte sig till endast 9,000 kilogram. Med hänsyn till artikelns ingalunda oväsentliga betydelse torde densamma böra inrymmas under någon af rubrikerna för särskildt nämnda bearbetade trävaror, och synes den för rubr. 233 föreslagna tullsats närmast motsvara nu utgående tull.

På grund af hvad sålunda anförts, få ämbetsverken föreslå följande tillägg till rubr. 233.

Huggblock (för styckning och hackning af kött); äfvensom *trämjöl samt* träspån, ej särskildt nämnd och ej till affall hänförlig . . . . . 1 kg. —: 02.

Rubr. 240. Remskifvor; brynen samt slip- och polerskifvor, med eller utan slip- eller polermedel; verktygsskaft, icke hänförliga till nästföregående rubrik; äfvensom verktygshandtag samt sågställningar och delar därtill.

Med anledning däraf, att ej särskildt nämnda skaft till redskap icke innefattas i denna rubrik, har uppmärksamheten fästs därpå, att dessa, såsom hänförliga till rubrikerna för andra bearbetade trävaror och i allmänhet bestående af annat träslag än furu eller gran, komma att draga alltför hög tull. Då värdet af ifrågavarande skaft enligt tillgängliga uppgifter lärer få anses något lägre än å de till rubr. 240 hänförliga artiklar, synes skäligt, att en lindring i tullen beredes desamma, hvilket ernås genom att upptaga dem i denna rubrik.

Enär dessutom skaft och handtag äro liktydiga begrepp, föreslås här följande förändring.

Remskifvor; brynen samt slip- och polerskifvor, med eller utan slip- eller polermedel; *för redskap eller verktyg afsedda handtag eller skaft*, icke hänförliga till nästföregående rubrik; äfvensom sågställningar och delar därtill.

Rubr. 244. Käppar och kryckor, synbarligen afsedda till paraplyer eller parasoller.

För underlättande af den nu tidsödande sorteringen vid tullbehandlingen af paraply- och parasollkryckor och på grund af inhämtade upplysningar, att intet svenskt industriellt intresse skulle skadas af en nedsättning i tullen för dessa artiklar, har kommittén för paraply- och parasollkryckor föreslagit samma tullsats som för motsvarande käppar. Då emellertid genom en af landets industri- och handelskammare sedermera upplysts, att dessa kryckor verkligen äro föremål för tillverkning vid en inhemsk fabrik, hvars intresse genom den föreslagna förändringen skulle trädas för nära, torde orden »*och kryckor*» i öfverrubriken

böra utgå, hvarigenom desamma komma att hänföras till någon af rubr. 246 eller 253 med tullsatser respektive 1 krona och 60 öre per kilogram.

Rubr. 257. Block, plattor, rör, formstycken och andra arbeten af korkaffall i förening med kiselgur, kalk, cement, lim, asfalt eller annat bindemedel, äfven med inblandning af kreatursshår . . . . . 1 kg. —: 10.

Arbeten af konstgjord kork, hvarom stadgas i anm. 2 under rubr. 259, synes ej kunna hafva afseende å annat än af sönderdeladt eller malet korkaffall genom pressning samt med tillsats af bindemedel framställda varor. Då i denna rubrik upptagna artiklar sålunda äro att betrakta såsom arbeten af konstgjord kork, hemställes, att, till skillnad från de till rubr. 259 hänförliga, vanligen finare arbeten af konstgjord kork, i rubr. 257 göres följande tillägg:

Block, plattor, rör, formstycken och andra *dylika gröfre* arbeten etc.

Arbeten af rör, vegetabiliska, äfven i förening med annat ämne.

Rubr. 262. Käppar och kryckor, synbarligen afsedda till paraplyer eller parasoller . . . . . 1 kg. —: 25.

Af samma skäl, som vid rubr. 244 anförts, torde orden »*och kryckor*» äfven här böra utgå.

Kryckor af rör skulle sålunda komma att hänföras till rubr. 264.

Halmarbeten.

Rubr. 272. Buteljhylsor, lösa. . . . . 1 kg. —: 07.

I denna rubrik torde böra upptagas halmskor, målskjutningstaflor och andra gröfre artiklar af halm, enär den här föreslagna tullsatsen

står i bättre öfverensstämmelse med ifrågavarande artiklars låga värde än tullsatsen för rubr. 273, till hvilken de eljest skulle komma att hänföras.

Rubriken skulle härigenom få följande lydelse:

buteljhylsor, lösa, *äfvensom halmskor*, *målskjutningstaflor och andra gröfre artiklar af halm* . . . . 1 kg. —: 07.

Borstbindararbeten etc.

Rubr. 277. Med annan infattning eller montering, damm- och pudervippor härunder inbegripna . . . 1 kg. 1: 50.

I denna rubrik torde lämpligen kunna upptagas äfven nagelpolerare, en artikel, som på grund af sin sammansättning — vanligen af trä eller ben samt skinn — för närvarande drager 15 procents värdetull.

Rubr. 278. Ben och horn, oarbetadt eller sågadt, spjälkadt, klufvet och raspadt, s. k. hornborst härunder inbegripet, samt sköldpadd, oarbetad; äfvensom spjälkade och klufna gåspennor.

Uttrycket »gåspennor» synes böra utbytas mot »*fjäderpennor*», såsom mera omfattande.

Afd. VII. **Papper och tryckalster m. m.**

Rubr. 297, 302 och 308.

Under rubr. 322 finnas upptagna arbeten af papp, papper eller pappersmassa, försedda med stansade mönster.

Häraf synes framgå, att förutsättningen för att en stansad papp eller ett stansadt papper skall hänföras till rubr. 297 eller 302 är den, att stansningen *ej* utförts i mönster, hvilket torde böra förtydligas genom ett tillägg till dessa rubriker:

297. =:=: stansad *(ej i mönster);* =:=:
302. =:=: stansadt *(ej i mönster)* =:=:

Enär vidare i rubr. 321 fernissade arbeten af papp, papper eller pappersmassa likställts med lackerade och så måste hafva afsetts äfven beträffande de i rubr. 297, 302 och 308 upptagna artiklar, bör för likformighets vinnande detta finna uttryck äfven i sistnämnda rubriker sålunda:

297. färgad annorlunda än i massan, impregnerad eller bestruken med annat ämne än asfalt, tjära eller tjärolja (äfven s. k. kriterad papp), öfverdragen med papper, *fernissad*, lackerad, belagd med metall, stansad eller präglad (försedd med pressade mönster), samt kartong- och målarpapp;
302. färgadt annorlunda än i massan, hvartill med hvit färg bestruket s. k. kriteradt jämväl hänföres, förgylldt, försilfradt eller belagdt med annan metall, *fernissadt*, lackeradt, försedt med tryckta mönster eller bilder i en eller flera färger, stansadt, plisseradt eller pressadt, såsom s. k. linneimitation; äfvensom kartongpapper;
308. botten- (å ena sidan bestrukna med grundfärg), alla slag; äfvensom naturelltapeter (tryckta å i massan färgadt papper), försåvidt de äro sammetsliknande, pressade (goffrerade), *fernissade,* lackerade eller med glimmer eller metall belagda *(bronserade).*

Sistnämnda tillägg har ansetts böra inflyta till förtydligande af hvad som afses med uttrycket »med metall belagda».

Till rubr. 302 hänföres mönstertryckt papper. Det förefaller påtagligt, att såsom mönstertryckt är att anse äfven sådant papper, där mönstret utgöres af bilder, hvarför det tillägg, som till förtydligande i berörda afseende gjorts, »— : — försedt med tryckta mönster *eller bilder* — : —», snarare synes ägnadt att medföra tvekan, huruvida varan är att hänföra till denna rubrik eller till rubr. 332. Med anledning häraf föreslås,

att orden »*eller bilder*» uteslutas.

Lydelsen af rubr. 302 gifver ej fullt tydligt vid handen, huruvida varan för att blifva hänförlig till denna rubrik endast må hafva undergått *ett* slags bearbetning af här omnämnd beskaffenhet.

Det synes naturligt, att t. ex. ett papper, färgadt annorlunda än i massan, som undergått stansning eller pressning, hänföres till denna rubrik, men angående ett papper, som undergått både pressning

och stansning, ställer man sig mera tveksam, huruvida detsamma ej snarare är att anse som pappersarbete.

Då emellertid kommittén lärer hafva afsett, att äfven det papper, som undergått flera slags bearbetning, skall hänföras till denna rubrik, under förutsättning att detsamma i öfrigt endast är att anse som material för pappersarbete och ej ett färdigt sådant, synes detta böra förtydligas sålunda,

att »plisseradt eller pressadt» förändras till »plisseradt *och* pressadt».

Anm. till rubr. 300—302.

Med hänsyn till de betänkligheter, som uttalats beträffande lämpligheten af ifrågavarande bestämmelse, och då den lättnad, som härigenom möjligen skulle beredas vid tullbehandlingen, ej torde kunna uppväga olägenheterna för importören, få ämbetsverken hemställa, *att ifrågavarande anmärkning måtte utgå.*

Rubr. 303. Ljuskänsligt fotografiskt papper. . . . . 1 kg. —: 20.

Med afseende å artikeln ljuskänsligt fotografiskt papper har af en inhemsk fabrik för tillverkning af sådant papper gjorts erinran däremot, att dess intressen genom taxeförslaget ej blifvit vederbörligen tillgodosedda. Gent emot de af kommittén anförda betänkligheterna mot en tullförhöjning anföres bland annat, under hänvisning till intyg öfver fabrikatets goda beskaffenhet, att fabriken besitter alla tekniska förutsättningar för att tillgodose landets hela behof af dylikt papper, och påyrkas en tull af 2 kronor 50 öre per kilogram, om ej för allt fotografiskt papper så åtminstone för framkallningspapper, som i tullbehandlingshänseende kunde särskiljas därigenom, att det ej tålde dagsljus, hvilket däremot vore förhållandet med annat fotografiskt papper. För säkerställande af den ifrågasatta tullen vore äfven af nöden, att äfven fotografier och vykort åsattes ofvannämnda tullsats.

Ehuru ämbetsverken på intet sätt underkänna vikten af, att en för landet naturlig industri beredes ett skäligt tullskydd, hvilket den ifrågavarande industrien, med hänsyn till tullen å råmaterialierna, för närvarande ej kan anses åtnjuta, lärer man ej kunna undgå att ställa sig

tveksam angående lämpligheten af den ifrågasatta tullsatsen — enligt uppgift den minsta möjliga för beredande af ett effektivt skydd — då den inhemska fabrikationen lärer omfatta endast visst slag af fotografiskt papper, och tillämpandet af olika tullsatser på olika slag af sådant papper säkerligen skulle möta större svårigheter, än hvad den ingifna framställningen låter förmoda.

Äfven kan ifrågasättas, huruvida, med den olika smakriktning, som gör sig gällande å ifrågavarande område, den föreslagna tullsatsen verkligen skulle i större grad komma den svenska fabrikationen till godo, då erfarenheten gifvit vid handen, att äfven i sådana länder, där tillverkningen af ljuskänsligt papper utvecklats till en betydande industri, stora kvantiteter dylikt papper dock importeras.

Att döma af de jämförande prisuppgifter, som lämnats å svenskt och utländskt fotografiskt papper, är det svenska afsevärdt billigare, hvilket förhållande äfven tyder på, att priset ej är afgörande för omsättningen.

Med stöd af hvad sålunda anförts, anse sig ämbetsverken ej böra tillstyrka den begärda tullförhöjningen.

Slutligen må anföras, att de uttalade betänkligheterna i det afseende, att en eventuell högre tull å ljuskänsligt papper kunde göras illusorisk, därigenom att i Sverige tagna fotografier skulle sändas utomlands och i form af färdiga vykort och dylikt återinsändas, ej synes vara af beskaffenhet att föranleda någon åtgärd i antydd riktning, om högre tull skulle anses böra åsättas fotografiskt papper.

Rubr. 332. Bilder, alla slag etc.

Det i denna rubrik intagna stadgande, att bilder äro hit hänförliga, äfven om de äro anbragta på annat material än papp eller papper, äger sin motsvarighet i gällande tulltaxas rubrik för litografiska arbeten, och har detsamma understundom föranledt oegentligheter vid tullbehandlingen.

Visserligen torde anmärkningen 5 till ifrågavarande rubrik i taxeförslaget hafva tillkommit i syfte att reglera tillämpningen, men oafsedt det till synes oegentliga uti att hänföra t. ex. en reklamskylt af järnplåt till pappersgruppen, om bilden kan anses som hufvudsak, under det att densamma, om så ej är förhållandet, är hänförlig till rubrikerna

för plåt- och bleckvaror (Afd. XII A.), lärer afgörandet i berörda afseende komma att medföra tulltekniska svårigheter.

Till lättnad för tullbehandlingen och för genomförande i större utsträckning af den systematiska uppställningsprincipen hemställes därför,

att det inom parentes gjorda tillägget «(äfven anbragta på annat material än papp eller papper)» — och till följd häraf äfven anm. 5 — måtte utgå.

Rubr. 333—334. Tryckalster, ej särskildt nämnda.

I rubr. 319 finnas upptagna blanketter utan bokstafstryck, afsedda till visitkort, adresskort, matsedlar och dylikt, då däremot bland tryckalstren i rubr. 334 endast upptagits visitkort och adresskort. Alldenstund något skäl att här ej omnämna matsedlar icke torde förefinnas, synes rubriken böra fullständigas i berörda afseende.

I anm. 4 till rubrikerna för papp och papper finnes stadgadt, att afseende vid tullbehandlingen ej fästes vid tryck eller etiketter, åsatta papper eller papp, som tydligen afsetts endast till omslag. Då emellertid äfven annat papper än bref- och omslagspapper, såsom t. ex. läskpapper m. m., kan vara försedt med tryck, föreslås den förändring i rubr. 334,

att ordet »brefpapper» utbytes mot »*papper*, *dock ej omslagspapper*».

Rubrikerna torde äfven för öfrigt vinna i tydlighet genom nedan föreslagna förändrade lydelse:

333. med utländsk text, *ej till nästföljande rubrik hänförliga;*

334. andra slag, härunder inbegripna *alla* visitkort, adresskort, etiketter *och matsedlar* med bokstafstryck samt med firmastämpel eller annat bokstafstryck försedt *papper*, *dock ej omslagspapper*.

Afd. VIII. Spånadsämnen ur djur- och växtriket samt däraf framställda varor.

Denna grupp är uppdelad i afdelningar efter olika spånadsämnen och olika förarbetning samt med i stort sedt konsekvent genomfördt uppordnande af varorna under hvarje afdelning efter olika förädling, från råämne till mest förädlad vara.

Hvad som mest skiljer denna afdelning från motsvarande rubriker i nu gällande tulltaxa är en större och delvis på nya grunder baserad specialisering. Så har garn af ull, af lin och af hampa samt af bomull, med bibehållande af nu gällande indelning efter olika förädlingsprocedurer, äfven uppdelats efter garnets finlek. Denna betecknas med nummer, hvilket angifver det antal gånger en viss vikt innehåller en bestämd längdenhet garn. För särskiljande af lin- och hampgarn från bind- och segelgarn samt dessa varor från tågvirke har därjämte utom dimensionsgräns upptagits gränser af viss vikt för 100 meter.

Specialiseringen för de vanligaste väfnaderna af ull och bomull är baserad på väfnadens vikt per kvadratmeter, för bomullsväfnaderna därjämte på trådtal per kvadratcentimeter samt på förädlingsgrad. För väfnader af vegetabiliska spånadsämnen med undantag af bomull har bibehållits nu gällande trådtalsräkning med ytterligare en gräns samt därjämte föreslagits en utvidgad specialisering efter förädlingsgraden.

En så vidlyftig specialisering som den nu nämnda kommer förvisso att förorsaka stora praktiska svårigheter, i synnerhet den, som baserats på viss vikt för viss längd- eller ytenhet. Utrönandet af nummer för garn och af vikt per kvadratmeter för väfnader kräfver lång tid och speciella apparater och anordningar. Nämnda förhållanden komma att i sin ordning förorsaka kraf på större och för ändamålet lämpligare lokaler, större antal tjänstemän samt större både teoretisk och praktisk utbildning för dessa.

Beträffande svårigheterna, synas de blifva störst vid klassificering af garn, då garnets hydroskopiska egenskaper och dess tänjbarhet inverka på resultatet. Som exempel på hvilken vikt först nämnda egenskap tillmätes kan nämnas, att i utländska tulltaxor föreskrifvits, att garnet måste förvaras i fuktfritt rum, därest fuktighet synts hafva in-

verkat på nummerbestämningen. Vid de praktiska undersökningar, som utförts för att utröna möjligheten för kontroll af garnnummer, har det visat sig, att för samma garn kan uppstå en differens af två nummer, om garnet vid upphasplingen sträckes mer eller mindre. Denna omständighet skulle kunna gifva anledning till olika tullbehandling af för öfrigt samma garnnummer i olika förpackningar, t. ex. härfva och spole. Härfvan gör nämligen vid upphasplingen långt större motstånd än spolen, hvarigenom garn i sådan förpackning skulle komma att synas vara af högre nummer. Äfven garnets hållbarhet torde komma att inverka på den tid, som nummerbestämningen tager i anspråk.

Beträffande utrönandet af vikt per kvadratmeter för vissa väfnader, består svårigheten, synes det, mest i den tidsutdräkt, förfarandet kommer att vålla. Dock bör man kunna vänta, att tjänstemannen efter någon tids vana vid de nya förhållandena skall vinna den färdighet, att han i de flesta fall och utan föregående åtgärder skall kunna bedöma en väfnads hänförlighet till viss rubrik, samt att sålunda endast varor i närheten af gränserna skola behöfva undersökas. Af stor praktisk betydelse och lättnad vid tullbehandlingen efter det nya förslaget torde vara tillgången på standardprof, omfattande i synnerhet varor, som ligga i närheten af gränserna, och anse ämbetsverken det ligga stor vikt på, att tullpackhusen, åtminstone i de större importstäderna, förses med samlingar af sådana prof.

Å andra sidan synes förslaget innebära ej så få lättnader. Sålunda må nämnas, att för högst få varor tullsatserna baserats på benämningar. Af sådana hafva t. ex. »gles bomullsväfnad», »parkum» m. fl. gifvit anledning till tvistigheter och ojämnheter vid tullbehandlingen, och det måste betecknas som en större säkerhet för statsverket, att en vara direkt och genom en rent praktisk åtgärd kan hänföras till den tullsats, som afsetts för densamma, än att tullbehandlingen, såsom nu i flere fall är förhållandet, måste göras beroende på sväfvande praxis eller individuellt omdöme. Bland andra nu förefintliga svårigheter, som genom antagande af förslaget skulle undvikas, må framhållas, att bestämda gränser uppdragits mellan band och snören, så ock mellan segel- och bindgarn å ena sidan och annat lin- och hampgarn å den andra, samt att spetsar, spetsväfnader och tyll upptagits under samma rubrik.

De ändringar, som af tullteknisk eller annan orsak ansetts böra vidtagas i förslaget, äro nedan upptagna.

A. Silke, äfven konstgjordt.

Rubr. 338.

I marknaden förekommer en vara, benämnd gut, bestående af från silkesfjärilslarven tillvarataget fibroinämne, hvilket genom pressning erhållit form och utseende af grofva silkestrådar. Varan har ansetts af den betydelse, att den för undvikande af tveksamhet om dess hänförande till viss rubrik ansetts böra i tulltaxan särskildt nämnas. Härvid har dess naturliga plats, på grund af hvad ofvan sagts, funnits böra vara den för silke upptagna. Då varan, som användes till fiskeriutensilier, närmast liknar rått, ofärgadt silke, och densamma icke framställes inom landet, hafva ämbetsverken ansett, att den bör åtnjuta tullfrihet, och att den lämpligen skulle kunna upptagas i rubr. 338. Denna skulle till följd häraf gifvas följande, ändrade lydelse:

rått, ofärgadt; *äfvensom s. k. gut.*

Rubr. 343—350.

I framställning till kommerskollegium har klagats öfver de höga tullsatser, som för varor under dessa rubriker föreslagits. Af till kommitténs utlåtande fogade tabeller framgår, att tullsatserna i förhållande till varuvärdet icke kunna anses orimliga, i synnerhet då desamma torde hafva föreslagits med hänsyn bland annat därtill, att här upptagna varor i allmänhet afsetts för lyxändamål. Visserligen torde tullsatserna för en del artiklar, som innehålla en obetydlig mängd silke, och hvilka sålunda äro billigare, någon gång synas väl höga, men då det ur tullteknisk synpunkt torde vara omöjligt att göra ytterligare uppdelning efter den myckenhet silke, som ingår i en vara, hafva ämbetsverken icke funnit sig kunna framlägga något förslag i önskad riktning. Hvad beträffar särskildt halfsidenband, hafva ämbetsverken inhämtat upplysning om, att sådana tillverkas inom landet.

Anm. till rubr. 351.

I denna anmärkning föreskrifves, huru skall förfaras med besättnings- och garneringsartiklar, förfärdigade af band enbart eller af band och snören. Besättnings- och garneringsartiklar, förfärdigade af enbart snören förekomma äfven, och skulle sådana, om de ej särskildt nämnas, enligt förslaget blifva hänförliga till någon af rubr. 549—552 (kläder och andra sömnadsarbeten af hel- eller halfsiden). Då det emellertid skulle innebära afsevärd tullteknisk svårighet att skilja mellan varor, förfärdigade af hel- eller halfsidensnören, samt dessutom af motiveringen, i hvilken säges, att »vissa besättnings- och garneringsartiklar, som merendels äro högre förädlingsprodukter af band eller snören, ansetts böra draga den för snören, andra slag, föreslagna högre tullsatsen af 10 kronor per kilogram», tydligt framgår, att kommittén afsett nämnda varas likställighet i tullbehandlingsafseende med snören, andra slag (rubr. 351), föreslås, att anmärkningen får följande ändrade lydelse:

besättnings- och garneringsartiklar, ej särskildt nämnda, medelst sömnad, klistring eller annorledes tillverkade af band *eller snören, hvar för sig eller af band och snören,* äfven i förening med andra ämnen, tullbehandlas såsom snören och andra snörmakararbeten, andra slag.

Samma ändring föreslås äfven för motsvarande anmärkning under rubr. 496.

B. *Ull och andra djurhår.*

Rubr. 359—360.

Genom ordalydelsen i öfverrubriken skulle stampad filt, innehållande silke, icke kunna hänföras till någon af rubrikerna. Då emellertid sådan vara sällan torde förekomma och i så fall förefintligheten i densamma af silke mera torde bero på slump än afsikt, anses tillägget: »med undantag af silke» böra utgå.

Rubr. 360.

I denna rubrik nämnas särskildt polerskifvor af filt. Af hufvudrubrikens lydelse att döma skulle härmed endast afses polerskifvor af stampad filt. Polerskifvor och andra skifvor för tekniskt ändamål af väfd filt, hvilka förekomma till import, skulle sålunda enligt förslaget blifva hänförliga till rubr. 390 med en tullsats, som betydligt understiger tullsatsen för den väfnad, hvaraf skifvorna förfärdigats. Då ämbetsverken icke haft tillfälle att utröna, huruvida något inhemskt intresse kan beröras af detta förhållande, göres intet annat yrkande än att varan, därest icke afsetts, att densamma skall hänföras till rubr. 390, antingen nämnes här eller ock under väfnadsrubrikerna. I förra fallet torde rubr. 360 böra få följande ändrade lydelse:

andra slag, *härunder inbegripna polerskifvor och andra skifvor för tekniskt bruk af filt, äfven väfd;*

i det senare rubr. 380 få tillägget;

äfvensom polerskifvor och andra skifvor af väfd filt.

Skulle däremot hafva afsetts, att endast polerskifvor af stampad filt skulle till rubr. 360 hänföras, torde orden »af filt» såsom vilseledande böra utgå.

Rubr. 361—368.

Som ofvan antydningsvis framhållits, är vikten af ullgarn per längdenhet i stor utsträckning beroende på åtskilliga omständigheter, såsom olika fuktighetsgrad samt garnets relativt stora tänjbarhet. Dessa egenskaper göra, att kontrolleringen af garnnumren i gränsfallen blifver ytterst svår, samt att på grund häraf tullbehandlingen i sådana fall kommer att blifva sväfvande. En annan försvårande omständighet är bestämmelsen i förslaget, att vid tullbehandlingen af tvinnadt garn icke skall tagas hänsyn till tvinningsförlusten. Genom denna bestämmelse kan vid kontrollåtgärden aldrig erhållas ett utslag, som öfverensstämmer med i faktura eller deklaration upptagna uppgifter om garnnummer, då den internationella nummerbeteckningen för tvinnadt garn är densamma som för det i tvinningsprodukten ingående enkla garnet.

Nämnda olägenheter synas ämbetsverken så stora, att specialiseringen borde undvikas, därest intet synnerligen stort intresse därigenom skulle motverkas. För att utröna, huru härmed kunde förhålla sig, har skrifvelse aflåtits till de industrier, som kunde anses hafva intresse af den föreslagna uppdelningen. Af inkomna svar på denna skrifvelse framgår emellertid, att de flesta, ehuru icke direkt berörda häraf, förordat omtalade specialiserings bibehållande. På grund häraf, och då tiden icke medgifvit den närmare utredning, som ansetts erforderlig för förslag till ändring i berörda afseende, hafva ämbetsverken härmed endast velat framhålla önskvärdheten af, att gränsen i fråga, så vidt möjligt är, undvikes.

Rubr. 361—371.

I konsekvens med förslagets gruppering af de väfnader, som särskildt nämnts, samt för att uppmärksamheten lättare skall fästas därpå, att förutom de vanliga slagen af ullgarn äfven upptagits andra slag med andra tullsatser, föreslås för ernående af öfverskådlighet och säkerhet vid tullbehandlingen följande ändrade ordningsföljd för rubrikerna ifråga.

Garn af ull:
effekt- eller fantasigarn:
361. oblekt och ofärgadt . . . . . 1 kg. —: 35
362. blekt, färgadt eller tryckt . . . . . 1 kg. —: 50

Anm. till rubr. 361—362. Med effekt- eller fantasigarn förstås sådant i regel två- eller flertrådigt garn, som utefter hela sin längd eller på bestämda afstånd företer noppor, förtjockningar, knutar, öglor, slingor, spiraler eller dylikt.

363. i smärre för detaljhandeln lämpade uppläggningar, såsom dockor, nystan, rullar och dylikt . . . . . 1 kg. —: 65
ej särskildt nämndt:
enkelt:
oblekt och ofärgadt:
364. hvaraf 1 kilogram innehåller högst 40,000 meter (t. o. m. n:r 40 metriskt) . . . . . 1 kg. —: 20

365. hvaraf 1 kilogram innehåller mer än 40,000 meter (öfver n:r 40 metriskt) . . . . . 1 kg. —: 30

blekt, färgadt eller tryckt:

366. hvaraf 1 kilogram innehåller högst 40,000 meter . . . . . 1 kg. —: 35

367. hvaraf 1 kilogram innehåller mer än 40,000 meter . . . . . 1 kg. —: 45

två eller flertrådigt:

oblekt och ofärgadt:

368. hvaraf 1 kilogram innehåller högst 40,000 meter, efter det enkla garnet räknadt . . 1 kg. —: 25

369. hvaraf 1 kilogram innehåller mer än 40,000 meter, efter det enkla garnet räknadt . . 1 kg. —: 35

blekt, färgadt eller tryckt:

370. hvaraf 1 kilogram innehåller högst 40,000 meter, efter det enkla garnet räknadt . . 1 kg. —: 40

371. hvaraf 1 kilogram innehåller mer än 40,000 meter, efter det enkla garnet räknadt . . 1 kg. —: 50.

Anm. till n:r 368—371. Vid utrönande af förhållandet mellan vikt och längd hos ett tvinnadt garn tages icke hänsyn till den minskning i det enkla garnets längd, som förorsakats genom tvinningen.

Anm. till n:r 364 – 371. Därest ett och samma kolli innehåller garn af olika nummer, på grund hvaraf garnet är underkastadt olika tull, och den olika finleken icke är genom varan åsatt nummerbeteckning angifven, tillämpas den högre tullsatsen äfven för det gröfre garnet.

Anm. till rubr. 361—371. Såsom oblekt och ofärgadt garn tullbehandlas äfven s. k. falskfärgadt garn, äfvensom grisaillegarn. Med falskfärgadt garn förstås sådant för fabriksbehof inkommande garn, som vid tvättning i kallt eller kokande vatten under 5 à 10 minuter helt och hållet eller åtminstone till större delen förlorar sin färg, under det att vattnet genast erhåller en tydlig färgning. Med grisaillegarn förstås ett af konstull eller ullaffall spunnet, enkelt kardullsgarn af en gråaktig, gråbrun eller i allmänhet tämligen obestämd färg, uppkommen genom blandning af ofärgade och färgade (respektive mörkare och ljusare eller olikfärgade) ullhår eller fibrer.

Rubr. 374—378.

Till kommerskollegium har inkommit framställning med yrkande på annan uppställning och lägre tullsatser för mattor af ull. Framställningen motiveras därmed, att de till tulltaxekommittén från handelskamrarna i Göteborg och Borås uppgifna värdena skulle vara detaljpriser och betydligt högre än importvärdena, hvarigenom på dem baserade tullsatser äfvenledes blifvit för höga.

Ämbetsverken hafva vid med anledning häraf verkställd utredning från en importfirma på området införskaffat nedan nämnda uppgifter angående värde utan tull för de mattor af ull, som vanligast förekomma till import.

Till jämförelse bifogas äfven för de olika varuslagen föreslagna tullsatser och desammas förhållande till värdet.

	Pris per kg. kr.	Tullsats. Per kg. kr.	Tullsats. I procent af värdet.
Knutna:			
Mirzapore	2: 61	2: —	76,6
Turkiska (Smyrna)	4: 69	2: —	42,6
Persiska (Zieglers)	6: 43	2: —	31,1
Plyschartade, skurna:			
Axminster, afpassad	3: 20	1: 25	39,2
Velvet, afpassad	4: —	1: 25	31,3
Velvet, metervara	3: 90	—: 75	19,2
Plyschartade, oskurna:			
Brysselmatta:			
metervara	4: 25	—: 75	17,7
afpassad	4: 25	1: 25	29,4
s. k. tagelmatta:			
metervara	3: 90	—: 75	19,2
Tapestry:			
afpassad	3: 45	1: 25	36,2
Andra, metervara eller afpassade:			
Skotska	3: 20	—: 60 à 1: —	18,8 à 31,3
»Filtmatta»	3: 30	—: 60 à 1: —	18,2 à 30,3

I samma uppgift meddelas, att af ofvan upptagna, handknutna mattor, Mirzaporemattor utgöra 80 procent, turkiska omkring 15 procent samt persiska knappt 5 procent af hela importen.

Af denna utredning synes framgå, att en tullsats af 2 kronor per kilogram visserligen skulla träffa en s. k. lyxvara, men på samma gång och till synes allt för hårdt drabba en stor förbrukningsartikel, som på grund af dess allmänna användning näppeligen numera kan betecknas såsom lyxvara. I detta sammanhang må framhållas, att »knutna» mattor numera äfven tillverkas på maskin, en omständighet, som naturligtvis inverkar så, att varuvärdet blifver lägre. Dock synes en sådan billigare vara icke kunna specificeras i och för beläggande med lägre tullsats, då det enligt uppgift icke ens för sakkunnig lärer vara möjligt att göra skillnad mellan handknutna mattor och knutna mattor, som framställts på maskin.

Förslagets uppdelning af yllemattor i oskurna och skurna innebär en stor tullteknisk svårighet och skulle förvisso gifva anledning till olika tolkning. Nämnas bör, att genom denna redaktion vanliga gångmattor, s. k. tagelmattor, som i stor utsträckning finna användning i järnvägskupéer, trappuppgångar o. s. v., samt Brysselmattor, hvilka varuslag utgöras af oskurna plyschartade mattor, skulle blifva hänförliga till rubrikerna 375 och 376, hvilket icke torde hafva afsetts.

Med anledning af hvad sålunda anförts vilja ämbetsverken föreslå följande ändrade uppställning för mattor af ull:

plyschartade, skurna:

374. metervara . . . . . 1 kg. —: 75

375. afpassade, äfven hopsydda, fållade, kantade eller med vidfästade fransar . . . . . 1 kg. 1: 25

andra slag:

376. metervara . . . . . 1 kg. —: 60

377. afpassade, äfven hopsydda, fållade, kantade eller försedda med påsydda fransar . . . . . 1 kg. 1: —.

På grund af föreslagna ändring skulle alla knutna mattor, hvilka enligt samstämmande upplysningar alltid äro afpassade, skurna plyschmattor, blifva hänförliga till den högsta här upptagna tullsatsen af 1 krona 25 öre per kilogram, samt oskurna, plyschartade mattor komma att tullbehandlas såsom mattor, andra slag. För här förut omnämnda varor skulle tullsatserna och dessas förhållande till värdet ställa sig sålunda.

	Pris per kg. kr.	Tullsats. Per kg. kr.	Tullsats. I procent af värdet.
Knutna:			
Mirzapore	2: 61	1: 25	48,—
Turkiska (Smyrna)	4: 69	1: 25	26,6
Persiska (Zieglers)	6: 43	1: 25	19,4
Plyschartade, skurna:			
Axminster, afpassad	3: 20	1: 25	39,1
Velvet, afpassad	4: —	1: 25	31,3
Velvet, metervara	3: 90	—: 75	19,2
Plyschartade, oskurna:			
Brysselmatta:			
metervara	4: 25	—: 60	14,1
afpassad	4: 25	1: —	23,6
s. k. tagelmatta:			
metervara	3: 90	—: 60	15,4
Tapestry:			
afpassad	3: 45	1: —	29,—
Andra, metervara eller afpassade:			
Skotska	3: 20	—: 60 à 1: —	18,8 à 31,3
»Filtmatta»	3: 30	—: 60 à 1: —	18,2 à 30,3

Rubr. 376.

Af denna rubriks stilisering att döma förefaller det, som om endast ett af här nämnda arbeten skulle få vara utfördt, för att mattor skulle kunna till densamma hänföras. Härigenom skulle t. ex. en yllematta, som både är fållad och försedd med frans, enligt förslaget blifva hänförlig till rubr. 554 med tullsats af 5 kronor 25 öre per kilogram. Då denna tullsats hvarken lämpar sig för eller synes kunna vara afsedd för dylik vara, föreslås för rubriken följande ändrade lydelse:

afpassade, äfven hopsydda, fållade, kantade *och försedda med fransar.*

Detta sätt att formulera rubriken synes icke kunna föranleda den tolkning, att en vara med endast en af här nämnda förarbetningar skulle kunna tullbehandlas på annat sätt eller till högre tullsats än en vara, på hvilken flera af nämnda arbeten få förekomma.

Rubr. 378.

Då af motiveringen tydligen framgår, att denna rubrik afsett att omfatta likartade varor med de i rubr. 376 upptagna, har ansetts, att rubriken bör hafva samma lydelse som rubr. 376.

Rubr. 390.

Då en del tekniska artiklar, som afsetts att under denna rubrik inrymmas, kunna vara framställda genom sömnadsarbete, och de icke skulle kunna hänföras hit, med mindre än att sådant å varan nedlagdt arbete särskildt i rubriken nämnes, utan i stället till »sömnads- och andra arbeten, ej särskildt nämnda», Afd. VIII G, föreslås för rubriken följande lydelse:

Drif- och transportremmar och andra, ej särskildt nämnda tekniska artiklar, *osydda eller sydda,* äfven i förening med annat ämne med undantag af kautschuk.

C. *Vegetabiliska spånadsämnen med undantag af bomull.*

Rubr. 393—418.

Genom dimensions-, vikts- och nummerbestämmelser för varor under dessa rubriker har af kommittén tydligen afsetts, att redan i taxan skulle vara fastslaget bestämd åtskillnad mellan desamma. Så har t. ex. för skillnad mellan bind- och segelgarn från annat garn tydligen förutsatts en gränsskillnad af 17 gram per 100 meter, efter det enkla garnet räknadt.

Då emellertid genom förslagets uppställning icke kan anses uteslutet, att t. ex. ett bind- eller segelgarn af lin eller hampa, vägande mer än 17 gram per 100 meter, efter det enkla garnet räknadt, under förklaring af t. ex. att dess utseende icke angifver dess användningssätt, fortfarande kan hänföras till någon af de högre tullsatserna för garn eller tråd, föreslås för samtliga till dessa rubriker hänförliga varor följande ändrade uppställning:

Tågvirke och linor samt garn, vägande mer än 17 gram för 100 meter, efter det enkla garnet räknadt, (bind- och segelgarn) äfven med inlägg af järntråd, med en diameter:

393. af mer än 15 mm., äfvensom s. k. kabelgarn . . 1 kg. —: 10
394. af mer än 5 mm. till och med 15 mm. . . . . 1 kg. —: 15
af 5 mm. eller därunder:
med en vikt af 35 gram eller däröfver för 100 meter, efter det enkla garnet räknadt:
395. enkelt: hänföres till garn;
två- eller flertrådigt:
396. oblekt och ofärgadt . . . . . 1 kg. —: 20
397. blekt, färgadt eller tryckt. . . . . 1 kg. —: 40
med en vikt af mer än 17 gram men mindre än 35 gram för 100 meter, efter det enkla garnet räknadt:
398. enkelt: hänföres till garn;
två- eller flertrådigt:
399. oblekt och ofärgadt . . . . . 1 kg. —: 25
400—401. blekt, färgadt eller tryckt . . . . . 1 kg. —: 50

Anm. till rubr. 393. Med kabelgarn förstås ett enkelt, oblekt, ofärgadt, oappreteradt och opoleradt garn af spånadsämnen, tillhörande Afd. VIII C, med undantag af jute- och kokosfibrer, hvilket väger 330 gram eller däröfver för 100 meter.

Anm. till rubr. 396—400. Vid utrönande af förhållandet mellan vikt och längd hos ett tvinnadt garn tages icke hänsyn till den minskning i det enkla garnets längd, som orsakats genom tvinningen.

Garn, ej särskildt nämndt:
af kokostågor, utan inblandning af annat spånadsämne:
402. enkelt eller tvåtrådigt . . . . . fritt
403. annat: hänföres till tågvirke och linor;
af jute, utan inblandning af annat spånadsämne:
enkelt:
404. oblekt och ofärgadt . . . . . 1 kg. —: 06

405. blekt, färgadt eller tryckt 1 kg. —: 18

två- eller flertrådigt:

af 5 mm. och därunder:

406. oblekt och ofärgadt . . . . . 1 kg. —: 20

407. blekt, färgadt eller tryckt . . . . . 1 kg. —: 40

408. af mer än 5 mm. diameter: hänföres till tågvirke och linor;

af andra till afdelning VIII C hörande spånadsämnen, äfven i förening med bomull och jute:

enkelt, oblekt och ofärgadt:

409. n:r 25 (engelsk numrering) och därunder . . 1 kg. —: 20

410. öfver n:r 25 till och med n:r 75 . . . . . 1 kg. —: 25

411. öfver n:r 75 . . . . . fritt.

enkelt, blekt, färgadt eller tryckt:

412. n:r 25 (engelsk numrering) och därunder . . 1 kg. —: 40

413. öfver n:r 25 till och med n:r 75 . . . . . 1 kg. —: 45

414. öfver n:r 75 . . . . . fritt.

Anm. till rubr. 409—414. Därest ett och samma kolli innehåller garn af olika nummer, på grund hvaraf garnet är underkastadt olika tull, och den olika finleken icke är genom varan åsatt nummerbeteckning angifven, tillämpas den högre tullsatsen äfven för det gröfre garnet eller för garn, som eljest på grund af finleken skolat åtnjuta tullfrihet.

två- eller flertrådigt, tråd därunder inbegripen:

415. oblekt och ofärgadt . . . . . 1 kg. —: 45

416. blekt, färgadt eller tryckt . . . . . 1 kg. —: 65

Flätade varor:

417. oblekta och ofärgade . . . . . 1 kg. —: 35

418. blekta, färgade eller tryckta: tullbehandlas såsom snören och snörmakararbeten.

Genom ofvan föreslagna ändrade uppställning skulle de olika varorna lättare och mera bestämdt kunna särskiljas, hvarjämte afsikten att gruppera dem efter stegrad grad af förädling blefve mer konsekvent genomförd, då väl ej kan frångås, att kabelgarn, tågvirke samt bind- och segelgarn äro lägre och billigare produkter än de under »garn, ej särskildt nämndt», härofvan upptagna varorna.

Af kommitténs motivering framgår, att inom landet icke spinnes så fint garn, som i rubr. 402 och 405 nämnts, men att ej heller på

denna grund några framställningar gjorts om tullfrihet för detsamma, utan synes tvärtom alla till kommittén inkomma förslag hafva gått ut därpå, att det (tydligen till följd af högre värde) skulle beläggas med högre tull än gröfre lingarn. Tullfriheten skulle därför uteslutande hafva till syfte att framkalla tillverkning inom landet af sådana väfnader, till hvilka så fint garn användes.

Den officiella statistiken för år 1907 upptager följande importsiffror för mer än 50-trådig linneväfnad och varor däraf.

Mer än 50-trådig linneväfnad	kg.	23,751
Kragar, manschetter m. m.	kg.	15,216
Fållade näsdukar (af alla slags linneväfnad)	kg.	6,154
Broderade remsor, med eller utan annat sömnadsarbete, klippta eller i väfnadsbredd (häri äfven inräknade liknande arbeten å bomullsväfnad)	kg.	19,983
Summa kilogram		65,104.

Med säkerhet torde kunna påstås, att af väfnader endast sådana, som hålla mer än 65 trådar per kvadratcentimeter, samt att af importerade, färdiga varor, endast en ringa del förfärdigats af väfnad, som framställts af garn, finare än n:r 75, hvarjämte måste framhållas, att broderade remsor å linneväfnad yttert sällan förekomma.

Med stor sannolikhet kan sålunda antagas, att endast en bråkdel af ofvan upptagna siffror, som omfatta landets hela konsumtion, skulle komma att beröras af den föreslagna tullfriheten.

Då sålunda inhemsk industri icke synes kunna få nämnvärd fördel af tullfrihet för varan, men däremot denna ytterligare specifikation af lingarn innebär en stor tullteknisk svårighet, föreslås, att rubrikerna 402 och 405 sammanslås med respektive 401 och 404, hvilka senare sålunda skulle få lydelsen:

401.	öfver n:r 25	1 kg. —: 25
	samt	
404.	öfver n:r 25	1 kg. —: 45.

Föreslagna ändring af rubrikerna fordrar äfven, att i anmärkningen till rubr. 400—405 orden »eller för garn, som eljest på grund af finleken skolat åtnjuta tullfrihet» utgå.

Rubr. 400—405.

Då det ansetts nödvändigt uppdela garn efter olika nummer samt hvad ullgarn beträffar redan i rubriktexten förklaras, hvad som åsyftas med n:r 40 metriskt, anses nödvändigt att här angifva, hvad med engelsk numrering förstås. Då detta skulle blifva väl långt i någon af rubrikerna, föreslås, att efter desamma intages en anmärkning af följande innehåll:

Liksom n:r 40 metriskt betecknar ett garn, hvaraf 1 kilogram innehåller 40,000 (40 × 1,000) meter, så betecknas med n:r 25, engelsk numrering, ett garn, hvaraf ett engelskt skålpund (pound) innehåller 21,000 (25 × 840) yards.

Rubr. 446.

Genom ordalydelsen i denna rubrik uteslutas från förtullning efter densamma här upptagna varor i förening med kautschuk. Som emellertid på intet ställe i förslaget upptagits rubrik för varor med sådan sammansättning samt dessutom bestämmelsen icke har någon som helst praktisk betydelse, då hvarken nät, hängmattor, tågvirke eller linor torde förekomma i förening med kautschuk, föreslås, att inskränkningen »med undantag af kautschuk» ur rubriken utgår.

Detsamma, som här sagts, gäller äfven för rubr. 501.

D. *Bomull.*

Nitrerbomull.

I till kommerskollegium inkommen framställning har anhållits om åsättande af tull för nitrerbomull. Som motiv har framhållits varans egenskap af halffabrikat, det omsorgsfulla och dyra arbete, som måste nedläggas vid dess framställande, samt de höga anspråk, som af förbrukarna ställas på dess kvalitet. Som stöd för detta förhållande åberopas en annons, införd i post- och inrikes tidningar angående leverans af varan för ett krutbruk inom landet. I denna meddelas, att fetthalten ej får öfverstiga 0,25, askhalten 0,3 och fukthalten 8 procent.

Framställningen vänder sig äfven emot de utredningar i ämnet, som legat till grund för Kungl. Maj:ts beslut angående tullbehandlingen af varan, enligt hvilket densamma hänfördes till affall. Gent emot denna utredning, som synes hafva gått ut på underskattande af de svårigheter, som kunna vara med varans framställning förknippade, bifogas intyg från föreståndaren för kemiska stationen i Jönköping, som dels vid fabriken, dels ock genom analys kommit till annat resultat än ofvan omordade utredning gifver vid handen samt till den mening, att nitrerbomull är en kemisk produkt, som både till utseende och art väsentligt skiljer sig från råvaran för densamma.

Slutligen framhålles, att den fabrikation på området, som redan förefinnes, är för landets kruttillverkning värdefull, och att en tullsats af minst 15 procent af värdet, för närvarande omkring 60 öre per kilogram, är en nödvändig förutsättning för mötande af konkurrensen från utlandet.

Samma önskemål om att nitrerbomull skall tullbeläggas uttalas i ett utlåtande angående tulltaxerevisionen af Smålands och Blekinge handelskammare. Äfven i denna inlaga uttalas tvifvelsmål om, huruvida den utredning, som lagts till grund för ofvannämnda beslut, varit fullt sakkunnig, och betonas statsmakternas plikt att bispringa spirande svensk industri i konkurrens med utlandet, där så kan ske utan olägenhet. Handelskammaren föreslår för varan en tullsats af 10 öre per kilogram under framhållande af, att en sådan tullsats ej skulle åstadkomma någon ändring i det pris för varan, som var rådande före den svenska fabrikens uppkomst.

Då af motiveringen till tulltaxeförslaget med däri upptagna jämförande värden för varan lämnas stöd för det antagande, att den omtalade utländska konkurrensen måste vara ytterst besvärande samt det dessutom synes vara till stor fördel, att en för landet så viktig fabrikation som af krut och sprängämnen icke skall vara uteslutande beroende af utländsk förmåga eller villighet att leverera halffabrikatet, så vilja ämbetsverken tillstyrka, dels att i tulltaxan upptages rubrik och tullsats för varan, dels att denna senare sättes till 10 öre per kilogram. Åt rubriken synes lämpligen kunna gifvas lydelsen.

Konst- eller nitrerbomull . . . . . 1 kg. —: 10.

Rubr. 450—461. Vadd.

I framställning, understödd af en af landets industri- och handelskammare, har hos kommerskollegium yrkats på, att all för medicinskt behof beredd och äfven kemiskt renad, kardad bomull skall åsättas en tullsats af 20 öre per kilogram. Som motiv härför framhålles, att detta önskemål delas af samtliga vaddfabrikanter, samt att äfven bomullsspinnerierna skulle hafva fördel af ett eventuellt tullskydd, då de med införande af ett sådant lättare skulle vinna afsättning för de värdefullaste affallsprodukterna vid garntillverkningen.

I motiveringen till förslaget omnämnes, att redan till tulltaxekommittén från tio fabriker på området inkommit gemensam framställning i delvis samma syfte, som ofvan berörts, hvilken framställning dock icke föranledt någon åtgärd, delvis på den grund, att en tullbeläggning skulle beröra bomull och vadd, som användas för sjukvårdsändamål.

Vid jämförelse mellan tillgängliga import- och produktionssiffror visar det sig, att importen af varorna ifråga under tioårsperioden 1898—1907 nästan fyrdubblats, och att äfven produktionen ökats, dock ej tillnärmelsevis i samma proportion. Häraf kan dragas den slutsatsen, att vaddindustrien inom landet är besvärad af utländsk konkurrens, samt att den skulle hafva stort gagn af ett lämpligt afvägdt tullskydd, då väl är troligt, att den ökning i konsumtion, som ofvan påpekats, därigenom skulle tillförsäkras den inhemska tillverkningen. På grund häraf synas krafven på tullbeläggning berättigade, såframt de omfatta varor, som undergått nämnvärd förädling, sålunda för medicinskt behof beredd och kemiskt renad, såväl vadd som bomull. Däremot har icke ansetts, att tullskydd bör ifrågakomma för så enkel och jämförelsevis billig förarbetning som endast kardning.

Hvad tullsatsen beträffar, synes den ofvan nämnda, 20 öre per kilogram, allt för hög i jämförelse med t. ex. den lägst föreslagna garntullen, 15 öre per kilogram, och torde densamma icke böra sättas högre än den, som här ofvan föreslagits för nitrerbomull, eller 10 öre per kilogram.

Skulle de framställda krafven på tullskydd vinna beaktande, synes uppställningen för bomull och vadd lämpligen kunna ändras sålunda:

Bomull:

— — — — —

448. för medicinskt behof beredd, äfvensom kemiskt renad . . . . . 1 kg. —: 10

Vadd:

449. bestruken med gummi, lim eller annat liknande ämne, i större eller mindre förpackningar . . . . 1 kg. —: 20

för medicinskt behof beredd, äfvensom kemiskt renad:

450. i småförpackningar för detaljförsäljning . . . . . 1 kg. —: 20

451. andra slag . . . . . 1 kg. —: 10

451½. annan . . . . . fri.

Omnämnda förhållande, att en del bomull och vadd för sjukvårdsändamål skulle beröras af tullsatsen, synes icke af den vikt, att det borde kunna utgöra hinder för tullbeläggande af varorna, om så finnes erforderligt för stödjande af den inhemska industrien. Därjämte bör påpekas, att i förslaget upptagits tull, icke blott för samma varor i småförpackningar, utan äfven för kirurgiska artiklar och förbandsartiklar i allmänhet. Äfven bör framhållas, att priserna troligen här, liksom på andra områden, komma att regleras af konkurrensen inom landet, endast tullskyddet blir sådant, att den utländska konkurrensen kan uthärdas.

Inhämtade prisuppgifter gifva vid handen, att den inom landet fabricerade varan äger ett medelvärde af 1 krona 30 öre per kilogram, under det att den utländska på platsen betingar ett medelvärde af 1 krona 10 öre per kilogram. En tullsats af 10 öre per kilogram skulle sålunda utgöra omkring 9,1 procent af importvärdet.

Rubr. 452 och 454. Förspinning.

Förspinning utgöres af ett på bobiner uppspoladt ämne till garn, som är så löst snodt, att det med största varsamhet måste afvecklas från bobinerna för att ej brista. Till följd af snodden skulle varan, liksom redan nu är förhållandet, äfven enligt förslaget blifva hänförlig till garn. Då kontroll af garnnummer skulle på grund af ofvannämnda egenskap blifva ytterst vansklig och tidsödande, och varan i sin egenskap af halffabrikat måste hafva lägre värde än däraf förfärdigadt garn, anse ämbetsverken, att den, oberoende af garnnummer, bör särskildt nämnas i de rubriker för enkelt garn, som upptaga de lägre tullsatserna, sålunda respektive n:r 452 och 454, hvilka på grund häraf synas böra gifvas följande lydelse, lika för bägge:

under n:r 23 (engelsk numrering); *äfvensom s. k. förspinning.*

Anmärkning till rubr. 452—461.

Med denna anmärkning har tydligen afsetts, att med blekning och färgning jämnställda förädlingsprocedurer skulle beredas samma tullskydd som föreslagits för dessa. Ett med merceriseringen jämnställdt förfarande är nitrering. Genom detta förfarande gifves åt garnet samma egenskaper och utseende som genom merceriseringen, till följd hvaraf nitrerade varor ej kunna praktiskt skiljas från merceriserade. På grund häraf anse ämbetsverken, att äfven denna art af förädling bör jämnställas med blekning, färgning och tryckning af garn, samt att anmärkningen sålunda bör gifvas lydelsen:

Merceriseradt *och nitreradt* garn tullbehandlas lika med blekt, färgadt eller tryckt.

Anmärkning till rubr. 463.

Då i denna anmärkning afses alldeles likartad vara som den i anmärkning till rubr. 369 och 370 omnämnda, föreslås, att åt bägge anmärkningarna gifves samma lydelse, sålunda för här ifrågavarande:

Med effekt- eller fantasigarn förstås sådant *i regel* två- eller flertrådigt garn, som utefter hela sin längd eller på bestämda afstånd företer noppor, förtjockningar, knutar, öglor, slingor, spiraler eller dylikt.

Rubr. 452—463.

Af samma anledning, som under afdelningarna för ull och lin etc. nämnts, föreslås jämväl för garn af bomull ändring i uppställningen, med hänsyn tagen till ofvan nämnda föreslagna ändringar, sålunda:

Garn:

452. i smärre för detaljhandeln lämpade uppläggningar, såsom dockor, nystan, rullar och dylikt . . . . . 1 kg. —: 40

453. effekt- eller fantasigarn: tullbehandlas lika med flertrådigt, mer än en gång tvinnadt garn;

Anm. Med effekt- eller fantasigarn förstås sådant i regel två- eller flertrådigt garn, som utefter hela sin längd eller på bestämda afstånd företer noppor, förtjockningar, knutar, öglor, slingor, spiraler eller dylikt.

ej särskildt nämndt:
enkelt:
oblekt och ofärgadt:

454. under n:r 23 (engelsk numrering); äfvensom s. k. förspinning. . . . . 1 kg. —: 15
455. n:r 23 och däröfver . . . . . 1 kg. —: 20

blekt, färgadt eller tryckt:

456. under n:r 23 (engelsk numrering); äfvensom s. k. förspinning. . . . . 1 kg. —: 30
457. n:r 23 och däröfver . . . . . 1 kg. —: 35

två- eller flertrådigt, en gång tvinnadt:
oblekt och ofärgadt:

458. under n:r 23, efter det enkla garnet räknadt 1 kg. —: 20
459. n:r 23 och däröfver . . . . . 1 kg. —: 25

blekt, färgadt eller tryckt:

460. under n:r 23, efter det enkla garnet räknadt 1 kg. —: 35
461. n:r 23 och däröfver . . . . . 1 kg. —: 40

Anm. till n:r 458—461. Vid utrönande af ett tvinnadt garns nummer tages icke hänsyn till den minskning i det enkla garnets längd, som förorsakats genom tvinningen.

Liksom n:r 40 metriskt betecknar ett garn, hvaraf 1 kilogram innehåller 40,000 (40 × 1,000) meter, så betecknas med n:r 25, engelsk numrering, ett garn, hvaraf ett engelskt skålpund (pound) innehåller 21,000 (25 × 840) yards.

Anm. till n:r 454—461. Därest ett och samma kolli innehåller garn af olika nummer, på grund hvaraf garnet är underkastadt olika tull, och den olika finleken icke är genom varan åsatt nummerbeteckning angifven, tillämpas den högre tullsatsen äfven för det gröfre garnet.

flertrådigt, mer än en gång tvinnadt:

462. oblekt och ofärgadt . . . . . 1 kg. —: 25

463. blekt färgadt eller tryckt . . . . . 1 kg. —: 40

Anm. till n:r 454—463. Merceriseradt eller nitreradt garn tullbehandlas lika med blekt, färgadt eller tryckt.

Anm. Tråd tullbehandlas lika med garn.

Öfverrubrik till n:r 477—482.

För att nämnda öfverrubrik skall komma i närmare öfverensstämmelse med motsvarande öfverrubriker till n:r 474—476 och 480—482, föreslås för densamma följande ändrade lydelse:

vägande per kvm. mindre än 250 gram, men ej mindre än 100 gram.

Anm. 1 till rubr. 464—491.

Med anledning af föreslagen ändring af anmärkning till rubr. 452—461 och på samma grund, torde åt denna anmärkning böra gifvas lydelsen:

Vid tullbehandling af bomullsväfnader anses mercerisering *eller nitrering* lika med färgning.

Anm. till rubr. 496.

Hvad affattningen af denna anmärkning beträffar, gäller detsamma, som ofvan anförts angående motsvarande anmärkning till rubr. 351.

Till förekommande af att besättnings- och garneringsartiklar, i hvilka silke ingår, skulle kunna hänföras till rubr. 496, synes nödvändigt, att i anmärkningen orden: »äfven i förening med andra ämnen» utbytas mot »äfven i förening med *annat ämne med undantag af silke*».

Rubr. 501.

Af samma skäl, som åberopats för ändring af rubr. 446, föreslås, att tillägget: »med undantag af kautschuk» ur rubriken utgår.

E. *Spånadsvaror i förening med kautschuk.*

Rubr. 503.

Beträffande den för rubriken föreslagna tullsatsen framhålles vikten af att denna fortfarande må bibehållas lika med den för varor under rubr. 588 föreslagna, då varor, hänförliga till dessa rubriker, delvis äro hvarandra så närstående, att de endast med svårighet skulle kunna särskiljas från hvarandra.

Anm. 1 till Afd. VIII A—F.

I motiveringen framhålles, att föreliggande förslag är byggdt på samma bestämmelser, som nu tillämpas vid bedömandet af, till hvilken spånadsafdelning en blandningsprodukt af spånadsvaror bör hänföras, och har tydligen afsetts att i denna anmärkning därom gifva föreskrift. För att emellertid på ett mera direkt sätt, än anmärkningens i förslaget upptagna formulering ger uttryck för, angifva detta och för att i hvarje särskildt fall undvika en tidsödande jämförelse mellan anmärkningen ifråga och text samt uppställning i taxan, föreslås för anmärkningen följande ändrade lydelse:

Då en spånadsvara betecknas såsom vara af visst spånadsämne i förening med eller med inblandning af annat sådant ämne, innebär detta, där annorlunda ej är stadgadt, *att af silke, ull, lin, hampa, bomull och jute den först nämnda beståndsdelen, oafsedt den myckenhet, hvarmed den i varan ingår, är bestämmande för dess rubricering såsom vara af visst slag;* dock att afseende ej fästes vid i en spånadsvara förekommande enstaka trådar, hvilkas förekomst uppenbarligen har till syfte att göra varan hänförlig till en rubrik med lägre tullsats.

G. *Sömnads- och andra arbeten, ej särskildt nämnda, af spånadsvaror, äfven i förening med annat ämne; hattflätor, hattar, prydnadsfjädrar, solfjädrar.*

Anm. till rubr. 511—513.

Det i anmärkningen använda begreppet »enkel ytberäkning» synes vara sväfvande och kunna gifva anledning till olika tolkning. Då en säker ytbestämning alltid kan utföras, om icke fållar eller varans form lägga hinder i vägen för densamma, synes här mest hafva tagits hänsyn till, att varan ej må vid tullbehandlingen skadas, och föreslås på grund häraf, att uttrycket »genom enkel ytberäkning» antingen utgår eller ersättes med *»utan att varan skadas»*.

Rubr. 518 och 519. Hängslen, bälten etc.

I framställning till kommerskollegium har hänvisats till en härstädes utkommande periodisk tidskrift, i hvilken framhållits, att åtskilliga i förslaget upptagna tullsatser för halffabrikat vore högre än de för den färdiga varan föreslagna. Så skulle vara förhållandet mellan band å ena sidan samt däraf förfärdigade hängslen, bälten m. fl. å den andra.

I förslaget har upptagits följande bestämmelser för varor här ifråga.

Band, i hvilka silke ingår:

346. fälb-, plysch- och andra sammetsband af silke enbart eller i förening med annat spånadsämne . . . . . 1 kg. 10: —

andra slag:

347. af silke enbart eller i förening med högst 20 procent annat spånadsämne (helsidenband) . . . 1 kg. 10: —

348. af silke i förening med mer än 20 procent annat spånadsämne (halfsidenband) . . . . . 1 kg. 5: —

Samma bestämmelser och tullsatser äro föreslagna för bandliknande snören.

Band af annat spånadsämne än silke äro upptagna i rubr. 494 med tullsats af 2 kronor 25 öre per kilogram, samt bandliknande snören i rubr. 495 med samma tullsats.

Sådana gulddragararbeten, hvaraf bälten kunna framställas, upptagas i förslaget med en tullsats af 12 kronor per kilogram (rubr. 557).

Hängslen, bälten, skärp, strumpeband, klädnings- och ärmhållare samt andra dylika persedlar äro i förslaget upptagna i rubr. 518 och 519 med följande tullsatser:

af hel- eller halfsiden, af elastiska band eller snören, hvari silke ingår eller af gulddragararbete . . . 1 kg. 4: —
andra slag, härunder inbegripna äfven sådana, hvilkas hufvudbeståndsdel utgöres af elastiska band eller snören, i hvilka icke silke ingår . . . 1 kg. 2: —

Häraf framgår, att det färdiga arbetet i en del fall föreslagits till lägre tullsats än den vara, hvaraf det är förfärdigadt, ett missförhållande, som synts böra afhjälpas. Härvid har dock icke synts nödvändigt att göra skillnad mellan varor af helsiden och af halfsiden, då de förra endast i undantagsfall torde förekomma, och det dessutom vore att befara, att varan skadades vid undersökningen. Däremot har ansetts nödvändigt, att andra bälten beläggas med tullsatser, som uppgå till de belopp, som kunna för de varor, hvaraf de förfärdigats, blifva gällande. På grund häraf skulle uppställning och tullsatser för omordade varor blifva följande:

Hängslen, bälten, skärp, strumpeband, klädnings- och ärmhållare samt andra dylika persedlar; äfvensom delar därtill af spånadsvara:
af gulddragararbete . . . . . 1 kg. 12: —
af hel- eller halfsiden samt af elastiska band eller snören, hvari silke ingår . . . . . 1 kg. 5: —
andra slag, härunder inbegripna äfven sådana, hvilkas hufvudbeståndsdel utgöres af elastiska band eller snören, i hvilka silke icke ingår . . 1 kg. 2: 25

Rubr. 519.

För vinnande af större tydlighet torde ordningsföljden i satsen »i hvilka icke silke ingår» böra ändras till »i hvilka silke icke ingår».

Rubr. 520—522.

Beträffande utrönande af väskors nettovikt har ansetts, att här erfordras lika lydande anmärkning med den för rubr. 212 och 214 föreslagna.

Afdelningsskärmar.

Genom föreskrifterna i tulltaxeunderrättelsernas § 1, mom. b) skulle afdelningsskärmar af spånadsvara tullbehandlas efter tullsatser, som i en del fall synas alltför höga i förhållande till värdet. Sålunda skulle en skärm, bestående af ett öfver en träram utspändt broderi å helsiden komma att draga en tull af 20 kronor per kilogram. Vid inhämtande af prisuppgifter å dylika skärmar, har meddelats, att värdena för desamma äro ytterst växlande, från 4 kronor upp till och äfven öfverstigande 400 kronor per stycke, hvarför ansetts lämpligt, att varan, som af nämnd anledning synes böra i tulltaxan upptagas, belägges med värdetull af 15 procent, eller samma tullsats, som nu är för varan gällande. Till följd häraf torde efter rubr. 524 lämpligen kunna intagas rubrik af lydelsen:

afdelningsskärmar af spånadsvara, äfven i förening med annat ämne . . . . . 100 kr. 15 kr.

Tält och markiser.

Beträffande dessa varor, som någon gång torde förekomma till import, skulle uppstå tvekan angående tullbehandlingen, därest de ej särskildt i taxan nämnas, hvartill kommer, att de under denna afdelning upptagna tullsatserna skulle blifva för höga i förhållande till varornas värde. På grund häraf föreslås, att, efter ofvan föreslagna bestämmelse för afdelningsskärmar, upptages följande rubrik:

Tält och markiser af linne-, hamp- eller bomullsväfnad, äfven i förening med andra ämnen: tullbehandlas lika med sadelmakararbeten.

I denna rubrik (n:r 216) upptagas sadelmakararbeten, äfven af spånadsvaror, och har det troligen afsetts, att sådana gröfre arbeten, som de omnämnda, skulle hit hänföras.

Rullgardiner.

Om icke rullgardiner särskildt upptagas, skulle äfven dessa efter sin beskaffenhet blifva hänförliga till någon af rubr. 549—554 med tullsatser, som icke synas lämpa sig för desamma. De importeras oftast i förening med käppar och mekanism, hvartill torde böra tagas hänsyn vid affattande af de bestämmelser, som synas böra inflyta i taxan. Rubriceringen kunde lämpligen lyda sålunda.

Rullgardiner:

utan käppar och mekanism: tullbehandlas efter sin beskaffenhet;

andra . . . . . *100 kr. 15 kr.*

Genom sådan affattning skulle för varorna samma tullbehandling, som nu äger rum, blifva tillämplig.

Rubr. 534.

Beträffande tullsatserna äro i förslaget hel- och halfsidenväfnader jämnställda med hel- och halfsidenband, hvartill räknas äfven ur nämnda väfnader klippta remsor af högst 20 cm. bredd. Då varornas värde säkerligen gifvit anledning härtill, synes utom denna omständighet äfven konsekvensen fordra, att broderier å varorna blifva i tullbehandlingsafseende med hvarandra jämnställda. Med anledning häraf föreslås, att åt rubriken gifves följande lydelse:

å spetsar, spetsväfnader eller tyll, å hel- eller halfsiden (väfnad eller band) eller å stampad filt: förtullas med 100 procents förhöjning af den för sagda varor stadgade tull.

Rubr. 525—528 och 536—541.

Beträffande varor, hänförliga till de fyra första rubrikerna, synas de vara lika typiska kläder som t. ex. ärmlappar, hvarför föreslås, att

dessa rubriker, liksom äfven rubr. 536—541, för åstadkommande af större öfverskådlighet inordnas under den gemensamma öfverrubriken: »Kläder och andra sömnadsarbeten, ej särskildt nämnda», hvarvid uppställningen under Afd. VIII G skulle ändras på följande sätt.

— —

524.	med öfvertyg af annan väfnad	1 kg.	1: 50
	Hatt- och mössfoder, äfven i förening med annat material:		
525.	af hel- eller halfsiden	1 kg.	4: —
526.	andra slag	1 kg.	2: —
	Öfvertyg till paraplyer eller parasoller, tillskuret eller sydt:		
527.	af hel- eller halfsiden	1 kg.	12: —
528.	af annan väfnad	1 kg.	5: —
	Broderier:		
529.	å remsor af linne- eller bomullsväfnad, med undantag af spetsväfnader och tyll, äfven om de äro försedda med annat sömnadsarbete; äfvensom broderade sådana väfnader, synbarligen afsedda att sönderklippas till remsor	1 kg.	5: 50
530.	å spetsar, spetsväfnader eller tyll, å hel- eller halfsiden (väfnad eller band) eller å stampad filt: förtullas med 100 procents förhöjning af den för sagda varor stadgade tull;		
531.	andra	1 kg.	4: —
	Kläder och andra sömnadsarbeten, ej särskildt nämnda:		
	öfverrockar samt rockar, västar och byxor för män och gossar af annan väfnad än hel- och halfsiden:		
	af ylle-, linne- eller hampväfnad:		
532.	försedda med foder, uppslag, krage eller annan besättning af varor, i hvilka silke ingår, äfvensom alla, hvilka äro förfärdigade af sådan, silke innehållande ylleväfnad, som ej är hänförlig till halfsiden	1 kg.	4: —

Anm. Kantband eller snören, till skydd för kanter eller påsydda för att ersätta knapphål, räknas icke såsom besättning.

533. andra . . . . . 1 kg. 3: —
534. af annan väfnad, däri silke ej ingår . . . 1 kg. 2: —
kragar, manschetter och skjortbröst, stärkta och strukna, af väfnad, tillhörande Afd. VIII C eller D:
535. med broderier eller spetsar. . . . . 1 kg. 4: 50
536. andra slag . . . . . 1 kg. 3: 50
snörlif:
537. af hel- eller halfsiden . . . . . 1 kg. 8: —
538. af annan väfnad . . . . . 1 kg. 2: 25
af spånadsvaror, impregnerade eller öfverdragna med kautschuk eller förenade genom mellanlägg af kautschuk; äfvensom arbeten, ej särskildt nämnda, af elastiska spånadsvaror, innehållande strängar (trådar) af kautschuk:
ärmlappar, äfven utan sömnadsarbete:
539. af spånadsvara, innehållande silke, eller med foder af sådan spånadsvara . . . 1 kg. 8: —
540. andra. . . . . 1 kg. 2: 25

Anm. till n:r 539—540. Hit hänföras äfven ärmlappar af spånadsvara med foder af kautschuk.

andra slag:
541. af spånadsvaror, innehållande silke, eller med foder af sådan spånadsvara. . . 1 kg. 6: —
542. andra . . . . . 1 kg. 3: —
af spånadsvaror, vattentäta, belagda eller impregnerade med annan massa än kautschuk:
543. oljade eller fernissade efter sömnadsarbetet 1 kg. —: 60
544. andra. . . . . 1 kg. 1: —
545. tillverkade af knutna, stickade, virkade eller på strumpstol förfärdigade varor (äfven metervara): förtullas utan förhöjning efter hvad för strumpstolsarbeten är bestämdt.

Rubr. 533—535.

I en till Eders Kungl. Maj:t ställd skrifvelse har Uddebo Trikåfabriks Aktiebolag genom F. G. Claeson klagat däröfver, att nu gäl-

lande tullsats för broderade remsor af bomullstyll och broderad bomullstyll, synbarligen afsedd att sönderklippas till remsor, i tulltaxekommitténs förslag blifvit sänkt från 6 kronor 50 öre till 5 kronor, allt per kilogram.

Så har ock delvis skett genom ordalydelsen i rubr. 534, hvarigenom för broderier å tyll föreslås, att de skola förtullas med 100 procents förhöjning af den för varan stadgade tull. Remsor ifråga äro nämligen oftast framställda af slät, icke mönsterväfd tyll, för hvilken vara i förslaget upptagits tull af 2 kronor 50 öre per kilogram. Tulltaxekommittén har motiverat denna nedsättning bland annat därmed, att sådana remsor icke förfärdigas inom landet. Af nämnda skrifvelse med densamma åtföljande prof och utredning synes framgå, att detta skäl för nedsättning af tullsatsen icke förefinnes. Då dessutom varan ifråga uteslutande är att anse såsom lyxvara, och något skäl icke synes förefinnas, att densamma drager lägre tullsats än broderier å mönstrad tyll och spetsväfnader, föreslås för broderier följande ändrade uppställning.

	Broderier:		
	å spetsar, spetsväfnader och tyll:		
533.	hvari silke ingår: förtullas med 100 procents förhöjning af den för sagda vara stadgade tull;		
	hvari silke ej ingår:		
534.	å remsor af slät, icke mönsterväfd tyll, äfven om de äro försedda med annat sömnadsarbete; äfvensom broderad sådan väfnad, synbarligen afsedd att sönderklippas till remsor	1 kg.	8: —
535.	andra: förtullas med 100 procents förhöjning af tullsatsen för den vara, hvarå broderiet utförts;		
535a.	å hel- eller halfsiden (väfnad eller band) eller å stampad filt: förtullas med 100 procents förhöjning af den för sagda varor stadgade tull;		
535b.	å remsor af linne- eller bomullsväfnad med undantag af spetsväfnader och tyll, äfven om de äro försedda med annat sömnadsarbete; äfvensom broderade sådana väfnader, synbarligen afsedda att sönderklippas till remsor	1 kg.	5: 50
535c.	andra slag	1 kg.	4: —

Tullbeloppet 8 kronor per kilogram har här föreslagits med hänsyn därtill, att för ej särskildt nämnda kläder och andra sömnadsarbeten af tyll, som icke innehåller silke, i förslaget upptagits tull af 7 kronor per kilogram, samt att en hel del andra broderier å spetsväfnader och tyll, hvilka ej äga högre värde, enligt förslaget komma att blifva tullbelagda med nämnda belopp.

Genom denna ändring skulle broderade remsor å bomullstyll ändock icke blifva högre tullbelagda än med 6,8 procent å medelvärdet för de prof, som af tulltaxekommittén undersökts, och för hvilka uppgifter upptagits i betänkandets bilaga A.

Som ännu ett skäl för denna ändring må nämnas, att en importör förklarat, att tullsatsen för sådana varor, hvarom här är fråga, på grund af deras värde och beskaffenhet är af underordnad betydelse, endast tullbehandlingen blifver likformig.

Rubr. 543.

I denna rubrik har för hit hänförliga varor med krage, i hvilken silke ingår, föreslagits en tullsats af 4 kronor per kilogram.

Då ett klädesplagg, försedt med krage af nämnd beskaffenhet, icke härigenom kan blifva så mycket dyrare, att ökningen i tullsats från i detta fall 3 kronor till 4 kronor per kilogram kan anses berättigad, och då det synts innebära en stor praktisk svårighet att utan skada för varan undersöka, huruvida en sammetskrage, hvarom härvid oftast skulle blifva fråga, innehåller silke, har det synts ämbetsverken lämpligt, att ordet »krage» ur rubriken utgår. Till följd häraf skulle rubriken erhålla lydelsen:

försedda med foder, uppslag eller annan besättning af varor, i hvilka silke ingår; äfvensom alla, hvilka äro förfärdigade af sådan, silke innehållande ylleväfnad, som ej är hänförlig till halfsiden.

Rubr. 554.

På samma grunder, som ofvan sagts beträffande rubr. 543, föreslås äfven för denna ändrad lydelse sålunda:

försedda med broderier eller spetsar; äfvensom sådana, som hafva foder, uppslag eller annan besättning af varor, i hvilka silke ingår.

Anm. 3 till Afd. VIII G (sid. 83 i tulltaxeförslaget).

Till import förekomma ganska ofta gardiner, dukar, m. fl. persedlar, försedda med mönsterornering af garn, som fästs vid väfnaden medelst sömnadsarbete. En sådan förädling, hvilken likaväl som i prydnadssyfte påsydda band etc. är en applikation, synes med här upptagna arbeten börja jämnställas, hvarför föreslås, att anmärkningen omformuleras sålunda:

3. Lika med broderade arbeten skola förtullas sådana, som äro försedda med applikation, för prydnadsändamål påsydda band, snören, *garn,* fransar eller gulddragararbeten.

Anm. till rubr. 568—577.

I denna anmärkning har gifvits beskrifning på bland annat den ustyrsel, som får förekomma på en hatt, för att den skall hänföras till rubrikerna för garnerade hattar. Härvid torde icke hafva afsetts, att beskaffenheten hos de band eller snören, hvarom i anmärkningen talas, skall hafva inverkan på tullbehandlingen, utan fastmer det sätt, på hvilket de anbragts. Som detta emellertid icke tydligt framgår af anmärkningens nuvarande formulering, föreslås, att i densamma orden »hafva ett slätt, kring kullen anbragt band eller snöre» ersättes med »hafva ett kring kullen slätt anbragt band eller snöre».

Afd. IX. **Kautschuk och kautschuksvaror.**

Rubr. 588. Plattor af högst 10 mm. tjocklek etc.

Tullbehandlingen af för tätningsändamål afsedda artiklar af kautschuk, såsom ringar till konservburkar, fönstertätningar och dylikt, har

hittills varit sväfvande, i det desamma hänförts än till packningar, än åter till kautschuk, arbetad, andra slag, ej specificerade med en tullsats af 1 krona 20 öre per kilogram. Enär berörda artiklar stå packningar så nära, att någon åtskillnad ej lämpligen kan genomföras, föreslås, att packnings- och tätningsmaterial likställas.

Med afseende å beskaffenheten af de i rubr. 588 upptagna asbestpackningar, hvilka intaga en särställning i förhållande till andra arbeten af asbest, synas i detta samband äfven böra upptagas packningar af asbest i förening med spånadsämne.

På grund af hvad ofvan anförts, föreslås följande förändrade lydelse.

Plattor af högst 10 mm. tjocklek (gummiduk) med inlägg eller omlägg af spånadsämne eller metall; *andra packnings- och tätningsmaterial* samt packningar af mjuk kautschuk i förening med spånadsämne, asbest eller metall eller af spånads- eller annat ämne i förening med kautschuk; äfvensom plattor och andra packningar af *asbest i förening med spånadsämne eller af spånadsämne* eller asbest i förening med stearin, talg, talk och dylika ämnen.

Rubr. 589. Mattor, hof- och andra buffertar etc.

Då gummi till vagshjul äfven importeras i längder, och sådan vara synes böra draga samma tull som de i denna rubrik upptagna hjulringarna, torde detta kräfva ett förtydligande.

Äfvenledes synes här böra tilläggas ordet »tätningar».

Rubriken skulle sålunda erhålla följande lydelse.

Mattor, hof- och andra buffertar, proppar, massiva hjulringar, *äfven i längder,* symaskinsringar, ventiler, ventilkulor samt kautschuksvaror, ej särskildt nämnda, för industriella ändamål, allt i eller utan förening med annat ämne; äfvensom strängar, plattor, *packningar och tätningar*, ej särskildt nämnda.

Rubr. 595. Velociped- och motorvelocipeddelar etc.

Att döma af motiveringen har kommittén ej afsett någon förändring af nu gällande tullbehandlingspraxis för velocipeddelar.

Då man emellertid torde hafva anledning befara, att den missuppfattning af uttrycket »omonterade innerslangar» skulle kunna göra sig gällande, att därmed afsåges äfven sådana (nu tullfria) innerslangar, som förekomma i längder — innerslangar för velocipeder äro nämligen en typisk artikel, som ej gärna användes för annat ändamål — och en sådan tolkning skulle vara till stort förfång för den inhemska velocipedtillverkningen, föreslås,

att bestämmelsen i hvad den rör ifrågavarande artikel, d. v. s. orden »innerslangar, omonterade eller monterade med ventil» måtte utgå ur rubriken, hvarigenom någon förändring i nu tillämpade praxis ej heller beträffande med ventil monterade innerslangar, som sällan förekomma till import, kan förutsättas komma att ske.

Rubr. 600. Andra varor af hårdgummi etc.

Vissa kirurgiska artiklar förekomma understundom i förening med annat ämne, hvilket ej torde böra inverka på varans tullbehandling, hvadan ett tillägg till rubr. 600 med anledning häraf synes lämpligt, och lärer man härvid ej behöfva räkna med ädla metaller såsom ingående beståndsdelar. Då vidare af skäl, som anföras vid rubr. 1044—1045, delar af hårdgummi till telefon- och telegrafapparater synas böra upptagas i annat sammanhang, föreslås följande förändrade lydelse af rubr. 600:

andra varor, *ej särskildt nämnda*, af hårdgummi, *äfven i förening med annat ämne,* såsom kirurgiska artiklar, kammar och dylikt.

Afd. X. **Lervaror.**

Rubr. 603—604. }
607—608. } Klinker, trottoarsten, golf- och väggplattor.

I motiveringen till rubr. 603 och 604 anför kommittén (sid. 574), att delade meningar äro rådande i fråga om betydelsen och omfattningen af benämningen klinker. Det synes också hafva varit företrädesvis

tulltekniska skäl, som föranledt tullsatsens för gröfre enfärgade och oglaserade golfplattor bestämmande till samma belopp som för oglaserade klinker.

Förslaget upptager ej benämningen trottoarsten, hvarmed afses en artikel, som står såväl klinker som golfplattor mycket nära.

Ehuru med afseende å de oglaserade artiklarna af ofvan berörda slag de tulltekniska svårigheterna äro i viss mån afhjälpta genom en likformig tullsats, är detta icke fallet beträffande de glaserade, hvadan en för tullbehandlingen tillfredsställande åtgärd i detta syfte måste anses erforderlig.

Olägenheterna i det berörda afseendet synas lämpligen kunna afhjälpas på det sätt, *att tullsatsen för rubr. 608 sättes till samma belopp som för rubr. 604 eller till 1 krona per 100 kilogram.* Mot detta förslag skulle visserligen kunna invändas, att det innebär en afsevärd tullnedsättning, men då kommittén konstaterat, att med nu gällande tullsats, 20 öre per 100 kilogram, »importen af dessa artiklar torde vara ringa eller ingen», synes en tullförhöjning till fem gånger den nuvarande fullt tillräcklig att förebygga den af sakkunniga framhållna möjligheten, att tullen å de tunnare plattorna skulle kunna kringgås genom import af plattor, som för ändamålet framställts i en tjocklek, obetydligt öfverstigande 3 centimeter.

Äfven torde böra inflyta stadgande därom, att krossadt eller pulveriseradt eldfast tegel, en vara, som lärer hafva samma användning som chamottmurbruk, likställes med sistnämnda artikel.

Med anledning häraf föreslås under rubr. 604 en anm. 3 af följande lydelse:

Krossadt eller pulveriseradt eldfast tegel tullbehandlas som chamottmurbruk.

Rubr. 618—619. Isolatorer etc.

Enär isolatorer ofta äro fästade å s. k. krampor af järn, hvilket kan vara förhållandet äfven beträffande andra artiklar för isolering af elektriska ledningar, föreslås, att till ifrågavarande öfverrubrik fogas tillägget »*äfven i förening med järn*», hvilket förslag ej synes vålla någon olägenhet ur skyddssynpunkt med afseende å de tullsatser, som föreslagits för ej särskildt nämnda varor af järn.

Afd. XI. **Glas och glasvaror.**

Rubr. 630 och 632. Trottoarglas; för fartyg afsedda däcksglas.

På grund af svårigheten i många fall att skilja mellan trottoarglas och för fartyg afsedda däcksglas är ur tullteknisk synpunkt önskvärdt, att båda dessa artiklar upptagas under samma rubrik. Då den sistnämnda, mindre betydande artikeln ej lärer vara föremål för inhemsk tillverkning, torde densamma utan olägenhet kunna upptagas i rubr. 630.

Genom nedan angifna förändrade lydelse skulle äfven likformighet vinnas mellan rubr. 630 samt rubr. 636 och 638 beträffande kantslipadt glas.

Med hänsyn till hvad sålunda anförts, föreslås följande formulering.

Rubr. 630.

Trottoar- *och däcksglas*, tråd-, katedral-, opalescent- och ornamentglas samt annat i skifvor gjutet råglas, med eller utan *kantslipning*, emballagets vikt inberäknad.

Till följd häraf böra i rubr. 632 orden »däcks- och» utgå.

Rubr. 636—637. Böjdt och kupigt glas.

Böjdt glas, som användes för olika ändamål, såsom till butiks- och vagnsfönster, lyktor m. m., har i tullbehandlingshänseende hittills likställts med vanligt fönster- och spegelglas. Beträffande kupigt glas har tullbehandlingspraxis varit sväfvande, i det att sådant glas än dragit tull såsom fönster- och spegelglas, än åter hänförts till rubr. 187 i gällande tulltaxa, »Glas, andra slag», med en tullsats af 60 öre per kilogram.

Då sålunda redan ur tullteknisk synpunkt en bestämmelse angående huru förfaras bör med ifrågavarande slag af glas synts af behofvet påkallad, hafva ämbetsverken haft särskild anledning taga denna fråga under ompröfning. Af ett inhemskt glasbruk har nämligen påyrkats, att böjdt glas, på grund af det högre värde detsamma till följd af

dyrbarare bearbetning betingar, måtte hänföras till rubr. 641 och sålunda draga en tull af 70 öre per kilogram.

Enligt hvad som upplysts, ansluter sig det inhemska tillverkningsintresset företrädesvis till sådant böjdt glas, som är hänförligt till rubr. 633—635.

Kupigt glas lärer ej vara föremål för tillverkning vid de inhemska glasbruken.

Det framställda krafvet på högre tullskydd synes vara baseradt på tillverkningskostnaderna för svensk vara, hvilka lära ställa sig omkring fem gånger högre för böjdt glas än för motsvarande plana skifvor. Vid bedömande af tullsatsens storlek bör emellertid vederbörlig hänsyn tagas till priset å importerad vara. Med afseende härå har upplysts, att beträffande böjdt glas för Luxljus — en stor förbrukningsartikel — här i landet användes så godt som uteslutande svensk vara, som på särskildt sätt preparerats för att kunna uthärda vårt hårda klimat och följaktligen betingar jämförelsevis högt pris, under det att vid export till varmare länder med fördel kan användas belgiskt glas, som är afsevärdt billigare eller knappt dubbelt så dyrt som plant glas.

Vid sådant förhållande hafva ämbetsverken ansett den gjorda framställningen böra förordas endast så till vida, att öfverrubriken till n:r 633—635 erhåller följande lydelse:

ofolieradt, utan slipning eller etsning, *i plana skifvor* med en sammanlagd längd och bredd;

samt att öfverrubriken till n:r 636—637 omformuleras sålunda:

ofolieradt, mattslipadt eller slipadt och poleradt, *etsadt, äfvensom böjdt eller kupigt glas.*

Enligt detta förslag skulle ifrågavarande slag af glas komma att draga en tull af 25 öre per kilogram, en tullsats som synes stå i öfverensstämmelse med det skydd, som glasvaror i allmänhet ansetts böra åtnjuta.

Rubr. 654. Glasisolatorer.

Under denna rubrik skulle komma att falla isolatorer af glas (för elektriska ledningar eller till underlag för ackumulatorer), som äro hänförliga till rubr. 187 i nu gällande taxa, »Glas, andra slag», med tull-

sats af 60 öre per kilogram, och hvilka, att döma af flera till generaltullstyrelsen inkomna framställningar om varans hänförande under annan rubrik, skulle på grund af sina tekniska egenskaper kunna komma till användning här i landet, om de erhölle en tullsats, som stode i rimligare förhållande till varans värde än den nuvarande. Visserligen innebär kommitténs förslag en nedsättning från 60 till 45 öre per kilogram, men då priset enligt verkställd utredning växlar från 17 kronor 70 öre till 41 kronor med ett medelpris för de vanligaste typerna af 25 kronor, allt per 100 kilogram, synes ytterligare nedsättning böra kunna medgifvas, helst som varan ej lärer vara föremål för tillverkning inom landet.

Enär emellertid nämnda isolatorer kunna hafva samma användning som porslinsisolatorer, torde hänsyn till den inhemska tillverkningen af sistnämnda slag kräfva, att tullsatsen ej sättes lägre än för de i rubr. 619 upptagna porslinsisolatorerna.

Med stöd af hvad sålunda anförts, hemställes att efter n:r 648 i taxeförslaget upptages följande rubrik.

648½. Isolatorer . . . . . 1 kg. —: 25.

Anm. till rubr. 652—654.

Af samma skäl, som af ämbetsverken anförts beträffande motsvarande anmärkning till rubr. 300—302, hemställes, att äfven denna anmärkning måtte ur taxan utgå.

Afd. XII. Metaller.

A. *Järn och järnlegeringar samt arbeten däraf.*

Denna del af taxeförslaget företer, vid en jämförelse med motsvarande rubriker i gällande taxa, afsevärda olikheter, föranledda dels af principen för uppställningen samt värdetullars för redskap och verktyg utbytande mot vikttullar, hvarigenom en mängd af nyssnämnda

artiklar, hvilka med hänsyn till olika pris kräfva en långt gående specialisering, måst i denna del af förslaget upptagas, dels af industriens kraf på större specialisering i och för ernående af ett efter de olika produkternas förädlingsgrad lämpadt skydd.

Med hänsyn till den svenska järnindustriens utvecklingsmöjligheter i allmänhet, och särskildt med afseende å förutsättningarna för en inhemsk koksjärnsindustri, hafva vissa gröfre järnartiklar, som förut varit tullfria, i förslaget belagts med tull, och för andra en förhöjning af nu gällande tullskydd föreslagits, hvilka åtgärder framkallat protester från vissa håll, detta så mycket mera förklarligt, som de inhemska tillverkarna i de flesta fall torde komma att utnyttja det blifvande tullskyddet.

Ämbetsverken hafva med hänsyn till hithörande frågors stora nationalekonomiska betydelse ägnat desamma en så ingående granskning, som tiden medgifvit.

Tullsatserna å ett stort antal gröfre järnartiklar, såsom plåt, stänger, verktygsstål, m. m., som äro viktiga förbrukningsartiklar inom den mekaniska verkstadsindustrien, hafva af detta skäl gifvit anledning till olika uttalanden. Bland representanterna för verkstadsindustrien synes emellertid den uppfattning i allmänhet vara gällande, att det tullskydd, som ansetts böra beredas våra järnbruks artiklar, ej tillmätts för högt, utan hafva de framställda anmärkningarna snarare gått ut därpå, att vid bestämmande af tullen å vissa färdiga verkstadsindustriens artiklar, vederbörlig hänsyn ej tagits till höjningen af tullen å materialierna, och hafva ämbetsverken med anledning häraf beträffande vissa under maskingruppen upptagna artiklar föreslagit den förändring, som verkställd utredning ansetts böra föranleda.

Hvad åter beträffar de för järnindustriens artiklar föreslagna tullsatserna, hafva ämbetsverken på frågans nuvarande ståndpunkt ansett sig ej böra föreslå andra förändringar, än här nedan finnas upptagna. Visserligen kunna de föreslagna tullsatserna i vissa fall synas höga, men i fråga om järnhandteringen lära speciella förhållanden föreligga, som synas påkalla särskild uppmärksamhet från det allmännas sida vid bedömande af tullsatserna.

I detta afseende har bland annat framhållits:

att, om man tillser, hvilken utveckling vissa tullskyddade industrier under de 10 senaste åren undergått, järnindustrien är den, som haft att framvisa den minsta utvecklingen, ett förhållande som framträder desto starkare, då man tager i betraktande det uppsving, som andra länders järnhandtering under samma tid tagit;

att, vid en jämförelse mellan det tullskydd olika industrier åtnjuta i förhållande till värdebildningarna vid tillverkningen, järnhandteringen ingalunda intager någon särskildt gynnad ställning;

att vår järnindustri är hänvisad till relativt små tillverkningar, och att den till följd däraf ej kan tillfullo utnyttja den moderna teknikens hjälpmedel, enär dessa äro dyrbara och för sin amortering fordra mycket stora tillverkningar; tillverkningskostnaderna blifva därföre hos oss i många fall afsevärdt högre än utomlands. Till belysande af detta påstående anföres, att omkostnaderna för ämnenas uppvärmning samt för valsning och klippning uppgå per ton framställdt järn vid ett svenskt valsverk med en produktion per 24 timmar af 25 ton till 14 kronor 83 öre, och vid ett amerikanskt valsverk med en produktion per samma tid af 165 eller 400 ton till respektive 7 kronor och 2 kronor 95 öre;

att, hvad som anförts beträffande s. k. dumping från främmande länder, för järnindustriens vidkommande ej vore blott ett talesätt, hvilket framginge bland annat af nedan angifna siffror, som ordföranden i den amerikanska ståltrusten, E. H. Gary, för en regeringskommission meddelat angående de priser, som i de olika länderna gällde vid försäljning inom landet och vid export. (Iron and Coal Trade's Review, 4 maj 1906).

	Järnvägsskenor per ton.		Plåtar och fasonjärn per ton.	
	Inom landet.	Export.	Inom landet.	Export.
England	kr. 115: —	kr. 92: —	kr. 131: —	kr. 111: —
Tyskland	» 110: —	» 88: —	» 123: —	» 103: —
Frankrike	» 114: —	» 94: —	» 135: —	» 111: —
Österrike	» 114: —	» 94: —	» 123: —	» 111: —
Belgien	» 110: —	» 88: —	» 127: —	» 111: —
Förenta staterna	» 103: —	» 93: —	» 131: —	» 115: —

Den åberopade tidskriften hade äfven i en ledande artikel (5 oktober 1906) på det stora hela erkänt riktigheten häraf och lämnar följande uppgifter angående noteringen i nedan angifna tyska järnartiklar vid ett annat tillfälle:

	Inom landet, per ton.	Export, per ton.
Järnvägsskenor . . .	kr. 114: —	kr. 91: —
Balkar	» 127: —	» 106: —;

slutligen har anförts,

att försäljning af järnartiklar till underpris i vårt land äfven möjliggöres genom de exportpremier, som lämnas af de tyska syndikaten. Att dessa premier ej spela någon underordnad roll framginge bland annat af engelske konsulns i Frankfurt, F. Oppenheimer, lämnade konsularredogörelse för år 1905, i hvilken anfördes, att ett trådvalsverk med mycket stor försäljning till utlandet förklarat, att dessa premier för ett år uppgått till 500,000 mark, af hvilka bestridts en utdelning af 12 procent, hvarjämte 140,000 mark lagts till reservfonden.

Den frågan kunde visserligen framställas, hvarför ej järnindustrien inom vårt land söker begagna sig af samma medel till förbilligande af tillverkningen. Förutsättningen härför vore emellertid, antingen att den inhemska konsumtionen vore betydande, eller att en vid marginal funnes mellan tillverkningskostnaden och försäljningspriset på den inhemska marknaden, eller helst båda fallen förenade. Ingen af dessa förutsättningar förelåge emellertid nu. Det vore antagligen också för framtiden uteslutet, att statsmakterna skulle medgifva ett sådant tullskydd, att ett dylikt utnyttjande af den inhemska marknaden kunde möjliggöras. Däremot förelåge utsikter för, att produktionen för den inhemska marknaden med tiden skulle afsevärdt ökas, och på denna väg tillverkningen blifva så billig, att man till och med kunde få stöd i export, äfven af ordinärt järn. Detta hopp vore särskildt berättigadt med hänsyn därtill, att järnhandteringen torde kunna förväntas taga de inhemska naturtillgångarna i större användning för storproduktion.

Den omvandling, som för närvarande försiggår inom järnhandteringen, i det att vår kvalitetstillverkning beträffande lancashirmetoden allt hårdare ansättes af utlandet på grund af nya tillverkningsmetoder, är äfven en faktor, som ej torde böra lämnas ur räkningen vid bedömande af tullskyddet.

Med afseende å tullsatserna må äfven framhållas, att i och med den utvidgade specialiseringen beträffande sådana artiklar, som äro hänförliga till rubrikerna för ej specificerade järnvaror i nu gällande taxa, efter de olika artiklarnas värden bättre afpassade tullsatser kunnat vinnas, hvilka i många fall innebära tullnedsättningar.

För underlättande af förslagets tillämpning synes önskligt, att vid tullbehandlingen af sådana artiklar — såsom till exempel kiseljärn och kiselmanganjärn samt snabbsvarfstål och annat verktygsstål — med afseende å hvilka deklarationsskyldighet ej kan antagas komma att verka synnerligen betungande, varuemottagaren ålades sådan skyldighet, i likhet med hvad som är förhållandet i vissa andra länders tullagstiftning på detta område.

Beträffande uppställningen i denna del af taxeförslaget må slutligen erinras, att densamma synes kunna vinna i öfverskådlighet, om vissa rubriker, såsom för här upptagna redskap och verktyg samt järnvägsmaterial och tillbehör därtill, sammanfördes under särskilda öfverrubriker.

Rubr. 656. Tackjärn, spegeljärn, manganjärn, kromjärn, wolframjärn, molybdenjärn och andra icke smidbara, ej särskildt nämnda slag af järn och järnlegeringar . . . . . fria.

Kommittén har under denna rubrik föreslagit, att tackjärn och vissa andra icke smidbara slag af järn och järnlegeringar skulle fortfarande få tullfritt införas till riket.

Vid fattande af beslut i denna fråga har kommittén visserligen icke varit fullt enig, enär en af dess ledamöter i afgifven reservation på anförda skäl föreslagit, att sagda vara skulle beläggas med en tull af 1 krona per 100 kilogram.

Ämbetsverken kunna heller icke dela den af kommittén härutinnan uttalade åsikt.

Det tackjärn, som nu till riket importeras, kommer hufvudsakligast från England och är afsedt för gjuteriändamål. År 1907 uppgick denna import till omkring 70,000 ton med ett värde af inemot 4 miljoner kronor. Tillverkningen af denna vara med därmed förknippad förtjänst bör, enligt ämbetsverkens förmenande, kunna förvärfvas åt vårt land, om densamma kommer i åtnjutande af ett väl afpassadt tullskydd.

Vid 1896 års riksdag, då beslut fattades om upphäfvande af den tull på tackjärn, som tillkommit på förslag af den år 1888 tillsatta tullkommittén, anfördes såsom skäl för denna tulls borttagande bland annat, att importen af kokstackjärn efter tullens införande icke minskats utan ökats, och att någon kokstackjärnstillverkning trots tullskyddet icke kommit till stånd inom landet.

Förhållandena äro emellertid nu här helt andra, än de voro år 1896.

Den konkurrens, som träkolstillverkningen på senare tider haft att utstå från pappersmasseindustriens sida vid anskaffande af kolningsved, och den däraf ständigt pågående ökningen af träkolsprisen har haft till följd, att järnhandteringens idkare och målsmän måst se sig

om efter medel att nedsätta kostnaderna för framställning af tackjärn, och har man härvid tagit sin tillflykt till koksen. Sålunda hafva, såsom förenämnda reservant framhållit, redan trenne af våra järnverk anlagt masugnar för tillverkning af tackjärn med användande af koks som reduktionsbränsle, hvarförutom — enligt hvad ämbetsverken erfarit — ännu ett stort järnverk har för afsikt att basera sin tackjärnstillverkning på samma metod, och allt detta icke för att erhålla en för gjuterierna användbar vara, utan i hufvudsak för att kunna till ett relativt billigt pris framställa stål af en kvalitet, som visserligen är lägre än den som vårt vanliga träkolsstål besitter, men i alla fall fullgod för tillverkning af en hel del kuranta artiklar, som konsumeras inom landet, såsom t. ex. stålgjutgods samt järnvägs- och spårvägsskenor m. m.

Då, inom järnindustrien kanske i högre grad än inom andra industrier, massproduktion är liktydig med billig produktion, måste det ju vara ur nationalekonomisk synpunkt af stor vikt, att tillverkningen af de 100,000 ton gjuttackjärn, som våra gjuterier efter all sannolikhet snart komma att årligen konsumera, kunde förläggas hit till landet för att öka masugnarnas produktionskvantitet och dymedelst nedsätta tillverkningskostnaderna.

Det torde böra i detta sammanhang erinras därom, att motståndarna mot tackjärnstullen framhållit, att gjuteritackjärnet och det tackjärn, som är afsedt för ståltillverkning, äro till sina egenskaper så olika, att de egentligen icke kunna betraktas som samma vara eller tillverkas under enahanda förhållanden. Enligt hvad från fullt kompetent håll påvisats, lära emellertid båda dessa kvaliteter med fördel kunna framställas från samma masugn och sålunda den ena tillverkningen ekonomiskt stödja den andra.

Både jernkontoret och jernverksföreningen samt flera enskilda sakkunniga hafva kraftigt uttalat sig för, att vår järnhandtering nu måtte genom den af reservanten föreslagna tullsatsen på tackjärn gifvas det stöd, som den så väl behöfver; och har därvid framhållits nödvändigheten af att spara våra träkol för framställning af sådana kvalitetsvaror, som kunna hålla sig uppe på den utländska marknaden, och hvilka endast kunna tillverkas af våra bättre malmer i träkolsmasugn. Man har också sagt, att den ökning i vår järnproduktion, som är att förvänta på grund af ökad konsumtion inom landet, helt enkelt icke kan komma till stånd, om allt därför erforderligt tackjärn skall blåsas med träkol, samt att ett forceradt användande af koks för den del af vår järntillverkning, som lämpligen kan göras med koks, därföre är nödvändigt.

Under sådana förhållanden anse ämbetsverken det vara angeläget att förläna tackjärnstillverkningen det stöd, som ett väl afpassadt tullskydd kan gifva, och detta så mycket mera, som det ju vid flera tillfällen af statsmakterna framhållits såsom en ur nationalekonomisk synpunkt mycket viktig sak att i möjligaste mån förädla våra malmer inom landet i stället för att exportera dem och sedan importera t. ex. tackjärn med ersättning till utlandet för den värdeökning, som uppstått genom malmens förädling till tackjärn.

Det har visserligen framhållits såsom skäl mot tackjärnstullen, att det importerade tackjärnet närmast är att betrakta såsom en råvara för gjuterirörelsen och icke såsom en förädlad vara. Häremot kan ju anföras, att hvad som är råvara inom den ena industrigrenen ofta är slutprodukt inom en annan, och jernkontoret har i detta sammanhang framhållit, att tackjärnet icke är på sitt område mera råvara än t. ex. ofärgadt bomullsgarn är inom textilindustrien, och att detta icke hindrat den senare varans beläggande med en tull, som — hvad den lägsta nu ånyo föreslagna tullsatsen af 15 kronor per 100 kilogram beträffar — motsvarar 30,62 procent af den inom landet vid bomullens »förädling» uppkomna värdeökningen, under det att den för tackjärnet af reservanten föreslagna tullsatsen af 1 krona per 100 kilogram tackjärn skulle motsvara endast 26,30 procent af den värdeökning, som skulle uppstå vid tillverkning af gjuteritackjärn inom landet.

Tackjärnet har för öfrigt belagts med tull inom alla järnproducerande länder, hvilka öfverhufvud taget begagna sig af tull till skydd för sin inhemska industri.

I Ryssland	är	tullsatsen	5	kronor	42	öre	per	100	kilogram.
Österrike	»	»	1	»	44	»	»	»	»
Förenta staterna	»	»			92	»	»	»	»
Frankrike	»	»	1	»	44	»	»	»	»
Tyskland	»	»			90	»	»	»	»
Belgien	»	»			14	»	»	»	»
Spanien	»	»	1	»	01	»	»	»	»
Italien	»	»			72	»	»	»	»
Finland	»	»	1	»	20	»	»	»	»

Det nuvarande priset på engelskt tackjärn i svensk hamn är i medeltal 5 kronor 20 öre per 100 kilogram eller 52 kronor per ton.

Kostnaden för framställning af kokstackjärn här i landet är naturligtvis beroende på den plats, där masugnen är eller varder förlagd. Enligt af jernkontoret lämnad uppgift skulle sådan vara, tillverkad i

koksmasugn vid t. ex. Oxelösund, kosta där 54 kronor 14 öre per ton och, med tillägg för nu gällande fraktsatser af respektive 3 kronor 50 öre, 2 kronor 50 öre, 2 kronor, 4 kronor 25 öre och 5 kronor per ton, kosta 57 kronor 64 öre i Gäfle, 56 kronor 64 öre i Stockholm, 56 kronor 14 öre i Norrköping, 58 kronor 39 öre i Malmö och 59 kronor 14 öre per ton i Göteborg. Om man tänker sig ett försäljningspris, motsvarande förenämnda pris på den engelska varan, 52 kronor, ökadt med t. ex. 10 kronor, eller tillsammans 62 kronor per ton, skulle alltså uppstå en vinst af högst 5 kronor 86 öre (vid försäljning i Norrköping) och minst 2 kronor 86 öre (vid försäljning i Göteborg), motsvarande respektive 10.4 procent och 4.8 procent af tillverkningsvärdet med tillagd frakt.

Med stöd häraf finna ämbetsverken den af meromnämnda reservant föreslagna tullsatsen af 1 krona per 100 kilogram vara väl afpassad, synnerligast om hänsyn tages till den utsikt till reducerande af tillverkningskostnaderna, hvilken öppnats genom resultaten af de försök med tackjärnstillverkning på elektrisk väg, hvilka på senare tider pågått vid Domnarfvet och gifvit upphof till den anläggning för elektrisk järntillverkning, hvilken jernkontoret i dessa dagar beslutat låta utföra vid Trollhättan för en kostnad af $^1/_4$ miljon kronor.

Inom fackkretsar anser man, att experimenten vid Domnarfvet ådagalagt, att problemet om tackjärnstillverkning på elektrisk väg är löst både i tekniskt och ekonomiskt hänseende, om man ock ansett saken vara för vår järnhandtering af så stort allmänt intresse, att man funnit sig böra på gemensam bekostnad afprofva densamma i en fullt praktisk skala.

Erfarenheten lärer emellertid redan hafva ådagalagt, att den elektriska ugnen är särskildt ägnad för framställning af gjuteritackjärn af den kvalitet, som nu hit importeras från England, samt att man vid denna procedur kan inbespara minst $^2/_3$ af den bränslemängd, som erfordras vid vanlig masugnsdrift.

Äfven om denna besparing af bränsle måste anses vara af stor allmän betydelse, utgör den dock ingalunda en mätare på metodens prisbillighet, enär bränslet måste ersättas med elektrisk ström, och framställningskostnaden sålunda blifver i hög grad beroende på det pris, till hvilket denna senare kan erhållas.

Enligt hvad af jernkontoret framhålles, är dock i processens nuvarande ståndpunkt »minskningen i tillverkningskostnad, jämförd med masugnsdriften, ej större, än att det föreslagna tullskyddet är oundgängligen erforderligt, om konkurrens med det utländska koksjärnet skall

komma i fråga. Äfven kvarstår den hänsynen, att de verk, som nu äro utrustade med koksmasugnar, böra sättas i tillfälle att utnyttja dessa äfven för framställningen af gjuttackjärn.»

Den ifrågasatta tackjärnstullen har, såsom helt naturligt är, rönt ifrig opposition från de inhemska gjuteri- och verkstadsindustriernas sida.

Hvad den förstnämnda beträffar, har reservanten inom kommittén gjort en beräkning öfver den föreslagna tackjärnstullens inverkan på tillverkningskostnaden af mera kuranta gjutgodsartiklar och därvid kommit till det resultat, att tullen skulle fördyra de olika slagen af artiklar från 0.4 procent (för kaffekvarnar) till 3.4 procent (för emaljerade grytor). Då det nu föreslagna tullskyddet för gjutgods af tackjärn belöper sig till 12.8 à 22.7 procent af varans värde, kan det enligt hans åsikt ifrågasättas, huruvida verkligen en så ringa fördyring skulle vara af någon praktisk betydelse på den inhemska marknaden. Reservanten framhåller vidare, att det maskingods och tackjärnsgjutgods, som exporteras härifrån, funnit sin marknad på grund af framstående konstruktiva egenskaper hos varan, som därjämte är i allmänhet långt bearbetad, hvarföre också tullen — såsom ofvan nämnts — spelar en liten roll i förhållande till värdet. Då härtill kommer, att nu gällande tullskydd för gjuteriindustrien tillkom år 1892 och till sitt belopp bestämdes under förutsättning af en tackjärnstull, som också under några år var gällande, finner han det vara skäligt, att tackjärn nu åter belägges med tull, dock utan att föreslå någon förhöjning i de för tackjärnsgjutgods föreslagna tullsatserna.

Äfven jernkontoret har gjort en beräkning öfver den föreslagna tackjärnstullens inflytande på tillverkningskostnaderna för gjutgodsartiklar samt utsträckt densamma jämväl till maskiner och redskap. Vid denna beräkning har lagts till grund de uppgifter rörande Sveriges utförsel af ifrågavarande varor under år 1907, hvilka kommittén bifogat sitt betänkande.

Af dessa beräkningar framgår, att en tackjärnstull af 1 krona per 100 kilogram skulle hvad gjutgods beträffar motsvara högst 5.9 procen (för kolonner och lyktstolpar) och lägst 0.5 procent (för icke smidbart gods) af varans värde, eller i medeltal 1.7 procent med hänsyn tagen till den exporterade kvantiteten af hvarje särskild vara. För redskap och maskiner kommer man till det resultat, att för 19 olika grupper tullen skulle utgöra högst 1.76 procent (för arbetsmaskiner och redskap inom stenindustrien etc.) och lägst 0.36 procent (för arbetsmaskiner och redskap inom bokbinderiindustrien) af varans värde, eller i medeltal 0.515 procent efter samma beräkningsgrunder, som nyss nämndes.

Icke heller jernkontoret synes anse, att en tullsats af 1 krona per 100 kilogram tackjärn skulle nödvändiggöra en ökning af de för gjutgods och maskiner föreslagna tullsatserna. Ämbetsverken hålla dock före, att rättvisan kräfver, att någon godtgörelse beredes gjuteri- och maskinindustrierna för den ökning i kostnad, som ovedersägligt skulle drabba deras tillverkningar genom införandet af tackjärnstull.

Hvad gjuterierna beträffar, hafva ämbetsverken för afsikt att vid de olika taxerubrikerna föreslå de ökningar i vederbörande tullsatser, som anses häraf betingade.

De mekaniska verkstäderna torde däremot lämpligen kunna beredas vederlag härutinnan därigenom, att vid bestämmandet af den minimitullsats i förhållande till de respektive artiklarnas värde, som ämbetsverken tänka sig böra fastslås för maskiner och maskindelar, vederbörlig hänsyn tages till nu ifrågavarande ökning af priset på gjuttackjärn.

Dessa båda åtgärder råda dock endast bot mot den uppkommande prisstegringen, hvad den inhemska marknaden beträffar. Hvad åter angår afsättningen på utlandet, torde för de ifrågavarande artiklarna, gjutgods och maskiner, restitutionssystemet kunna användas för de tullbelopp, som motsvara i de exporterade artiklarna ingående utländskt tackjärn.

Kommittén har visserligen uttalat den åsikt, att någon restitution af tackjärnstullen svårligen mera allmänt skulle kunna påräknas, i det att exportkvantiteterna i hvarje särskild sändning ofta nog skulle vara för små för att kunna bära de med restitutionsförfarandet förenade omkostnader, och att det särskildt vid blandning af inhemskt och utländskt gjutjärn skulle möta svårighet att anordna en för tullverket nöjaktig identitetskontroll. Ämbetsverken hafva gifvetvis beaktat dessa svårigheter, men för sin del icke funnit dem böra hafva något afgörande inflytande på hufvudfrågan; och hafva ämbetsverken styrkts i denna sin uppfattning därigenom, att restitutionssystemet i motsvarande fall under längre tid tillämpats i andra länder, såsom Tyskland och Frankrike.

På grund af hvad sålunda anförts, få ämbetsverken i underdånighet föreslå, att rubr. 656 måtte gifvas följande lydelse:

656. Tackjärn, spegeljärn, manganjärn, kromjärn, wolframjärn, molybdenjärn och andra icke smidbara, ej särskildt nämnda slag af järn och järnlegeringar . . . . . *100 kg. 1:—*

Såsom en följd häraf bör också kiseljärn af lägre kiselhalt beläggas med samma tull, hvadan rubr. 657 skulle få följande innehåll:

657. Kiseljärn (ferrosilicium) och kiselmanganjärn, hållande högst 15 procent kisel . . . . . *100 kg. 1:* —

Rubr. 663. Eldstadsroster, lod och vikter; äfvensom gjutna lyktstolpar och kolonner . . . . . 100 kg. 2: 50.

Om hvad ämbetsverken vid rubr. 914—915 anfört beträffande rörliga eldstadsroster vinner beaktande, kräfver detta här ett tillägg:

Eldstadsroster, *ej särskildt nämnda.*

Med hänsyn till den af ämbetsverken föreslagna tullen å tackjärn synes tullsatsen för här ifrågavarande rubrik böra höjas till *3 kronor 50 öre*, hvilket belopp med 50 öre understiger nu gällande tullsats för gjutna lyktstolpar och kolonner.

Rubr. 664—665. Spisar, ugnar, vattenvärmare etc.

Med afseende å vissa i dessa rubriker upptagna artiklar, hvilka, på grund af gällande taxas mindre tillfredsställande specialisering, för närvarande draga jämförelsevis höga tullsatser, hvilket är förhållandet bland annat beträffande åtskilliga sanitetsartiklar, har anmärkning framställts mot tullskyddets reducerande till här föreslagna belopp, hvilket åtminstone beträffande vissa artiklar skulle innebära fara för, att landet skulle öfversvämmas af utländskt emaljgods, ofta af sekunda kvalitet. Hvad särskildt anginge emaljerade badkar, hvilkas vikt beträffande importerad vara växlade mellan 103—153 kilogram, innebure visserligen förslaget en förhöjning, som dock med hänsyn till den påträngande utländska konkurrensen måste anses otillräcklig. Verkställd utredning hade visat, att under innevarande års tre första kvartal ensamt till Stockholm, Göteborg och Malmö importerats ej mindre än 457 stycken badkar; samtidigt hade försäljningen från de svenska bruken omfattat 370 stycken. Angående storleken af det skydd, som kunde anses erforderligt, hafva meningarna varit delade, i det att yrkanden gjorts dels på 13 öre, dels ock på 15 öre per kilogram för till denna rubrik hänförliga emaljerade järnvaror.

I betraktande af hvad sålunda anförts och med hänsyn till den föreslagna tackjärnstullen vilja ämbetsverken, som ej kunnat undgå att finna den föreslagna tullsatsen väl låg, för sin del föreslå, att tullen bestämmes för rubr. 664 till *12 öre* och för rubr. 663 till *6 öre*, allt per kilogram räknadt.

Beträffande tullsatsen för värme- och lågtryckspannor synes ett framställdt förslag om förhöjning till 7 öre per kilogram ej böra förordas, enär en så hög tullsats sannolikt skulle inverka allt för betungande på denna artikel, hvars användning är i hastigt tilltagande, och tillverkningskostnaderna, som uppgifvits för närvarande utgöra 29 öre per kilogram, sannolikt kunna vid masstillverkning nedbringas.

Till förekommande af olika uppfattning beträffande innebörden af begreppet »bord» i rubr. 664—665 i motsats till »etagerer och blomsterställningar» i rubr. 666 och då smärre fönsterbord äro i pris likställda med de i sistnämnda rubrik upptagna artiklar, föreslås, att ordet »bord» i öfverrubriken till n:r 664—665 utbytes mot »*serverings- och trädgårdsbord, äfven i förening med annat ämne*», — sistnämnda tillägg med hänsyn till att skifvan understundom kan bestå af annat ämne än järn — samt att vid rubr. 666 göres häraf påkallad förändring.

Rubr. 666. Kopiepressar och delar därtill etc. 1 kg. —: 12.

Värdet å de i denna rubrik upptagna artiklar är afsevärdt växlande, allt eftersom desamma bestå af icke smidbart gods eller af järnplåt eller smidesjärn. De i motiveringen anförda högsta prisen å paraplyställ och luftväxlingsventiler tyda äfven på, att dessa icke afse artiklar af förstnämnda beskaffenhet.

Enär de för öfriga plåt- eller järnarbeten föreslagna tullsatserna synas bättre afpassade efter värdet å sådana artiklar, föreslås, att till rubriken göres motsvarande tillägg, som till rubr. 664—665 (öfverrubriken) »*allt för så vidt de till hufvudsaklig del utgöras af icke smidbart gods*», hvilken bestämmelse med rubrikens nuvarande lydelse endast gäller delarna.

Vidare har anförts, att äfven beträffande här ifrågavarande artiklar hänsyn vid tullsatsens bestämmande bör tagas till emaljering, förnickling eller förtenning.

Ämbetsverken, som icke kunna dela den uttalade uppfattningen, att en tull af 24 öre per kilogram för de med sådan ytbetäckning för-

sedda artiklar vore lämplig, anse dock, enär nedsättningen för vissa artiklar, som för närvarande draga tull med 50 öre per kilogram, torde få anses allt för våldsam, en högre tullsats befogad, och få med hänsyn härtill samt på grund af den föreslagna tackjärnstullen hemställa, att tullsatsen för emaljerade, förnicklade eller förtenta, här ifrågavarande artiklar fastställes till 18 öre samt för andra slag till 13 öre, allt per kilogram räknadt.

Om hvad sålunda anförts vinner beaktande, skulle ifrågavarande rubrik erhålla följande förändrade lydelse:

Kopiepressar och delar därtill; äfvensom eldredskaps- och paraplyställ, *bord, ej särskildt nämnda*, etagerer och blomsterställningar, trädgårdsurnor, stryk- och pressjärn, ej särskildt nämnda, möbeltrissor och pianorullar, luftväxlingsventiler och spolcisterner samt delar därtill, *allt för så vidt de till hufvudsaklig del utgöras af icke smidbart gods*:

666. *emaljerade, förnicklade eller förtenta* . . . . . *1 kg. —: 18*
666 ½. *andra slag* . . . . . *1 kg. —: 13.*

Varmvalsadt järn, ej särskildt nämndt.

Rubr. 676. Andra slag, i stänger etc.

I denna rubrik omfattar begreppet stänger äfven andra balkar än de i föregående rubrik upptagna. Då med den till rubr. 739 fogade anmärkningen ej torde hafva af kommittén afsetts, att alla, med hål försedda järnbalkar skulle, endast på grund af att de försetts med hål, draga en tull af 4 kronor 50 öre per 100 kilogram, synes begreppet stänger i denna rubrik böra gifvas sådan begränsning, att det ej kan anses omfatta äfven balkar, exempelvis genom följande lydelse:

andra balkar samt annat järn i stänger etc.

På det att ur plåt klippta strimlor (band) af mer än 10 mm. bredd ej måtte komma att draga lägre tull än den plåt, hvaraf de äro framställda, synes ett förtydligande i detta afseende erforderligt och torde lämpligen kunna upptagas i en till rubr. 676 fogad anmärkning.

1. *Ur plåt klippta strimlor (band) af mer än 10 mm. bredd draga den för plåten bestämda tull.*
2. Är till denna rubrik hänförligt järn öfverdraget med tenn, zink eller bly eller med legeringar af dessa metaller, förhöjes tullen med 15 procent.

Rubr. 687—688, 697—698, 914—915. Angående bearbetad s. k. grofplåt.

I rubrikerna 687—688 upptagas för plåtar, pressade, böjda, med uppvikta kanter eller med hål försedda:

af 3 mm. tjocklek eller däröfver en tullsats af 6 kronor för 100 kilogram;

af 0.25 mm. intill 3 mm. tjocklek 7 kronor för 100 kilogram.

Tullsatserna äro sålunda här icke beroende af varans vikt per stycke.

I rubr. 697—698 för plåt- och bleckvaror, ej särskildt nämnda, andra slag, stadgas för varor, vägande netto 20 kilogram eller däröfver följande tullsatser, nämligen för pressade, svetsade eller förzinkade 1 kilogram 8 öre och för andra slag 1 kilogram 6 öre.

I rubr. 914—915 åter föreslås för arbeten af valsad järnplåt till ångpannor, kokare och behållare etc.:

nitade	100 kg.	6: —
pressade eller svetsade.	100 „	8: —.

Tullsatserna äro sålunda äfven för dessa varor oberoende af deras vikt per stycke.

Då det i många fall lärer blifva omöjligt att bestämma, om en vara rätteligen bör hänföras till plåtar, böjda, med uppvikta kanter etc., rubr. 687—688, eller till arbeten af valsad järnplåt till ångpannor, kokare och behållare etc., rubr. 914—915, enär arbetet ofta lärer bestå endast af böjning eller uppvikning af kanterna, föreslås följande förändring i uppställningen, nämligen:

att öfverrubriken till n:r 687—689 får följande lydelse:

slipade, försedda med blank oxidfri yta (kallvalsade) eller med matt oxidfri yta (betade) eller med speglande oxidhinna (s. k. glansplåt), polerade, målade, fernissade, förnicklade, lackerade, emaljerade, brunerade eller *mönsterpressade*.

Genom uteslutande af orden »pressade, böjda, med uppvikta kanter eller med hål försedda», skulle sådan förarbetning göra varan hänförlig till rubr. 697—698 eller 914—915.

Med afseende å dessa förändringar må anföras, att äfven sakkunnige å järnindustriens område bekräftat nödvändigheten häraf.

Rubr. 690. Med tenn, bly eller en legering af dessa båda metaller öfverdragna järnplåtar . . . . . fria.

Med afseende å de skäl, som af kommittén anförts för bibehållande af tullfrihet å här ifrågavarande plåtar, hafva representanter för den inhemska järnindustrien andragit vissa synpunkter, ägnade att ådagalägga, hurusom verkligen inhemsk tillverkning skulle kunna uppstå under förutsättning af nödigt tullskydd, hvilket ej borde blifva synnerligen betungande för de industrier, som använda förtent plåt.

Om också ämbetsverken ej kunna jäfva sannolikheten af hvad som anförts beträffande förutsättningarna för en inhemsk tillverkning af förtent järnplåt, synes å andra sidan hvad som anförts ej vara af beskaffenhet att i nämnvärd grad minska betänkligheterna med afseende å den ifrågasatta tullens återverkan på andra inhemska näringsgrenar, som förbruka förtent plåt, och hemställes därför, att kommitténs förslag beträffande denna rubrik måtte bibehållas oförändradt.

Anm. till rubr. 684—691. Ej rätvinklig, här förut nämnd, klippt plåt af mindre än 7 mm. tjocklek drager en tullförhöjning af 25 procent.

Beträffande den tullförhöjning, som bör ifrågakomma för ej rätvinklig, klippt plåt, kunna ämbetsverken ej fullt dela kommitténs uppfattning. Ehuru den beräkning måste anses riktig, att affallet vid framställning af rund plåt uppgår till 22 à 23 procent af godset, synes dock denna omständighet ej uteslutande böra läggas till grund vid bedömandet af tullförhöjningen, enär många andra slag af icke rätvinklig plåt förekomma, vid hvilkas framställning affallet är långt mindre betydande.

En tullförhöjning af 15 procent anse ämbetsverken för sin del i genomsnitt bättre motsvara verkliga behofvet.

Hvad kommittén vidare anfört beträffande runda ämnen till ångpannegaflar, synes ej utgöra tillräckligt skäl för att fritaga desamma från den högre tullen, hvilken med en förhöjning af endast 15 procent äfven blifver mindre betungande.

Med stöd af hvad sålunda anförts, hemställes, att ifrågavarande anmärkning erhåller följande förändrade lydelse:

Ej rätvinklig, här förut nämnd, klippt plåt drager en tullförhöjning af *15* procent.

Rubr. 692—693. Perforerad järnplåt.

Med afseende å de för denna artikel föreslagna tullsatserna har i en till ämbetsverken inkommen framställning från en inhemsk fabriks sida framhållits att, om de skulle vinna stadfästelse, den nyligen upptagna tillverkningen af s. k. Gitterblech, (med fasonerade hål försedd plåt till värmeledningsskydd, elektriska motorer, gallerverk m. m.) skulle löpa fara att omöjliggöras, enär den utländska konkurrensen efter fabrikens tillkomst gjort sig alltmera kännbar.

Enligt uppgift af importörer förekomma sådana plåtar i allmänhet af dimensionen 1 × 2 meter och af 1 eller 1.5 mm. tjocklek samt betinga i pris af förstnämnda tjocklek Mark 5 och af den gröfre dimensionen Mark 6: 50 per stycke, hvilket med en vikt per plåt af i första fallet 9 och i det sista 13.5 kilogram motsvarar respektive 50 och 48 öre per kilogram.

För närvarande utgör tullen 20 öre per kilogram med reduktion för den del af vikten, som öfverskjuter 10 kilogram per stycke.

I betraktande af hvad sålunda anförts och med hänsyn till den betydande råämnesförlusten vid ifrågavarande tillverkning, synes den föreslagna tullreduktionen verkligen kunna innebära fara för den inhemska fabrikationen, hvarför någon åtgärd till förekommande häraf synes af behofvet påkallad.

Enär beträffande annan perforerad plåt, som vanligen lärer hafva större tjocklek än s. k. Gitterblech, det föreslagna tullskyddet torde få anses betryggande, synes det angifna syftet kunna vinnas genom upptagande af en särskild rubrik för perforerad plåt med en tjocklek af mindre än 1.6 mm., och synes för sistnämnda rubrik en tull af 15 kronor per 100 kilogram lämplig.

Rubr. 693 skulle följaktligen erhålla lydelsen:

af mindre än 3 mm. men ej mindre än 1.6 mm. tjocklek . . . . . 100 kg. 10: —

samt rubr. 693 ½:

af mindre än 1.6 mm. tjocklek . . . . . *100 kg. 15: —.*

Rubr. 701—702. Rör, valsade eller varmdragna etc.

703—704. Rör, kalldragna etc.

Förutom rör med rund genomskärning förekomma understundom rör med annan form å tvärsektionen, såsom oval, fyrkantig o. s. v.

Till förtydligande af huru sådana rör böra tullbehandlas, och då deras tillverkning, om också något dyrare än af vanliga rör, dock ej torde påkalla högre tullskydd, föreslås följande tillägg till öfverrubrikerna till rubr. 701—702 samt 703—704:

af rund eller annan än rund form å tvärsektionen.

Med afseende å vällda rör har dimensionsgräns fastslagits för afgörandet, när en vara är att hänföra till rör eller till plåtar, böjda och med kanterna hopsvetsade.

Enär äfven beträffande icke vällda rör ett förtydligande i berörda afseende synes i lika hög grad af behofvet påkalladt, föreslås, att den under rubr. 702 upptagna anmärkningen erhåller följande lydelse:

Rör, hållande i inre diameter mer än 250 mm., hänföras, *om de äro vällda, till plåtar*, böjda och med kanterna hopsvetsade, *eljest till plåtar och bleckvaror, ej särskildt nämnda;*

och synes nämnda bestämmelse beträffande ej vällda rör icke böra föranleda några betänkligheter med afseende å dess verkningar ur tullskyddssynpunkt.

Tråd, kallvalsad eller dragen etc.

Rubr. 706. Polerad (s. k. silfverstål och pianotråd) etc.

Då s. k. silfverstål förekommer i dimensioner upp till 16 mm., föreslås, till förekommande af att sådant stål, hållande mer än 10 mm. i största dimension af tvärsektion, skulle blifva hänförligt till rubr. 682 med tullsats af 5 kronor per 100 kilogram, hvilket ej torde hafva afsetts, att under rubr. 706 upptages en anmärkning af följande lydelse:

Anm. 2. S. k. silfverstål, hållande mer än 10 mm. i största dimension af tvärsektion, hänföres till verktygsstål, i stänger, smidt.

Tråd, kallvalsad eller dragen etc.:
andra slag.
Rubr. 707—709. Platt etc.

I likhet med hvad som ofvan anförts beträffande ur plåt klippta strimlor af mer än 10 mm. bredd erfordras här ett förtydligande med afseende å strimlor af den för tråd fastställda dimensionen, och synas desamma lämpligen kunna draga de för platt tråd föreslagna tullsatser. Visserligen skulle den för rubr. 707 föreslagna tullsatsen blifva 1 öre lägre, per kilogram räknadt, än för den plåt, hvaraf sådana strimlor äro framställda, men denna obetydliga skillnad torde ej behöfva föranleda någon undantagsbestämmelse för af sådan plåt framställd vara. Med anledning af hvad sålunda anförts, hemställes, att öfverrubriken erhåller följande förändrade lydelse.

Tråd, kallvalsad, dragen *eller klippt ur plåt,* kallvalsadt eller kalldraget band- och fasonjärn därunder inbegripet etc.

Tråd, kallvalsad eller dragen etc.:
andra slag:
Rubr. 710—712. Af annan form än platt etc.

En för inhemsk industri erforderlig förbrukningsartikel, som icke framställes inom landet, är s. k. solftråd. Denna vara, som undergått endast den enkla förarbetning, att två jämnlöpande trådar passerat en maskin för hoplödning, synes med hänsyn till den billiga förädlingsproceduren samt artikelns egenskap af råvara för inhemsk industri ej böra beläggas med högre tull än för sådan tråd, hvaraf den framställes. Med anledning häraf hemställes, att öfverrubriken till rubr. 710—712 erhåller följande lydelse:

af annan form än platt, såsom rund, U-formad o. s. v.; *äfvensom s. k. solftråd.*

Den föreslagna förändringen skulle kräfva införandet af en anmärkning med innehåll:

Beträffande s. k. solftråd iakttages, att den enkla trådens tjocklek lägges till grund för tullbehandlingen.

Förslaget står i öfverensstämmelse med nu tillämpad praxis.

Rubr. 714. Planschetter; äfvensom formade fjädrar etc.

Liksom i rubr. 713 den till framställande af formade fjädrar af högst 10 mm. bredd erforderliga råvaran (i längder) särskildt upptagits, synes äfven beträffande råvaran till de i rubr. 714 upptagna artiklarna sådan åtgärd böra vidtagas, hvilket lämpligen torde kunna ske genom följande förändring.

Planschetter, äfvensom fjädrar *(i längder eller formade)* etc.

Anm. till rubr. 713 och 714. Vid bestämmande af bredden å öfverklädda fjädrar tages ej hänsyn till öfverklädnaden.

Ifrågavarande anmärkning synes vinna i tydlighet genom följande förändrade lydelse:

Vid bestämmande af bredden å öfverklädda fjädrar *mätes järnet utan öfverklädnad.*

Rubr. 717—718. Solf af järntråd.

Beträffande solf af järntråd har från representanten för en fabrik för tillverkningen häraf inkommit en inlaga, hvari framhålles, att den för solf af finare tråd föreslagna högre tullsatsen blefve illusorisk, då konsumenten lätteligen i de flesta fall skulle kunna för ernående af billigare tull begagna sig af solf, förfärdigade af något gröfre tråd. Då dessutom kommittén vid evalvering af utländsk nummerbeteckning för järntråden till svenskt mått synts i stället för tysk nummerbeteckning, på hvilken fabrikens framställning till tulltaxekommittén vore baserad, utgått från engelsk beteckning, hade äfven denna omständighet blifvit till nackdel för fabriken. Till följd af hvad sålunda anförts, yrkas, att gränsen 0.45 höjes till 0.70 à 0.75 mm. Häruti instämmer en af landets industri- och handelskammare så till vida, att kammaren föreslår, att gränsen sättes vid 0.60 mm.

Då sålunda skäl synes föreligga att i berörda afseende göra ändring, vilja ämbetsverken föreslå, att rubrikerna ifråga erhålla lydelsen:

717. af *0.6* mm. eller däröfver i största dimension af tvärsektion . . . . . 1 kg. —: 75

718. under *0.6* mm. i största dimension af tvärsektion 1 kg. 2: —

Anm. till rubr. 717 och 718. Består varan af sammanlödda trådar lägges den enkla trådens dimension till grund för tullbehandlingen.

Rubr. 722—723. Spik och stift, ej särskildt nämnda.

Enär på grund af bestämmelserna i § 1 mom. b. tulltaxeunderrättelserna spik med hufvud af annan metall än järn eller öfverdragna med en skålla af annan metall ej torde kunna hänföras till dessa rubriker, utan komma att falla under Afd. XII B och draga i förhållande till värdet onaturligt hög tull — värdet å s. k. tafvelspik af här nämnd beskaffenhet, hvilken är en rätt afsevärd importartikel, lärer utgöra 49 öre à 1 krona 15 öre per kilogram — föreslås, att till ifrågavarande öfverrubrik tillägges:

äfven med hufvud, helt eller delvis af annan metall än järn.

Anm. 1 och 2 till rubr. 726—729.

På grund af anm. 2 skulle för skrufvar af 12 mm. eller däröfver i diameter med påsatta blanka muttrar komma att tillämpas olika tull för skruf och mutter.

För att undvika allt för stor omgång vid tullbehandlingen synes tillämpandet af en enhetlig tullsats vara att förorda, och torde, till säkerställande af tullen å de blanka muttrarna, tullsatsen böra bestämmas efter de sistnämnda, hvilket äfven tillstyrkts af sakkunnige.

Ämbetsverken få sålunda hemställa, att sista delen af anm. 2 erhåller följande lydelse.

En skrufs diameter mätes omedelbart ofvan gängan. Med en mutters eller mutterbrickas diameter afses hålets diameter i dagen, *dock att, där skrufvar inkomma med påsatta muttrar, desamma i hvarje fall förtullas efter den för muttern gällande tullsats.*

Till anmärkning 1 torde böra tilläggas: *Särskildt inkommande* muttrar etc.

Rubr. 739. Fackverk etc. . . . . 100 kg. 4: 50.

Med afseende å den för fackverk föreslagna tullsatsen har anmärkts, att densamma skulle vara alltför låg i förhållande till tullen å råmaterialierna, och synes det särskildt hafva varit tullsatserna för plåt, som föranledt detta uttalande.

Då emellertid fackverk till större delen lärer utgöras af vinkeljärn eller plattjärn, för hvilket en tullförhöjning till 4 kronor 50 öre per 100 kilogram synes tillräcklig som skydd för det med anbringandet af hål och nitningen förenade arbetet, helst som nitningen oftast lärer utföras här i landet, anse ämbetsverken, att någon höjning af den utaf kommittén föreslagna tullsatsen ej bör ifrågakomma.

Om fackverket består af plåt, torde dessutom praktiska skäl tala mot att införa sådana tyngre artiklar sammannitade, och hvad beträffar icke hopnitade, med hål försedda plåtar, äro desamma att hänföra till rubrikerna för plåtvaror.

Till förekommande af att med hål försedda smidda stänger skulle hänföras till denna rubrik, föreslås på sakkunniges inrådan, att anmärkningen begränsas till endast valsade stänger, sålunda:

Hit hänföras äfven *valsade* stänger, försedda med hål.

Rub. 746. Klensmidesstäd, sparrhorn och ambultar, alla slag; skrufstycken, vägande per stycke netto 10 kilogram eller däröfver; skrufnycklar och bräckjärn; hästskor; bänkplåtsaxar och delar därtill samt järnbågar till sågar.

Enär skiftnycklar, som upptagits i rubr. 767, äro att anse som ett slags skrufnycklar, torde en antydan härom vid denna rubrik böra göras, exempelvis genom tillägget:

skrufnycklar, *(andra än skiftnycklar)*.

Rubr. 758—760. Filar och raspar.

Då olika meningar kunna vara rådande om sättet, hvarpå längden

af ifrågvarande verktyg rätteligen bör mätas, föreslås till förtydligande i detta afseende följande anmärkning:

Längden å filar och raspar mätes från spetsen till skaftet.

Rubr. 767. Tänger, alla slag, af högst 16 cm. längd, samt färdigarbetade lösa skänklar därtill . . . . . 1 kg. 1: —.

Med afseende å den för denna rubrik föreslagna tullsats har anmärkts, att densamma komme att allt för hårdt drabba tänger af 10—16 cm. längd, hvarför rubriken borde med hänsyn därtill uppdelas, och har en tullsats af 50 öre per kilogram ansetts lämpligare för tänger inom sistnämnda gräns.

Att döma af införskaffade prisuppgifter utgör visserligen den af kommittén föreslagna tullsatsen för tänger inom gränsen 10—16 cm.:

för svarta afbitartänger	8.6—18.8	procent af värdet
„ blanka „	7.1—15.1	„ „ „
„ svarta flack- och böj-tänger	12.3—27	„ „ „
„ blanka d:o d:o . . .	8.9—20.4	„ „ „

Då emellertid under denna rubrik komma att falla andra slag af tänger, såsom nagel- och tandläkartänger, hvilkas pris ställa sig väsentligt högre än ofvan berörda slag, torde den föreslagna tullsatsen för tänger i allmänhet ej få anses för hög.

Rubr. 769. Cirklar och filklofvar af järn; hyfveljärn, svarfjärn, huggjärn, håljärn, stämjärn och bettlar; skridskor och rullskor samt delar därtill; korkskrufvar med eller utan skaft; äfvensom andra korkutdragare och delar därtill . . . 1 kg. —: 50.

Med hänsyn därtill, att maskinhyfveljärn upptagits i rubr. 748—749, synes lämpligt, att till hyfveljärn här tillägges »*ej särskildt nämnda*».

En till ämbetsverken inkommen framställning om förhöjning af tullen för förnicklade eller polerade skridskor till 85 öre och för korkskrufvar till 1 krona per kilogram synes ej böra förordas, då redan den

af kommittén föreslagna tullsatsen, som innebär förhöjning för vissa artiklar, torde utgöra ett tillfredsställande skydd för den inhemska industrien.

Rubr. 770—771. Floretter, sablar etc.

Till förtydligande af att baljor, tillhörande här ifrågavarande vapen, äro att anse som delar därtill, föreslås följande förändrade lydelse:

Floretter, sablar, värjor, bajonetter, huggare och dylika vapen, (med eller utan tillhörande *baljor)*; äfvensom delar därtill.

Rubr. 779. Bordsknifvar och knifvar, andra slag, ej särskildt nämnda, såsom raderknifvar, samt bords- och hushållsgafflar och s. k. porterbrytare:

med skaft af andra ämnen; äfvensom oskaftade . . . . . 1 kg. —: 50.

Med stöd af prisuppgifter å knifvar och gafflar för hushållsbruk och af svenskt fabrikat, enligt hvilka uppgifter priset skulle utgöra 5—10 kronor per kilogram, har påyrkats, att tullsatsen måtte höjas till 1 krona 50 öre per kilogram.

Enär, enligt hvad som upplysts, endast obetydlig import af ifrågavarande artiklar förekommer, och priset å importerad vara i sedvanlig förpackning växlar från 2 kronor 93 öre till 4 kronor 90 öre per kilogram, synes kommitténs förslag i berörda afseende böra bibehållas oförändradt.

Rubr. 778—779.

I en till ämbetsverken inkommen skrifvelse har påpekats, hurusom den i förslaget upptagna tullen för slidknifvar och dolkar vore för låg, samt att det uppgifna värdet af 4 kronor 60 öre per kilogram, som kommittén lagt till grund för bestämmandet af tullsatsen för slidknifvar, i verkligheten utgör cirka 10 kronor per kilogram.

Hvad beträffar s. k. slidknifvar, har den föreslagna tullsatsen synts ämbetsverken tillräcklig, då större antalet af dessa knifvar utgöres af billiga och enkla varor, såsom de vanliga matrosknifvarna med opoleradt träskaft och läderslida, m. fl. Visserligen förekomma äfven dyrare slidknifvar, men på grund af tulltekniska skäl synes en uppdelning, som ansluter sig till det olika värdet, ej kunna genomföras.

Däremot lära dolkar, d. v. s. med parerstång försedda knifvar, äga så högt värde, att för dem en tullsats af 1 krona 50 öre per kilogram kan anses befogad. Kommittén, som väl varit underkunnig om dessa knifvars högre värde, har emellertid ansett desamma utgöra en så obetydlig handelsvara, att hänsyn till dem icke behöfde tagas vid tullens bestämmande. Med hänsyn till hvad ofvan anförts, och då stark utländsk konkurrens gjort sig kännbar å detta område, synes den gjorda framställningen, i hvad den rör dolkar, böra bifallas, och få ämbetsverken med anledning häraf hemställa, att följande förändring vidtages:

778.	med skaft af silfver, förgylld eller försilfrad metall, pärlemor, porslin, elfenben, hvalrosständer, celluloid eller ebonit; *äfvensom dolkar med parerstång*	1 kg.	1: 50
779.	med skaft af andra ämnen *och ej till nästföregående rubrik hänförliga;* äfvensom oskaftade	1 kg.	—: 50.

Rubr. 790. Synålar, stoppnålar, stickmaskinsnålar och virknålar; äfvensom sylar.

Med hänsyn därtill, att sylar och virknålar ofta vid importen äro försedda med skaft, hvilken omständighet synes kunna föranleda olikformig tullbehandling, samt s. k. modellborrar och ritspetsar äro till beskaffenhet och pris likställda med sylar, få ämbetsverken tillstyrka följande af sakkunnige förordade förändrade lydelse.

Synålar, stoppnålar *och* stickmaskinsnålar; *äfvensom* virknålar, sylar, *ritspetsar samt s. k. modellborrar, med eller utan skaft.*

Tränsar samt kör- och ridstänger etc.

Rubr. 797. Polerade, lackerade, förnicklade eller försilfrade.

Enär förgyllda artiklar af här ifrågavarande slag lära förekomma, och dessa ej torde böra draga lägre tull än den här föreslagna, få ämbetsverken förorda följande inkomna förslag till förändrad lydelse:

polerade, lackerade, förnicklade, försilfrade *eller förgyllda.*

Rubr. 799. Gångjärn, hörnjärn, haspar, märlor och andra dylika beslag, ej särskildt nämnda, för byggnader och möbler . . . . . 1 kg. —: 15.

Med afseende å dessa artiklar har anmärkts, att den föreslagna tullsatsen väl vore tillräcklig för de simplare, men däremot ej tillfyllest beträffande sådana, som undergått en högre grad af förädling, såsom förnicklade, förmässingade eller galvaniskt bronserade och ej heller för blanka plåtgångjärn, för hvilka samtliga föreslås en med 35 öre förhöjd tull.

Priset å förnicklade, förmässingade eller galvaniskt bronserade artiklar lärer utgöra 2 kronor till 3 kronor 65 öre per kilogram, under det att blanka plåtgångjärn betinga ett pris af 65 öre till 1 krona 52 öre per kilogram.

Med hänsyn till dessa prisuppgifter synes framställningen böra förordas endast så till vida, att ifrågavarande rubrik uppdelas i två underrubriker med nedan angifna tullsatser:

799. *förnicklade, förmässingade eller galvaniskt bronserade 1 kg. —: 40*
799 ½. *andra slag* . . . . . 1 kg. —: 15.

Rubr. 800. Reglar och skjutdörrullar . . . . . 1 kg. —: 25.

Enär sistnämnda artikel ofta förekommer med rullar af vulkaniserad fiber eller eljest af annat ämne än järn, hvilket förhållande ej synes böra utöfva inflytande å tullbehandlingen, hemställes med hänsyn till tulltaxeunderrättelsernas § 1 mom. b, att här göres följande tillägg:

Reglar; skjutdörrullar, *äfven med rullar af annat ämne än järn.*

Rubr. 801. Elektriska härdugnar, kokapparater, stryk- och pressjärn etc.

Då elektriska kaminer äro till beskaffenhet och pris ungefärligen jämnställda med här upptagna kokapparater, föreslås, att äfven förstnämnda artikel upptages i ofvanstående rubrik, som sålunda skulle erhålla följande lydelse:

Elektriska härdugnar; kokapparater, *kaminer,* stryk- och pressjärn etc.

Rubr. 807. Tackjärnsskrot; äfvensom smidbart skrot . . fria.

Såsom af reservanten mot kommitténs förslag angående tackjärn anförts, lärer ett tullbeläggande af tackjärn fordra, att jämväl tackjärnsskrot åsättes tull, och med hänsyn till skrotets ringare värde anse äfven ämbetsverken, att densamma lämpligen kan begränsas till 75 öre per 100 kilogram. Då emellertid tackjärnsskrot och smidbart skrot oftast importeras tillsammans, och ett särskiljande af dessa båda artiklar äfven af andra skäl är förenadt med stora svårigheter och däraf följande kostnader, hålla ämbetsverken före, att rubr. 807 bör affattas sålunda.

807. Tackjärnsskrot; äfvensom smidbart skrot . . . . . *100 kg. —: 75.*

Rubr. 808—817. Icke smidbart gjutgods och varor däraf, ej särskildt nämnda.

Mot de af kommittén ifrågasatta tullsatserna för icke smidbart gjutgods samt ej särskildt nämnda varor däraf hafva ämbetsverken intet att erinra, under förutsättning af tullfrihet för tackjärn. Då emellertid denna vara enligt ämbetsverkens förslag skulle blifva belagd med en tull af 1 krona per 100 kilogram, kräfves såsom en nödvändig följd häraf motsvarande höjning å tullsatserna för här ifrågavarande rubriker, till nedan angifna belopp:

för rubr.	808	1 kg.	—: 03.5
	809	1 kg.	—: 05
	810	1 kg.	—: 07
	811	1 kg.	—: 11
	812	1 kg.	—: 13
	813	1 kg.	—: 05

för rubr.	814	1 kg.	—: 09
	815	1 kg.	—: 13
	816	1 kg.	—: 16
	817	1 kg.	—: 21.

Rubr. 818—829. Smidbart gjutgods och andra varor af smidbart järn (valsade, smidda, pressade, klippta eller hejade), ej särskildt nämnda.

Beträffande de tullsatser, kommittén föreslagit för rubr. 818—829, hafva målsmän för den svenska järnindustrien framhållit, att för ernående af något så när tillfredsställande skydd mot utländsk konkurrens, hvilken särskildt under nu rådande tryckta konjunkturer varit synnerligen påträngande, dessa tullsatser borde höjas med i rundt tal 50 procent af de föreslagna beloppen.

Vid jämförelse mellan å ena sidan de tullsatser, kommittén föreslagit för icke smidbart gjutgods och varor däraf, samt å andra sidan tullsatserna för smidbart gjutgods och andra varor af smidbart järn, har det synts ämbetsverken, som om kommittén ej tagit vederbörlig hänsyn till de högre kostnaderna för framställandet af sistnämnda artiklar. Med afseende å tullsatsernas storlek gäller jämväl här, hvad som vid rubr. 808—817 anförts beträffande verkningarna af den ofvan föreslagna tullen å tackjärn.

Om också tulltekniska betänkligheter mot särskiljande af smidbart och icke smidbart gods kräfva likformighet i tullsatserna beträffande de lägre viktgrupperna för ifrågavarande olika artiklar, synes ett bättre skydd för de högre viktgrupperna vara af behofvet påkalladt, och få ämbetsverket i detta syfte och med stöd af hvad sålunda anförts förorda följande tullsatser:

för rubr.	818	1 kg.	—: 06
	819	1 kg.	—: 07
	820	1 kg.	—: 08
	821	1 kg.	—: 10
	822	1 kg.	—: 11
	823	1 kg.	—: 13
	824	1 kg.	—: 07
	825	1 kg.	—: 09
	826	1 kg.	—: 12

för rubr. 827 . . . . . 1 kg. —: 13
828 . . . . . 1 kg. —: 16
829 . . . . . 1 kg. —: 21.

Anm. till rubr. 815—817 och 827—829.

Med afseende å de till dessa rubriker hänförliga artiklar har kommittén ansett bronsering eller lackering, i motsats till hvad enligt gällande taxa är förhållandet, ej böra föranleda högre tullsats, och som skäl härför anfört, att detta slag af ytterligare bearbetning ej nämnvärdt fördyrar varan.

Ehuru detta skäl kan förefalla fullt befogadt, åtminstone hvad beträffar lackering och annan än galvanisk bronsering, synes dock, med afseende å lackerade, förmässingade och galvaniskt bronserade artiklar af järn, samma skäl för en högre tullsats göra sig gällande, som af kommittén anförts beträffande fernissade arbeten af koppar och dess legeringar, nämligen att, i stort sedt, endast finare järnvaror undergå en sådan bearbetning.

Ehuru åtskilliga till ej specificerade järnvaror nu hänförliga artiklar upptagits under särskilda rubriker i förslaget, synes dock ifrågavarande anmärkning innebära en alltför betydande nedsättning för en mängd olika artiklar och sålunda ur skyddssynpunkt kräfva en förändring.

I detta syfte föreslås, att slutet af ifrågavarande anmärkning erhåller följande lydelse:

tillkommer såsom särskild tilläggstull, då de äro förgyllda eller försilfrade, 80 öre per kilogram, och då de äro polerade, förnicklade, emaljerade, *lackerade, förmässingade eller galvaniskt bronserade,* 35 öre per kilogram.

Härigenom skulle — frånsedt att enligt kommitténs förslag endast varor med lägre vikt drabbas af den högre tullen — endast den afvikelse göras från nu gällande tullbeskattning af ifrågavarande artiklar, att med afseende å bronsering den högre tullsatsen endast tillämpas å galvaniskt bronserade varor. Beträffande förmässingade järnvaror innebär förslaget i stort sedt ingen förändring i sak, enär det visat sig, att förmässingade artiklar af järn i allmänhet öfverdragits med fernissa, till följd hvaraf de för närvarande tullbehandlas som lackerade.

Anmärkningar till Afd. XII A.

3. Enär den inskränkning, som i andra stycket gjorts med afseende å hvad som är att räkna till bearbetning »(dock med undantag, som i rubr. 702 sägs)» ej lärer afse annat slags bearbetning än som i öfverrubriken till n:r 701 och 702 omnämnes, synes detta lämpligen böra förtydligas genom följande förändrade lydelse:

(dock med undantag, *som i öfverrubriken till n:r 701 och 702 sägs).*

B. *Koppar och andra, ej förut nämnda oädla metaller samt arbeten däraf.*

Rubr. 831—832. Plåtar och band.
» 835—836. Stänger.

Till förtydligande af skillnaden i tullbehandlingsafseende mellan begreppen plåtar och band å ena sidan samt stänger å den andra föreslås följande anmärkning, som tillstyrkts af representanter såväl för den inhemska tillverkningen som för importen:

Anm. till n:r 835—836. Är genomskärningen rektangulär, hänföres varan till stänger, allenast för såvidt tjockleken uppgår till minst 2 mm. och motsvarar minst en tiondel af bredden. Har genomskärningen genom dragning eller pressning bibringats annan än rektangulär form, hänföres varan allt efter största dimension af tvärsektion till stänger eller tråd.

Under gruppen för järn och järnlegeringar samt arbeten däraf gör kommittén skillnad mellan med hål försedda och perforerade plåtar och föreslår för de sistnämnda ett högre tullskydd. Med afseende å perforerade plåtar af koppar och däraf framställda legeringar finnes visserligen intet särskildt stadgadt, men synas desamma i likhet med andra på ej angifvet sätt bearbetade plåtar vara hänförliga till rubr. 833 — tjockleken är nämligen i regel minst 0.2 mm. — med samma tullsats som för plåtar, försedda med hål, nämligen 20 öre per kilogram.

I en till ämbetsverken inkommen skrifvelse framhålles emellertid otillräckligheten af detta tullskydd, helst som konkurrerande utländska fabriker, sedan industri inom landet å detta område uppstått, sålt sådan plåt till pris, som vore ruinerande för den svenska fabrikationen till följd af bland annat här rådande högre arbetslöner och råvarupriser.

Hvad särskildt anginge s. k. knutsilsplåtar, som tillverkas hufvudsakligen af fosforbrons, och å hvilka hålen åstadkommas genom slipning, kräfde tillverkningen ett synnerligen noggrant arbete, för hvilket den föreslagna tullsatsen ej kunde anses innebära tillfredsställande skydd.

Medan vanlig kopparplåt af cirka 1 mm:s tjocklek kostar 1 krona 55 öre per kilogram, utgör priset å perforerad plåt minst 2 kronor 50 öre per kilogram.

Med hänsyn till hvad sålunda anförts, synes en reduktion af nu gällande tull ej vara tillrådlig. Ämbetsverken, som ej funnit skäl föreligga för åsättande af så hög tull, som från en inhemsk fabriks sida ifrågasatts, nämligen 40 öre per kilogram, få emellertid hemställa, att all perforerad plåt upptages i rubr. 834 med tullsats af 25 öre per kilogram, hvilken synes i genomsnitt motsvara nu utgående värdetull.

Lydelsen af rubr. 834 skulle sålunda blifva följande:

af mindre än 0.2 mm. tjocklek; *äfvensom all perforerad plåt, s. k. silplåtar härunder inbegripna.*

Denna förändring skulle kräfva ett tillägg till rubr. 833, »*ej till nästföljande rubrik hänförliga*».

Rubr. 841—844. Tråd.

Med afseende å ifrågavarande slag af tråd föreslås samma bestämmelse, som af ämbetsverken ifrågasatts beträffande järntråd, hvilket här skulle föranleda följande förändring:

valsad, dragen *eller klippt ur plåt.*

Nedan angifna uppställning synes därjämte vara att förorda:

841.	förgylld eller försilfrad	1 kg. 2: 50
	annan:	
	af rund, kvadratisk, rektangulär eller sexkantig genomskärning; äfvensom s. k. trolleytråd (kontakttråd):	
842.	af 0.5 mm. eller däröfver i största dimension af tvärsektion, utan öfverdrag af annan oädel metall; äfvensom s. k. drillerad tråd af högst 1 mm. i diameter	1 kg. —: 10
843.	andra slag, ej särskildt nämnda	1 kg. —: 12
844.	af annan genomskärning	1 kg. —: 25.

Rubr. 848—849. Tråd, öfverdragen med gummi etc.

Enligt hvad från sakkunnigt håll upplysts, utgöres armeringen för närvarande af järn, men äfven annan metall kan tänkas komma till användning. Däremot är en med annat ämne än metall omgifven kabel icke att anse som armerad. Hvarje tvifvelsmål härutinnan synes kunna undanröjas genom följande förändring:

848. *armerad med järn eller annan metall* . . . . . 1 kg. —: 25
849. *andra slag* . . . . . 1 kg. —: 35.

Enär anm. 2 under rubr. 847 synes böra äga tillämpning äfven å rubr. 848—849, föreslås, att ifrågavarande anmärkning nedflyttas under sistnämnda rubrik.

Rubr. 850—851. Tråd, omspunnen eller omlindad allenast med spånadsämne etc.

Då benämningen »lack» i öfriga delar af taxeförslaget ej användes för att beteckna lackfernissa, hvilket här, enligt hvad som upplysts, lärer vara förhållandet, skulle en felaktig uppfattning i detta afseende kunna göra sig gällande. Samma anmärkning gäller äfven uttrycket »emalj», som lärer afse en fernissa, hvilken gifver varan ett emaljliknande öfverdrag. Ett förtydligande i berörda afseende är därför af nöden. Åfvenledes torde stadgande böra inflyta därom, att afseende vid tullbehandlingen ej fästes å impregnering af det isolerande spånadsämnet för de i rubr. 848—851 upptagna artiklarna.

Med anledning häraf föreslås följande förändring och tillägg med afseende å öfverrubriken:

isolerad antingen enbart medelst spånadsämne, papper, asbest eller fernissa eller medelst flera af dessa ämnen; äfvensom på sådant sätt isolerade elektriska ledningskablar, linor och snören.

Anm. till rubr. 848—851. Vid tullbehandlingen fästes ej afseende vid impregnering af isoleringsämnet.

Anm. till rubr. 850—851.

1. Innehålla kablar, linor eller snören trådar af olika dimensioner, bestämmes tullsatsen efter den tråd, som har minsta tjockleken.
2. *Kablar eller snören, hvilkas ändar icke äro åtkomliga för uppmätning af trådens tjocklek, förtullas efter den högre tullsatsen.*

Den första delen af anm. 2 under rubr. 851 synes af samma skäl, som anförts beträffande motsvarande anm. till rubr. 300—302 och 652—654, kunna utgå.

Bly, arbetadt.

Rubr. 863. Plåt, rör och rördelar; tråd och linor däraf samt stänger.

Här torde böra tilläggas »äfvensom blyull», hvilken artikel har samma användning som tråd och linor af bly.

Rubr. 875. Zink, arbetad; plåt etc. . . . . fria.

Då anoder af koppar åtnjuta tullfrihet (rubr. 830), synes samma förmån äfven böra medgifvas för zinkanoder. Något hinder torde ej heller möta att utsträcka tullfriheten för spik äfven till nubb. Skulle förslaget i sistberörda afseende ej vinna gillande, vore ur tullteknisk synpunkt önskligt, att en dimensionsgräns bestämdes till skillnad mellan spik och nubb. Rubr. 875 skulle, om förslaget biträdes, erhålla följande lydelse:

plåt, äfven med öfverdrag af annan oädel metall, spik och *nubb*, tråd samt rör och rördelar, *anoder*, *gjutna*, *äfven försedda med öron*, *med eller utan hål;* äfvensom valsade plattor, försedda med hål (s. k. ångpannezink).

Afd. XIII. **Maskiner, apparater, fartyg och fordon.**

A. *Maskiner, apparater och redskap, ej elektriska.*

Att värdetullar, särskildt med afseende å maskiner, redskap och verktyg, äro förenade med stora olägenheter, är ett allmänt erkändt förhållande, och hafva sedan lång tid tillbaka sträfvanden gjorts att komma ifrån värdetullsystemet. Att tidpunkten härför synts lämplig i och med omarbetandet af nu gällande tulltaxa är så mycket mera för-

klarligt, som Riksdagen i skrifvelse till Eders Kungl. Maj:t af den 12 maj 1906 anhållit om utredning i berörda syfte.

Då man sålunda velat i allmänhet undvika värdetullar, synes emellertid fara för ett underskattande af de olägenheter, som äro förenade med vikttullar, vara nära för handen.

Kommittén har visserligen ej förbisett, att den nya taxan kan gifva anledning till anmärkning i det afseende, att den trafikerande allmänheten torde få räkna med sannolikheten af mindre snabb expedition vid tullbehandlingen af många varuslag, men beträffande tullbehandlingen af maskiner i enlighet med kommitténs förslag skall allmänheten helt visst finna, att detta endast med anspråk på sannolikhet gjorda uttalande kommer att i fullaste mått besannas, en olägenhet, som ej bör underskattas i vår tid med dess alltjämt ökade kraf på större snabbhet vid expeditionen.

Såsom kommittén äfven framhåller, kräfver ett tillfredsställande handhafvande från tullmyndigheternas sida af en tulltaxa, sådan som den i kommitténs förslag innefattade, en icke obetydligt ökad och väl utbildad tullpersonal samt större och bättre utrustade packhuslokaler än som nu i allmänhet stå till tullverkets förfogande, en anmärkning som torde hafva sin största betydelse med afseende å maskinförslaget. Tullbehandlingen af maskiner med tillämpning af vikttullar torde nämligen i de flesta fall ej lämpligen kunna äga rum under bar himmel, och förutsätter sålunda hos oss — förutom lämpliga spår- och våganordningar samt särskild instruktion för tulltjänstemännen — ökadt lokalutrymme, hvilket allt är förenadt med afsevärda kostnader.

Med afseende å möjligheterna för tillämpningen af denna del af taxeförslaget kan visserligen den uppfattningen synas befogad, att »svårigheterna, om än beaktansvärda, kunna öfvervinnas hos oss, likaväl som sådant visat sig vara möjligt i andra länder», men då svårigheterna gifvetvis ökas i samma mån som specialiseringen utvidgas, bör dock härvid ihågkommas, att medan den tyska autonoma tariffen omfattar 38, den ryska 19 (efter traktaten med Tyska riket 15) och den österrikiska (efter fördragen) 17 rubriker med särskildt utförda tullsatser för ej elektriska maskiner, kommittéförslaget upptager ej mindre än 117 rubriker, och detta oaktadt i vissa rubriker sammanförts maskiner och apparater af ganska olika art (jämför rubr. 908—913, 949, 950—953 m. fl.).

Äfven må erinras därom, att i Tyskland tullbehandlingen af en del maskiner är inskränkt till vissa tullplatser, samt att i Ryssland tullbehandlingen af maskiner får äga rum endast i närvaro af särskilda

experter, åtgärder som ej lära sakna olägenheter och därför ej torde böra här ifrågasättas. Med afseende å österrikisk-ungerska tulltariffen må anföras, att trots dess jämförelsevis enkla uppställning af gruppen för maskiner de officiella förklaringarna upptaga ej mindre än 45 sidor för tullbehandlingen belysande illustrationer till denna grupp, ett arbete som förelåg färdigt samma år, som tulltariffen trädde i kraft.

Ett oeftergifligt villkor för att förslaget skall kunna praktiskt tillämpas är att, såsom ock af kommittén ifrågasatts, varuägaren ålägges aflämna uppgifter angående maskinens användning och vikt samt i öfrigt för tullbehandlingen erforderliga upplysningar.

Visserligen hafva tulltjänstemännen att kontrollera dessa uppgifter, men då kommittén vid sitt arbete gjort den erfarenheten, att de tillkallade sakkunnige fackmännen mera sällan behärska de delar af maskinförslaget, som falla utanför deras eget område, lärer det säkerligen blifva förenadt med svårigheter att bibringa tulltjänstemännen så mångsidiga och ingående kunskaper, som en något så när tillfredsställande tillämpning af maskinförslaget kräfver.

Då vid tillämpning af värdetullar för maskiner möjlighet att vilseleda tulltjänstemännen hufvudsakligen endast förefinnes med afseende å maskinernas värde, skulle däremot vid tillämpningen af kommitténs förslag afsiktligt eller oafsiktligt oriktiga uppgifter beträffande maskinernas art, angående hvilka delar, som tillsammans utgöra en hel maskin o. s. v., kunna medföra lika, om ej än mera menlig inverkan på tullbehandlingen.

Den omständigheten, att maskiner i allmänhet ej inkomma monterade utan i delar, och dessa ofta nog väl emballerade, inverkar äfven försvårande å tullbehandlingen. Tjänstemannen har att i hvarje fall afgöra, huruvida de delar, som eventuellt saknas, äro af så underordnad betydelse, att det hela dock bör betraktas som en maskin, och att, om så befinnes vara förhållandet, klassificera densamma. Att härvid erhålla sakkunnigt biträde af opartiska personer erbjuder gifvetvis ofta nog stora svårigheter.

De olägenheter, som uppackning af maskiner skulle medföra, har kommittén förmenat kunna väsentligen afhjälpas genom införande af lämpligt afvägda tarasatser efter exempel af utländska tulltariffer, och har kommittén, som ansett, att den legala taran i stort sedt borde sättas lägre än den verkliga, trott sig kunna räkna med, att importören till undvikande af olägenheterna med varans störtning skulle föredraga den legala tarans tillämpande, samt att de fall, där fråga kunde uppstå om en maskins hänförlighet till den ena eller andra af två

olika tullsatser underkastade viktgrupper, allt eftersom den legala eller den verkliga taran beräknades, icke skulle blifva synnerligen talrika.

Utgår man från det antagandet, att den i tyska och österrikiska tulltarifferna bestämda taran af 13 procent för maskiner i lådor skulle blifva äfven hos oss lagstadgad, skulle tillämpningen af denna tara i de flesta fall medföra en högst väsentlig höjning af tullbeloppet, hvarför kommitténs förmodan, att importören i regel skulle åtnöja sig med den legala taran, ej torde komma att förverkligas.

Af en i Stockholms tullpackhus verkställd utredning angående taran å maskiner har framgått, att de fall, då taran å maskiner inkommande i lådor, uppgått till:

13 % eller	därunder af bruttovikten utgjort	10 %	af	samtliga fall
14—20 %	»	34 »		»
21—30 »	»	42 »		»
31—40 »	»	10 »		»
mer än 40 %	»	4 »		».

I vissa fall åter, nämligen då maskinens vikt ligger nära en viss viktgräns, skulle genom beräknandet af för låg taraprocent maskinen blifva hänförlig under en högre viktgrupp och sålunda komma att draga afsevärdt lägre tull än som afsetts.

Till belysande af den påföljd tarans missvisande skulle medföra må anföras, att en ångturbin, vägande 1,000 kilogram (rubr. 921), skulle draga en tull af 500 kronor, men om dess vikt beräknas 30 kilogram utöfver den verkliga, skulle tullen (enligt rubr. 922) utgå med endast 309 kronor.

Äfven i öfrigt medför den afsevärda skillnaden mellan tullsatserna för vissa maskiner inom olika viktgrupper den verkan, att tullen kommer att drabba synnerligen ojämnt, såsom framgår af nedanstående exempel.

	Vikt.	Tullbelopp.
Ångturbin	80 kg.	60 kr.
»	100 »	75 »
»	120 »	60 »
»	150 »	75 »
»	720 »	360 »
»	1,000 »	500 »
»	1,200 »	360 »
»	1,670 »	501 »

	Vikt.	Tullbelopp.
Ångturbin	4,000 kg.	1,200 kr.
»	5,000 »	1,500 »
»	6,000 »	1,200 »
»	7,500 »	1,500 ».

En bestämmelse, ägnad att minska olägenheterna i berörda afseende och till förhindrande af att maskiner vid tillverkningen förtyngas för nedbringande af tullen, har sålunda synts af behofvet påkallad, och har under förslagets behandling inom ämbetsverken i detta syfte föreslagits det stadgande, *att tullen för en maskin eller apparat alltid skall utgå med minst det belopp, som kommer att falla å den högst tullbeskattade inom närmast lägre viktgrupp.*

Ett förslag att afhjälpa ifrågavarande olägenheter i motsatt riktning så, att tullen för en viss maskin icke får öfverstiga tullen för den lättaste maskinen inom närmast högre viktgrupp, synes ur skyddssynpunkt mindre tillfredsställande.

Förutom hvad som ofvan anförts beträffande de med kommitténs förslag till vikttullsatser förenade olägenheter må äfven erinras därom, att vid ett utbyte af nu gällande värdetullsatser mot vikttullsatser, specialiseringen gifvetvis ej kan genomföras i den utsträckning, att icke, på samma gång som tullsatserna för vissa maskiner komma att ligga högre än de nuvarande, för andra åter tullskyddet blir väsentligt reduceradt. Att kommittén sökt minska olägenheterna häraf, dels genom att, där värdena visat sig alltför divergerande, bibehålla värdetullar, dels genom en långt gående specialisering, hindrar dock ej, att döma af flera i motiveringen anförda prisuppgifter, att denna olägenhet torde blifva ganska kännbar, i det att i många fall tullskyddet enligt kommitténs förslag blir lägre, än det som nu åtnjutes, medan i andra fall åter, utan att skäl för tullförhöjning anförts, tullsatserna innebära en höjning, som måste anses gå utöfver den jämkning uppåt, som kan vara påkallad af de föreslagna tullförhöjningarna å vissa för verkstadsindustrien erforderliga halffabrikat.

I detta sammanhang må äfven framhållas, att, i den mån sakliga anmärkningar kunna göras mot de uppgifter kommittén inhämtat angående de olika maskinernas värden, där de statistiska uppgifterna ej lämna material härför, resultatet lätt kan blifva missvisande, och måste ernåendet af homogena uppgifter beträffande typiska importartiklar inom de olika kategorierna vara förenadt med stora svårigheter, då gifvetvis materialet måst insamlas från skilda håll.

Att de utländska maskinfirmorna komma att utnyttja de möjligheter, som kunna förefinnas att frigöra sig från verkningarna af de föreslagna tullsatserna, är äfven påtagligt.

En sådan möjlighet synes bland annat de för tullbehandlingen af ej särskildt nämnda delar till maskiner och apparater föreslagna bestämmelserna i många fall erbjuda. I anm. 4 till Afd. XIII A. stadgas nämligen, att inkommande lösa maskindelar, ej särskildt nämnda, skola tullbehandlas såsom varor af det ämne, hvaraf de bestå.

Till förekommande af maskintullarnas kringgående har kommittén härifrån gjort åtskilliga undantag, i det att vissa maskindelar upptagits med högre tullsatser än som föreslagits för varor af det ämne, hvaraf maskindelarna bestå, men då detta gäller endast ett begränsadt antal delar till vissa maskiner, kunna ämbetsverken ej dela kommitténs uppfattning, att faran härigenom vore förebyggd, i synnerhet som redan nu det öfvervägande antalet maskiner införas söndertagna i delar, och sålunda kostnaden för sammansättningen ej verkar afskräckande för import af maskiner på sådant sätt.

Motsvarande bestämmelse återfinnes visserligen i tyska tullagstiftningen, men härvid är att märka, att Tyskland ej haft anledning bereda sin maskinindustri så högt tullskydd, som här föreslagits, hvilket bland annat framgår af tyska tulltariffens för den stora gruppen af ej särskildt nämnda maskiner gällande vikttullsatser, position n:r 906, hvilka stå i närmare öfverensstämmelse med tullsatserna för ej särskildt nämnda varor af järn, n:r 783 och 799, än som är förhållandet beträffande tullsatserna för vissa maskiner och ej särskildt nämnda varor af järn enligt kommitténs förslag.

Härvid är att märka, att en maskin gifvetvis endast behöfver söndertagas i ett fåtal delar — hvilka sålunda kunna äfven hvar för sig hafva en ansenlig vikt — för att desamma, om de införas med olika lägenheter, blifva hänförliga till någon eller några af de för ej särskildt nämnda järnvaror upptagna rubrikerna.

Till jämförelse må endast hänvisas till de för nedan upptagna rubriker föreslagna tullsatser:

rubr. n:r.	för 100 kg.
934	15 kr.
935	10 »
951	10 »
952	8 »
960	30 »
961	22 »

rubr. n:r.	för 100 kg.
962	16 »
963	11 »
964	8 »
966	9 »
967	10 »
968	25 »
969	12 »
970	8 »
971	10 ».

Delar till dessa maskiner skulle i regel komma att hänföras till någon af rubr. 813, 824 eller 825 med tullsatser af respektive 4, 5 eller 6 kronor per 100 kilogram.

För ett stort antal af de till rubr. 1002 hänförliga maskiner, som hafva ett i förhållande till vikten högt värde, torde den föreslagna bestämmelsen, om maskinerna infördes i delar, komma att medföra än mera afsevärd reduktion af tullskyddet.

Beträffande de i rubr. 960—965 upptagna maskiner skulle visserligen kunna erinras, att de i öfverrubriken särskildt upptagna delarna komma att blifva högre tullbeskattade än maskinen i sin helhet, men då vikten af dessa delar lärer uppgå till på sin höjd en tiondel af maskinens hela vikt, har denna omständighet endast obetydlig inverkan på det påvisade förhållandet.

Den uppfattningen, att ifrågavarande bestämmelse för tullbehandlingen af maskindelar innebär fara, att det för den inhemska industrien afsedda skyddet äfventyras, delas äfven af representanter för de svenska maskinverkstäderna, såsom framgår af det från Sveriges Verkstadsförening afgifna yttrandet. Äfven med bortseende från skyddssynpunkten är ur tullteknisk synpunkt angeläget, att bestämmelserna för maskindelars tullbehandling ej gifvas den affattning, att de inbjuda till import af maskiner i olika sändningar.

I nyss berörda yttrande har äfven gifvits uttryck för den anmärkning, att de af kommittén föreslagna vikttullsatserna komma att drabba vissa maskiner för hårdt, under det att för andra åter skyddet blir lägre än det, som för närvarande åtnjutes, och alltför otillräckligt för att säkerställa den inhemska tillverkningen.

Ämbetsverken, som ej kunnat underkänna vikten af att den inhemska verkstadsindustrien, som arbetar under tryckta konjunkturer, ej undandrages det skydd, som hittills åtnjutits beträffande sådana maskiner,

som tillverkas inom landet, få därför, såväl med hänsyn härtill som till undanröjande i möjligaste mån af de betänkligheter, som ofvan anförts beträffande de föreslagna bestämmelserna för tullbehandlingen af särskildt inkommande delar till maskiner, tillstyrka ett under kommittébetänkandets senare behandling framställdt förslag af det innehåll, *att för sådana här ifrågavarande artiklar, för hvilka tullen skall utgå efter vikt, tullbeloppet i hvarje fall skall motsvara för icke elektriska maskiner och apparater, d. v. s. till rubr. 908—1024 hörande samt delar därtill, minst 11 procent och för de elektriska (rubr. 1025—1029) och delar därtill minst 15 procent af varans värde*, därvid hänsyn särskildt tagits till den förhöjning i tillverkningskostnaderna, som må blifva en följd af de föreslagna tullsatserna för tackjärn och andra materialier. Beträffande elektriska maskiner, som åtnjuta ett jämförelsevis högt tullskydd, torde behof af förhöjning utöfver 15 procent ej förefinnas.

Den korta tid, som stått till buds, har ej medgifvit föranstaltande af erforderlig utredning för att afgöra, i hvad mån jämkning nedåt af vissa föreslagna tullsatser bör ifrågakomma.

Man torde emellertid hafva anledning förvänta, att den utredning, som för närvarande pågår inom tullverket angående tillämpningen af kommitténs förslag till vikttullar å här ifrågavarande artiklar, skall lämna ett godt material för bedömande af förslaget såväl i tullteknisk hänseende som med afseende å andra därmed sammanhängande frågor.

Rubr. 911—913. Ångpannor.

I en till ämbetsverken inkommen framställning hafva representanter för verkstadsindustrien inom landet anfört, hurusom de för ångpannor föreslagna tullsatserna skulle i allmänhet vara alltför låga i jämförelse med de för materialierna föreslagna, och att svensk industri på detta område till följd häraf skulle nödgas att till stor del nedlägga denna sin tillverkning, därest ingen förändring företoges. Detta skulle i synnerhet vara förhållandet beträffande dels mångtubiga ångpannor med tuber af järn och med en vikt af mer än 3,000 kilogram, dels pannor med färre än fyra tuber. Beträffande nämnda slag af pannor påvisas medelst i tabellarisk form uppställda siffror, att den tull, som enligt förslaget komme att drabba de materialier, som erfordras för tillverkning af fem olika typer af ångpannor, skulle öfverstiga den tull, som skulle utgå för den färdiga pannan. Summariskt te sig dessa siffror sålunda:

	Vikt i kg. Brutto.	Vikt i kg. Netto.	Tull enligt förslaget. Kr.
60 kvm. returångpanna:			
importerade materialier	8,010	7,800	492
färdig vara	—	7,800	468
Skillnad			24
80 kvm. lancashireångpanna:			
importerade materialier	18,345	18,036	1,109
färdig vara	—	18,036	1,082
Skillnad			27
80 kvm. tubulärångpanna:			
importerade materialier	8,944	8,720	551
färdig vara	—	8,720	523
Skillnad			28
93 kvm. vattenrörångpanna:			
importerade materialier.	10,825	10,675	719
färdig vara	—	10,675	640
Skillnad			79
142 kvm. sjöångpanna:			
importerade materialier.	34,121	32,594	2,178
färdig vara	—	32,594	1,956
Skillnad			222.

Framställningen utmynnar i förslag, att den i rubr. 911 till 3,000 föreslagna gränsen ändras till 5,000 kilogram, samt att de af maskinverkstädernas tullkommitté föreslagna tullsatserna skulle bibehållas, hvilket bland annat för varor, hänförliga till rubr. 912, skulle innebära en tullsats af 7 kronor per 100 kilogram.

Vid den utredning, som med anledning af denna framställning företagits, hafva ämbetsverken endast kunnat konstatera, att i densamma åberopade tullsatser äro de riktiga, samt att nu gällande tullsats, 10 procent af värdet, är för låg för att utgöra skydd för tillverkning inom landet af sådana artiklar, som ofvan nämnts. Äfven har det synts betänkligt, att så viktiga halffabrikat som t. ex. eldstäder och gaflar till ångpannor, hvilka oftast bestå af pressad järnplåt, i förslaget upptagits till högre tull (8 kronor per 100 kilogram) än den färdiga varan, som i regel är nitad.

Ännu en omständighet, som icke i berörda inlaga direkt framhållits, och som synes tala för vidtagande af förändring i antydd riktning, är

den förlust i så godt som värdelöst skrot, som vid tillverkningen uppstår, och som för nämnda slag af pannor uppgår till afsevärda kvantiteter.

Med hänsyn till hvad sålunda anförts, hafva ämbetsverken ansett, att de till synes moderata anspråk, som framställts, böra vinna beaktande, till följd hvaraf för rubrikerna ifråga föreslås följande ändrade uppställning:

911.	mångtubiga (med mer än 3 tuber) med rör af högst 250 mm. diameter och vägande per stycke netto högst *5,000* kg.	100 kg.	9: —
	andra, härunder inbegripna alla utan tuber och rör:		
912.	nitade	100 kg.	7: —
913.	pressade eller svetsade.	100 kg.	8: —.

Rubr. 914—915. Eldningsapparater för ångpannor och gasverk; rörliga eldstadsroster.

Med tillämpning af den till rubr. 908—915 fogade anmärkning skulle för ångpannor och gasverk afsedda eldningsapparater, enär de hufvudsakligen bestå af icke smidbart järn, ej blifva hänförliga till dessa rubriker utan komma att i de flesta fall draga tull med 4 kronor per 100 kilogram.

Gent emot hvad som för kommittén uppgifvits, nämligen att ifrågavarande artikel ej skulle vara föremål för tillverkning inom landet, har anmärkts, att under de senare åren en inhemsk verkstad sysselsatt sig med tillverkning häraf, och att ledningen för densamma under förutsättning af tillräckligt tullskydd hoppas på god framtid för denna tillverkning.

Då värdet för eldningsapparater enligt tulltaxeförslagets motivering skulle utgöra 100 kronor för 100 kilogram, skulle tullsatsen för varan blifva betydligt lägre än nu gällande, hvilket efter ofvan nämnda inhämtade upplysningar icke synes vara att förorda; men då å andra sidan det uppgifna värdet lärer vara väl högt, har för desamma en tullsats af 8 kronor per 100 kilogram ansetts lämplig.

I framställning till ämbetsverken har påyrkats, att rörliga eldstadsroster, som äro föremål för tillverkning inom landet, måtte särskildt upptagas, enär de i annat fall skulle blifva belagda med alltför låg tull, nämligen med 2 kronor 50 öre per 100 kilogram efter förslagets rubr.

663. Från sakkunnigt håll har upplysts, att varan ifråga med afseende å värde och beskaffenhet står nyssnämnda eldningsapparater mycket nära, hvarför de synas lämpligen böra beläggas med samma tull som dessa.

På grund af hvad sålunda anförts, föreslås, att efter rubr. 915 upptages ny rubrik med följande lydelse:

915½. Eldningsapparater för ångpannor och gasverk, *äfvensom rörliga eldstadsroster* . . . . . *100 kg.* 8: —.

Rubr. 916. Rökgasförvärmare (economisers), hela eller i delar . . . . . 100 kg. 5: —.

Med afseende å s. k. economisers hafva olika meningar uttalats i till ämbetsverken inkomna framställningar. Å ena sidan har ifrågasatts sänkning af den föreslagna tullsatsen, hvilket motiverats bland annat därmed, att de försök, som gjorts att upptaga en tillverkning inom landet af denna artikel, som i utlandet vore föremål för massproduktion, hittills strandat; å andra sidan har för beredandet af möjlighet för en sådan tillverkning föreslagits en tullsats af minst 8 kronor per 100 kilogram.

Då den föreslagna tullförhöjningen säkerligen skulle komma att minska användningen af economisers, utan att en mera betydande inhemsk tillverkning därigenom lärer kunna påräknas, synes med hänsyn till artikelns allmännyttiga ändamål såsom bränslebesparare någon förhöjning af den föreslagna tullsatsen ej böra ifrågasättas.

Rubr. 917—919. Kondensorer.

Enär kondensorer ofta lära importeras tillsammans med därtill hörande pumpverk, som hafva ett afsevärdt högre värde än förstnämnda maskiner, och tvekan med afseende å tullbehandlingen af pumpverket synes kunna uppstå, förordas det förslag till förtydligande i berörda afseende, som af Sveriges verkstadsförening afgifvits, nämligen att till ifrågavarande rubrik fogas följande anmärkning:

Anm. till n:r 917—919. *Pumpverk, tillhörande kondensorer, tullbehandlas särskildt för sig enligt hvad för pumpar är stadgadt.*

Rubr. 929. Ånglokomobiler på hjul etc.

Enär de till transportabla ånglokomobiler hörande hjulen ofta löstagits under transporten, synes rubrikens affattning vinna i tydlighet genom följande förändring.

Ånglokomobiler, afsedda att transporteras på hjul.

Äfven synes en bestämmelse angående tullbehandlingen af stationära lokomobiler, hvilka enligt motiveringen af kommittén ansetts böra hänföras till ångmaskiner, anmärkningsvis kunna inflyta sålunda.

Anm. till rubr. 929. *Andra ånglokomobiler tullbehandlas såsom ångmaskiner.*

Anm. till rubr. 934—935.

Enligt hvad från sakkunnigt håll upplysts, äger beträffande regulatorer till vattenturbiner ett särskildt förhållande rum i motsats till hvad som gäller med afseende å regulatorer till andra maskiner. Turbinregulatorerna lära nämligen ej kunna jämföras med t. ex. ångmaskinsregulatorer, hvilka senare utgöra en integrerande del af maskinerna, utan äro snarare att anse såsom en särskild maskin, som i vikt kan uppgå till mer än 5,000 kilogram.

Enär sådana regulatorers hänförande till armatur på grund häraf torde få anses mindre lämpligt, samt ej heller de för rubr. 934—935 föreslagna tullsatserna synas väl afpassade efter värdet för ifrågavarande regulatorer, hemställes,

att orden »med eller utan tillhörande regulatorer» i öfverrubriken utgå, likasom ock den under rubr. 935 upptagna anmärkningen, samt att regulatorer till vattenturbiner upptagas bland exemplen på ej särskildt nämnda maskiner och apparater i rubr. 1002, för hvilka värdetull bibehållits.

Anm. till rubr. 920—935.

Bestämmelsen i denna anmärkning, att svänghjul till de i dessa rubriker afsedda maskiner skola, försåvidt de ej äro fastsittande vid maskinen, förtullas särskildt för sig efter beskaffenheten, synes kunna uppfattas så, att de skola tullbehandlas efter det ämne, hvaraf de äro

förfärdigade. Då emellertid så icke torde vara afsedt, och särskild rubrik i förslaget är upptagen för svänghjul, föreslås följande förändrade lydelse beträffande anmärkningens sista del:

förtullas särskildt för sig efter *hvad för svänghjul är stadgadt.*

Till förtydligande däraf att, om svänghjulet ej är fastsittande vid maskinen, det endast är maskinens vikt *utan svänghjul*, som skall läggas till grund för maskinens hänförande under viss viktgrupp, torde åt anmärkningen böra gifvas följande tillägg:

och inberäknas ej i maskinens vikt vid dess hänförande under viss viktgrupp.

Anm. till rubr. 936—942.

I motiveringen anföres, att kommittén icke kunnat för sprutors särskiljande från pumpar anvisa annan grund än den tillämnade användningen — i den mån denna vid tullbehandlingen kan konstateras — såsom föranledande tillämpning af den för sprutor föreslagna högre tullsatsen.

Då det gifvetvis ligger i importörens intresse, att munstycken och andra sådana tillbehör, som kunna tyda på varans användning som spruta, ej sändas tillsammans med öfriga delar, synes fara föreligga, att det i allmänhet kommer att bero mera af en slump än på tjänstemannens vakenhet, om tullbehandlingen i berörda afseende skall blifva tillfredsställande, hvilket äfven bekräftats af de upplysningar, som vunnits från fackmän på detta område.

Ehuru olägenheterna häraf ur tullskyddssynpunkt skulle i viss mån afhjälpas genom den ifrågasatta bestämmelsen, att tullen för en maskin alltid skall utgå med belopp, motsvarande minst 11 procent af värdet, hafva dock ämbetsverken ej velat underlåta att fästa uppmärksamheten å berörda förhållande.

Rubr. 943. Kompressorer och kylmaskiner, vägande per stycke netto mer än 10,000 kilogram . . 100 kg. 6: 50.

En tullsats af 6 kronor 50 öre har här föreslagits under förutsättning, att ifrågavarande maskiner ej äro föremål för tillverkning inom landet, såsom för tulltaxekommittén uppgifvits.

Hänsyn till inhemsk tillverkning, som enligt senare upplysningar lärer förefinnas, torde emellertid, därest reglering af vikttullsatsernas verkningar nedåt på förut antydt sätt ej kommer till stånd, kräfva ett högre tullskydd, än som här ifrågasatts, och har i detta syfte föreslagits, att ifrågavarande rubrik skulle uppgå i rubr. 942, som sålunda skulle komma att lyda:

942. vägande per stycke mer än 5,000 kilogram . . . 100 kg. 10: —.

Under förutsättning af bestämmelse i härofvan antydd riktning synes emellertid förändring i berörda afseende öfverflödig.

Öfverrubriken till n:r 960—965.

Skiljetecknet (;) efter svarfvar och slipmaskiner torde kunna föranleda den uppfattningen, att här afses alla slag i första raden upptagna maskiner, sålunda äfven dylika maskiner för bearbetning af trä. Då träbearbetningsmaskiner äro särskildt nämnda, synes denna anledning till misstag böra undanröjas genom följande förändrade lydelse.

Borrmaskiner, vägande per stycke netto mer än 500 kilogram, svarfvar, fräs-, hyfvel-, gäng- och slipmaskiner samt andra maskiner, afsedda att skära metaller, dock ej klippmaskiner; äfvensom särskildt inkommande dockor (spindel-, pinol- och stöd-) samt supporter, växellådor och indelningsapparater.

Att härigenom en mindre ofta förekommande maskin möjligen kommer att upptagas före en med större användning lärer vara af underordnad betydelse.

Rubr. 967. Svarfvar samt borr-, stäm-, fräs- och sågmaskiner för fot- eller handkraft, afsedda för bearbetning af trä, äfven om de äro försedda med remskifva, allt dock endast försåvidt de väga per stycke netto mindre än 500 kilogram.

I och för vinnande af öfverensstämmelse med rubr. 959 föreslås, att nettovikten per stycke här fastställes till *högst 500 kilogram.*

Rubr. 971. Pappers-, papp-, tork- och våtmaskiner med sibcylindrar eller viror.

En inskränkning af de föreslagna vikttullsatserna vore gifvetvis till lättnad för tullbehandlingen, och synes beträffande vissa slag af maskiner, som i allmänhet ej föras å lager utan importeras af industriidkare, ej böra möta större betänkligheter med afseende å felaktig värdedeklarering. Så synes vara förhållandet beträffande här ifrågavarande slag af maskiner, hvilka utan olägenhet torde kunna upptagas i rubr. 1002. För ett sådant förfarande talar äfven i viss mån, hvad kommittén i motiveringen anfört beträffande de olika maskinernas värde.

Rubr. 976—978. Stickmaskiner.

Med afseende å det för stickmaskiner föreslagna tullskyddet har en representant för den inhemska fabrikationen framhållit, att detta slag af maskiner, såsom varande väsentligt dyrare än symaskiner, borde särskildt upptagas med efter deras värde lämpliga vikttullsatser eller ock beläggas med 15 procents värdetull.

Värdet af ifrågavarande olika slags maskiner har uppgifvits utgöra för öfverdelar till stickmaskiner 230 till 650 kronor och för symaskinsöfverdelar 150 till 270 kronor, allt per 100 kilogram. Om också, såsom kommittén anför, det är de prisbilligare stickmaskinerna, som oftast förekomma i marknaden, synes värdet å ifrågavarande maskiner dock vara så afsevärdt högre än å symaskiner, att en särskild tullsats för stickmaskiner med hänsyn till den inhemska fabrikationen vore fullt befogad. Då hinder härför ej möter ur tullteknisk synpunkt, få ämbetsverken, som anse skäl till mera väsentlig höjning af nu gällande tull ej förefinnas, hemställa, att rubr. 976—978 erhålla följande förändrade lydelse.

976.	Symaskiner, fast förenade med ställningar eller för motordrift, nåtlingsmaskiner härunder inbegripna	100 kg.	20: —
977.	Symaskiner för handkraft, utan ställningar; äfvensom öfverdelar till sy- och nåtlingsmaskiner samt delar därtill, ej särskildt nämnda.	100 kg.	40: —
978.	Ställningar för sy- och nåtlingsmaskiner samt delar därtill af järn	100 kg.	8: —.

Stickmaskiner borde till följd häraf upptagas bland exemplen i rubr. 1002. Om den af ämbetsverken föreslagna bestämmelsen därom, att tullen i intet fall må understiga 11 procent af värdet, blifver lagstadgad, synes ifrågavarande ändring obehöflig.

Rubr. 979. Maskiner för tillverkning af tändsticksaskar etc.
980. Maskiner för tvättning af potatis etc.

Enär den inhemska industrien, särskildt beträffande förstnämnda maskiner, står på den ståndpunkt, att import mera sällan förekommer, synes taxeförslaget ej behöfva belastas med särskilda rubriker för dessa maskiner, *utan torde för desamma värdetull utan olägenhet kunna bibehållas och en utvidgad exemplifiering af rubr. 1002 med hänsyn därtill böra vidtagas.*

Rubr. 981—982. Kaffe- och köttkvarnar etc.

Med den föreslagna lydelsen är tullbehandlingen beroende på, huruvida maskinen är afsedd för hushållsbehof eller har industriell användning, såsom för charkuteriaffärer eller dylikt, hvilket ofta nog kan vara vanskligt att afgöra. Följande förändrade lydelse, som på intet sätt torde förrycka afsikten beträffande tullskyddet, skulle vara till lättnad för tullbehandlingen.

Kaffe-, krydd- och köttkvarnar, fruktskalnings-, glass-, *klädvridnings-* och andra för hushållsbehof *eller eljest för beredning af matvaror* afsedda, ej särskildt nämnda maskiner eller apparater.

Med afseende å reduceringen af tullsatserna till efter artiklarnas olika värden bättre afpassade belopp biträda ämbetsverken kommitténs förslag, och synes, att döma af tillgängliga statistiska uppgifter öfver import och export, häremot uttalade betänkligheter ej vara af allvarligare beskaffenhet.

Rubr. 983. Apparater (cylinder- och kolonn-) för tillverkning af kolsyrade drycker etc.

För de i denna rubrik upptagna maskiner, som ej äro föremål för mera afsevärd import, synes värdetull utan olägenhet kunna bibehållas.

Rubr. 984—985. Hästhackor m. fl. åkerbruksmaskiner.

Med afseende å hästhackor har anförts, att desamma vore ett slags ogräsrensare, till pris och beskaffenhet mera att likställa med de i rubr. 985 upptagna artiklar än med vältar och sladdar, en anmärkning som synes äga berättigande, och få ämbetsverken, såväl med hänsyn härtill som i betraktande af svårigheten att tullteknisk skilja vissa slag af hästhackor från åtskilliga i rubr. 985 upptagna redskap, biträda framställdt yrkande, att hästhackor måtte upptagas tillsammans med öfriga ogräsrensare i rubr. 985.

Beträffande de för rubr. 984—986 föreslagna tullsatserna har äfven anmärkts, att de skulle innebära afsevärda tullförhöjningar, i vissa fall ända till en fördubbling af nu utgående tull, och hafva till stöd härför anförts prisuppgifter. Ämbetsverken, som ägnat denna fråga en så ingående granskning, som tiden medgifvit, hafva därvid funnit, att beträffande vissa i den statistiska varuförteckningen särskildt upptagna artiklar, angående hvilka sålunda det mest exakta deklarerade medelvärdet för hela landet kunnat erhållas, detta visat sig högre än de anförda prisuppgifterna. Den ofta omtvistade frågan angående det varuvärde, som rätteligen bör läggas till grund för beräkningen, äger nära samband med det förhållande, hvari köparen står till säljaren, och synes med hänsyn härtill intet af hvad som anförts vara af beskaffenhet att föranleda det antagande, att kommittén beträffande landtbruksmaskiner skulle hafva lagt för höga värden till grund för de tullsatser, som föreslagits, utan lära föreslagna tullförhöjningar hafva föranledts af hänsyn till den påträngande utländska konkurrensen.

I det afseendet synes emellertid de gjorda erinringarna förtjäna beaktande, att de föreslagna allmänna bestämmelserna för tullbehandlingen af särskildt inkommande delar till maskiner medföra synnerligen betänkliga praktiska svårigheter beträffande *delar* till vissa här upptagna maskiner.

Reservdelar till förut inköpta utländska slåtter- och skördemaskiner, som frågan närmast synes gälla, och hvilka ej kunna erhållas från fabriker här i landet, måste föras på lager i ett antal af mer än tusen stycken olika slag och med vikter, växlande från 50 gram ända upp till omkring 50 kilogram, de tyngre dock mera sällan förekommande.

Då man knappast torde kunna förutsätta, att den utländska maskinfirman vid förpackning af delar till slåtter- eller skördemaskiner kommer att särskilja desamma allt efter olika vikt för att underlätta den blifvande tullbehandlingen, inses lätt, hvilken omgång därvid sådana delars sortering efter olika viktgränser skall medföra, helst som de flesta delarna hafva så låg vikt, att de komma att falla inom tre olika viktgrupper med gräns vid respektive 0.5 och 3 kilogram. En afsevärd lättnad för tullbehandlingen skulle vinnas, om man vid sorteringen hade att räkna med endast en viktgräns. Till belysande af huru en sådan gräns lämpligen borde sättas, har utredning införskaffats, och har man därvid, för att ej den anmärkning skulle kunna framställas, att uppgifterna komme från sådant håll, där särskildt intresse af den ifrågasatta förändringen förefunnes, bland annat erhållit uppgifter angående de priser en större redskapsaffär betalar till en inhemsk fabrik för oftast förekommande reservdelar till slåtter- och skördemaskiner, och hvilka uppgifter lagts till grund för beräkningen. Härvid är att märka, att ett belopp, motsvarande minst nu gällande tull, bör frånräknas.

Af denna utredning framgår, att för 33 olika delar med vikt, understigande 1 kilogram, priset i medeltal utgjorde 2 kronor 10 öre per kilogram, hvartill emellertid bidrog, att i fyra fall värdet uppgick till lägst 3 kronor 90 öre och högst 6 kronor 50 öre per kilogram. Med frånräknande af dessa undantagsfall utgjorde medelvärdet 1 krona 76 öre per kilogram.

Vidare utgjorde medelpriset för femton delar med vikt per stycke af 1—2 kilogram 1 krona 21 öre, för femton delar, vägande per stycke 2—3 kilogram, 1 krona 34 öre per kilogram och för 9 delar med vikt per stycke af 3—5 kilogram 1 krona per kilogram.

Beträffande delar, vägande mer än 5 kilogram, var priset växlande från något mer än 1 krona ned till 70 öre per kilogram för tyngre pjäser.

Med afseende å här anförda priser må erinras, att de af en importör meddelade vore afsevärdt lägre, gifvetvis bland annat beroende därpå, att gällande tullskydd måste anses utöfva inflytande på den inhemska fabrikens försäljningspris.

Emellertid synas prisväxlingarna ej större, än att *en* viktgräns skulle kunna ifrågasättas, och lärer den olägenhet, som skulle föranledas däraf, att tullen för vissa delar möjligen skulle komma att utgå med jämförelsevis högt belopp, blifva betydligt mindre kännbar, än de praktiska olägenheter, som synas vara förenade med tillämpningen af kommitténs förslag.

Med stöd af hvad ofvan anförts, hemställes, att under rubr. 985 upptagas följande rubriker:

Delar, ej särskildt nämnda, till skörde- och slåttermaskiner:
985 a. vägande per stycke netto högst 5 kilogram . . . . . 1 kg. —: 18
985 b. vägande per stycke netto mer än 5 kilogram . . . . 1 kg. —: 12.

Dessa tullsatser synas innebära fullt tillräcklig trygghet för säkerställandet af de för maskinerna föreslagna tullsatserna.

Rubr. 989—990. Kulor till separatorer och fettbestämningscentrifuger.

Med afseende å dessa separatordelar har af representanten för en inhemsk separatorfabrik anförts i hufvudsak följande.

En komplett separatorkula utgjordes dels af hufven eller manteln, bestående nästan alltid af pressad stålplåt, vanligen minst 3 mm. tjock, dels af ett centralrör eller centrumkors, gjutet af metall eller svarfvadt af stål, dels ock af inre delar, som alltid vore pressade af tunn plåt.

Alla dessa delar, med undantag af hufven eller manteln, kunde tillverkas vid hvilken mindre separatorfabrik som helst, och om så understundom ej skedde, berodde detta därpå, att delarna kunde erhållas billigare från andra svenska verkstäder.

Hufvarna däremot tillverkades för närvarande endast vid tvenne verk, och då behofvet inom landet ej vore så stort, att ett ytterligare verk kunde sysselsättas med denna tillverkning, vore den fara ej utesluten, att, om tullen sattes allt för högt, de svenska stålpressningsverken, hvari aktiemajoriteten innehades af ett bolag, kunde utnyttja det höga skyddet till förfång för flertalet mindre separatorfabriker inom landet.

Hvad beträffar värdet å hufvar af den vanligaste typen, betingade desamma vid inköp från Tyskland ett pris, motsvarande 1 krona 91

öre eller med tillagd tull 2 kronor 10 öre, allt per kilogram räknadt, medan desamma med den föreslagna tullen skulle betinga ett pris af 2 kronor 41 öre per kilogram.

Den undersökning, som ämbetsverken med anledning af hvad sålunda anförts föranstaltat, har gifvit vid handen, att, om också det angifna värdet å utländsk vara torde få anses lågt beräknadt, då, enligt hvad ytterligare upplysts, priset för mantlar af de mest gångbara typerna växlar från 2 kronor 15 öre till 3 kronor 70 öre per kilogram, den föreslagna tullsatsen dock kommer att verka betungande för de mindre separatorfabrikerna, om det varit kommitténs afsikt att till rubr. 989 skulle hänföras äfven *oarbetade* hufvar. Däremot synes den öfverklagade olägenheten afhjälpt, om, såsom ämbetsverken vilja föreslå, följande förändring af rubr. 989 vidtages:

989. vägande per stycke netto högst 10 kilogram; äfvensom *färdigarbetade* delar till sådana kulor, alla slag . . . . . 100 kg. 150: —.

Oarbetade hufvar skulle sålunda komma att hänföras till plåt- och bleckvaror, ej särskildt nämnda, med en tullsats af 15 eller 20 öre per kilogram, allt efter sin olika vikt.

Rubr. 992—994. Lokomotiv samt järnvägs- och spårvägsvagnar i förening med motorer etc.

Beträffande de af kommittén föreslagna tullsatserna för lokomotiv har af representanter för den inhemska tillverkningen anförts, att denna industri vore i behof af ett större procentiskt tullskydd, än som erfordrades för järnvägsvagnar, samt att här föreslagna tullsatser ej vore tillfredsställande.

Enär emellertid sakliga anmärkningar ej torde kunna göras mot de värdeberäkningar, hvarpå kommittén grundat sitt förslag till tullsatser, och dessa synas motsvara omkring 15 procent af värdet å vanligare typer, har någon ytterligare höjning ej synts ämbetsverken böra ifrågakomma.

Rubr. 1002. Fals- och häftmaskiner etc. . . . . 100 kr. 10: —.

Beträffande tullsatsens storlek lärer ämbetsverkens förslag angående tackjärnstull få anses kräfva en förhöjning af nu gällande värdetull från 10 till 11 procent af värdet för i rubr. 1002 upptagna varor.

I kommitténs förslag hafva åtskilliga redskap och verktyg upptagits under grupperna för trä- och järnvaror med särskilda tullsatser. Ej särskildt nämnda redskap och verktyg skulle däremot komma att tullbehandlas såsom det ämne, arbetadt, hvaraf de bestå, en tullbehandlingsprincip, som, särskildt med hänsyn till bestämmelsen i § 1 mom. b) tulltaxeunderrättelserna, i tillämpningen synes blifva mindre tillfredsställande. Det är nämligen påtagligt, att, likaväl som tullen för finare, ej särskildt nämnda redskap och verktyg, genom denna bestämmelse kan reduceras till en bråkdel af den nuvarande, likaväl kunna vissa andra, gröfre och billigare artiklar af nämnda slag blifva allt för högt tullbeskattade. Olägenheterna häraf, i den mån de i ena eller andra afseendet beröra inhemsk industri, ligga i öppen dag och blifva större, ju flera ifrågavarande tekniska hjälpmedel, industrien kommer att anlita.

Äfven tulltekniska skäl synas tala för en förändring.

Med hänsyn till taxans systematiska uppställning kunde ifrågasättas, huruvida ej rubriker för ej särskildt nämnda redskap och verktyg borde upptagas under vissa af de olika grupperna, men i betraktande af materialets olika beskaffenhet torde få anses lämpligare, att detta sker under maskingruppen, som omfattar artiklar oafsedt materialets beskaffenhet.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställes, att sista delen af rubr. 1002 förändras sålunda:

äfvensom andra, ej särskildt nämnda maskiner, apparater, *redskap och verktyg.*

Om hvad ämbetsverken anfört beträffande regulatorer till vattenturbiner (anm. till rubr. 934—935) samt angående de i rubr. 971, 976—978, 979, 980, 983 samt 1015—1016 och 1020—1021 upptagna artiklar vinner beaktande, föranleder detta en komplettering af de i rubr. 1002 anförda exemplen, och skulle rubriken sålunda erhålla följande lydelse.

1002. *Pappers-, papp-, tork- och våtmaskiner med sibcylindrar eller viror;* fals- och häftmaskiner för

bokbinderi- och pappersindustrierna, kuvert- och påsmaskiner, bestryknings-, bronserings- och klistringsmaskiner, kartong- och kartonnagemaskiner, fuktmaskiner, skär- och rullmaskiner; *maskiner för tillverkning af tändsticksaskar samt för sådana eller andra dylika askars hopskjutning, etikettering, plåning och fyllning; äfvensom ramiläggnings- och ramurtagningsmaskiner för tändstickstillverkningen;* kard- och ruggmaskiner, väfstolar, *stickmaskiner samt delar därtill, ej särskildt nämnda;* valkmaskiner, cigarettmaskiner, kapsylmaskiner, kaffe-, kakao- och maltrostningsmaskiner, maltvändare; *apparater, (cylinder- och kolonn-) för tillverkning af kolsyrade drycker; äfvensom tapp- och korkningsmaskiner för mineralvattenfabrikationen, med eller utan saftpumpar, eller för bryggerier;* materialprofningsmaskiner, pneumatiska maskiner, alla slag; skrif- och räknemaskiner, kassakontrollapparater; *axelkopplingar, fasta eller rörliga;* sil- och siktapparater, massafångare, urvattnare, sibcylindrar samt perforerade eller annorledes med hål försedda eller med duk beklädda cylindrar för sil-, sikt- eller sorteringsmaskiner; *regulatorer till vattenturbiner; maskiner för tvättning af potatis eller sockerbetor samt lyfthjul till sådana maskiner;* filterpressar; omröringsapparater för kokare och behållare; bromsapparater, luft-, vacuum- eller ång-, till järnvägs- och spårvägsvagnar; pneumatiska verktyg; äfvensom andra, ej särskildt nämnda maskiner, apparater, *redskap och verktyg* . . . 100 kr. 11: —.

Rubr. 1009—1010. Vefaxlar och vefstakar, alla slag.

Med hänsyn därtill, att vefaxlar och vefstakar förekomma af annan än rund form, och att de genom bearbetning kunna erhålla samma utseende som blanksvarfvade och med dem synas böra likställas, före-

slås, att i rubr. 1009 »blanksvarfvade» utbytes mot »blanksvarfvade *eller eljest finarbetade*».

Rubr. 1012—1014. Valsar och valscylindrar, ej särskildt nämnda.

De af kommittén föreslagna tullsatserna för bearbetade valsar och valscylindrar, ej särskildt nämnda, innebära en afsevärd lindring i tullen för åtminstone vissa slag, som ej äro föremål för tillverkning inom landet annat än i mindre skala vid de fabriker, som hafva användning därför.

I och med den af ämbetsverken ifrågasatta bestämmelsen, att tullsatsen för maskiner och apparater samt delar däraf skulle motsvara minst 11 procent af värdet, komme den lättnad, som afsetts för importen af dylika maskindelar, att försvinna.

Beträffande de valsar och valscylindrar, som i detta afseende erbjuda största intresset, nämligen sådana, som bestå af koppar eller däraf framställda legeringar, synes ur skyddssynpunkt intet vara att erinra mot beviljande af tullfrihet för desamma, en åtgärd, som skulle hälsas med tillfredsställelse äfven på den grund, att alla formaliteter vid de ofta förekommande försändelserna af valsar, som omgraveras vid utländska gravyrverkstäder, härigenom skulle undvikas.

Då tullsatsen hvarken har större statsfinansiell betydelse eller ur skyddssynpunkt är erforderlig, få ämbetsverken sålunda hemställa, att följande förändring vidtages beträffande ifrågavarande rubriker.

	Valsar och valscylindrar, ej särskildt nämnda:		
1012.	af koppar eller däraf framställda legeringar, med eller utan mönster		fria.
	andra slag:		
1013.	icke bearbetade	100 kg.	2: 50
	bearbetade:		
1014.	med öfverdrag af kautschuk; äfvensom af järn i förening med annan oädel metall	100 kg.	10: —
1014 ½.	andra	100 kg.	8: —.

Rubr. 1015—1016. Transmissioner etc.

Enär det lärer vara förenadt med stor svårighet att vid tullbehandlingen skilja fasta axelkopplingar (rubr. 1015—1016) från rörliga (rubr. 1020—1021), föreslås, *att orden »fasta axelkopplingar» här måtte utgå, samt att ifrågavarande artikel upptages i rubr. 1002,* och synes förslaget i detta afseende ej medföra någon mera genomgripande förändring med afseende å tullsatser. I stället för »kuggväxlar» föreslås den mera vanliga benämningen »*kugghjul*».

Rubr. 1017—1019. Rull- och kullager.

Med afseende å denna artikel har i en till ämbetsverken inkommen framställning uppmärksamheten fästs därå, att större finarbetade kullager ej vore en så obetydlig artikel, som af kommitténs motivering synes framgå. Tvärtom lärer en afsevärd industri på detta område hafva uppstått med nuvarande tullskydd.

Denna industris intressen skulle emellertid genom kommitténs förslag ej blifva vederbörligen tillgodosedda, enär tullen för materialierna (stål och kulor) skulle öfverstiga det tullskydd, som helfabrikatet komme att åtnjuta; tullskyddet för större finarbetade kullager skulle komma att reduceras ned till 1.3 procent af värdet. Med anledning af hvad sålunda anförts, har hemställts, att de föreslagna tullsatserna bringas att motsvara nu gällande tull, och att i detta syfte följande ändring vidtages.

Rull- och kullager:		
finarbetade, blanka:		
vägande per stycke netto högst 15 kilogram	100 kg.	200: —
vägande per stycke netto mer än 15 kilogram	100 kg.	100: —
andra slag:		
vägande per stycke netto högst 15 kilogram	100 kg.	40: —
vägande per stycke netto mer än 15 kilogram	100 kg.	20: —.

Af utredningen synes framgå, att fog finnes för anmärkning i berörda afseende, och anse ämbetsverken, att hänsyn till denna inhemska specialtillverkning, som torde hafva varit kommittén obekant, kräfver en förändring af det föreslagna tullskyddet.

Med afseende å storleken af det erforderliga tullskyddet kunna däremot ämbetsverken ej dela den uppfattningen, att en tullsats af 200 kronor skulle erfordras som skydd för alla finarbetade kullager med en nettovikt af högst 15 kilogram, enär en sådan tull enligt de pris, som meddelats å utländsk vara, skulle för vissa slag uppgå ända till 40 procent af värdet.

Om den af kommittén föreslagna tullsatsen af 200 kronor per 100 kilogram, bland annat med hänsyn därtill, att kullager till velocipeder draga en tullsats af 2 kronor per kilogram, bör bibehållas för finarbetade rull- och kullager med en nettovikt af högst 1 kilogram, synes däremot för viktgränsen 1—15 kilogram en tull af 100 kronor och öfver 15 kilogram 80 kronor, allt per 100 kilogram, vara tillfyllest, motsvarande enligt tillgängliga upplysningar angående utländsk vara 9.2—20.7 procent af värdet.

Med stöd af hvad sålunda anförts, skulle ifrågavarande rubriker erhålla följande förändrade uppställning.

	Rull- och kullager:		
	finarbetade:		
1017.	vägande per stycke netto högst 1 kilogram	100 kg.	200: —
1018.	vägande per stycke netto mer än 1 kilogram men ej mer än 15 kilogram	100 kg.	100: —
1018 ½.	vägande per stycke netto mer än 15 kilogram	100 kg.	80: —
	andra slag:		
1019.	vägande per stycke netto högst 15 kilogram	100 kg.	40: —
1019 ½.	vägande per stycke netto mer än 15 kilogram	100 kg.	20: —.

En förflyttning af ifrågavarande rubriker framför n:r 1015—1016 förordas bland annat af det skäl, att därigenom rubrikerna för kugghjul komma i omedelbar följd.

Rubr. 1020—1021. Axelkopplingar, rörliga etc.

Beträffande rörliga axelkopplingar gäller detsamma, som här ofvan sagts om fasta axelkopplingar (rubr. 1015—1016), och föreslås sålunda, att varan ifråga öfverflyttas till rubr. 1002. Öfverrubriken skulle till följd häraf erhålla lydelsen.

Skrufväxlar samt kugghjul med bearbetade kuggar.

Anmärkningar till Afd. XIII A.

Med afseende å de till Afd. XIII A fogade anmärkningar må följande erinras.

Anm. 1.

Bestämmelsen i denna anmärkning, att tullsatserna gälla för maskiner, hela eller söndertagna i delar, synes, med hänsyn till bestämmelsen i anmärkningen till rubr. 920—935 angående tullbehandlingen af lösa svänghjul till vissa maskiner, kräfva tillägget: »*där ej annorlunda är stadgadt*».

Anm. 2.

Att döma af motiveringen synes den i anmärkningen upptagna bestämmelsen böra tillämpas, endast för så vidt densamma länder importören till fördel, och *torde anmärkningen i detta afseende böra förtydligas,* på det att densamma ej måtte anses innebära förpliktelse för tulltjänstemannen att utöfva uppsikt öfver, huruvida kompletterande delar möjligen höra till en tidigare importerad maskin eller med olika lägenheter importerade maskindelar tillsammans utgöra en maskin.

Anm. 4. Angående tullbehandling af delar till maskiner och apparater.

Innebörden af denna anmärkning och de tulltekniska svårigheter, densamma kommer att vålla, äro ofvan i inledningen till denna afdelning berörda.

Anm. 5.

Närmare bestämmelse synes här önsklig angående hvilka åtgärder, som från tullverkets sida vid utrönande af en maskins vikt annorledes än genom direkt vägning, böra anses betryggande, t. ex. huruvida konsulatintyg, bestyrkt fakturavikt eller viktuppgift å konossement i detta afseende skola anses tillfredsställande, eller om endast af fackman beräknad vikt skall läggas till grund för tullbehandlingen.

Angående minimitull för maskiner och maskindelar samt reglerande af tullskyddet för vissa maskiner och apparater samt delar däraf.

I inledningen framhålles, *dels* att de föreslagna vikttullsatserna, hvilka, såsom jämväl i ingångna framställningar uttalats, i en del fall skulle blifva för låga i förhållande till nu gällande värdetull, borde regleras genom bestämmelse om en minimitull, motsvarande 11 procent af värdet för ej elektriska maskiner, apparater och delar däraf, *dels ock,* att det missförhållande hvad beträffar maskiner, som uppdelats efter vikt per stycke, att tullen för en tyngre maskin betydligt kan komma att understiga tullen för en lättare, borde undanrödjas.

Härvid hafva ämbetsverken visserligen ansett, att så viktiga och principiella bestämmelser borde annorlunda än anmärkningsvis, t. ex. genom not på de ställen, där så erfordras, angifvas. Som emellertid sättet härför i detta sammanhang torde vara af underordnad betydelse, samt annat sätt för bestämmelsernas upptagande i tulltaxan icke synts hindra, att de äfven införas anmärkningsvis, föreslås införande af en anmärkning med följande lydelse.

Anm. 6. För sådana maskiner och apparater samt delar däraf, för hvilka tullen utgår efter vikt, skall tullbeloppet i hvarje fall motsvara minst 11 procent af varans värde. — För maskiner och apparater samt delar däraf, för hvilka olika tullsatser äro stadgade alltefter olika vikt per stycke, må tullen i intet fall utgå med lägre belopp än för högst tullbeskattade varor i närmast lägre viktgrupp.

Dock torde ämbetsverken med anledning af den utredning, som för närvarande inom tullverket pågår för bedömande af, huruvida förslaget kan vara praktiskt tillämpligt, samt i hvilken mån de föreslagna vikttullarna kunna såsom tullskydd betraktade jämföras med nu utgående värdetull, beredas tillfälle att vidare yttra sig.

B. *Elektriska maskiner och apparater m. m.*

Rubr. 1025—1030.

Om det förslag till reglering af vikttullsatsernas verkningar, hvilket ämbetsverken i inledningen till Afd. XIII framställt, vinner beaktande, kräfves här en anmärkning af följande innehåll.

Anm. till rubr. 1025—1030. För i dessa rubriker upptagna maskiner eller delar däraf skall tullen i hvarje fall motsvara minst 15 procent af varans värde och må i intet fall utgå med lägre belopp än för högst tullbeskattade varor i närmast lägre viktgrupp.

Glödlampor:

Rubr. 1034. metalltrådslampor . . . . . 1 kg. 7: 50.

Den af kommittén föreslagna tullsatsen för metalltrådslampor, 7 kronor 50 öre per kilogram, har mött protester från skilda håll, representerande konsument- och importintresset.

Gent emot de till stöd för den föreslagna tullsatsen anförda uppgifterna har anförts, att det höga priset för metalltrådslampor, hvarmed kommittén räknat, ej kunde vara beroende uteslutande på tillverkningskostnaderna, utan att andra omständigheter måste bidraga därtill, såsom beräknad amortering af dyrbara experimentkostnader m. m. samt därpå, att fabrikanterna hittills kunnat hålla priset uppe, enär tillgången å varan ej motsvarat efterfrågan. Ett liknande förhållande hade ägt rum med afseende å koltrådslamporna under den tid, då de först utsläpptes i marknaden och intill dess tillräcklig tillgång förefanns. Priset å metalltrådslampor vore för närvarande enligt uppgift ej högre än 20 à 25 kronor per kilogram och kunde nedgå till ännu lägre belopp, om det emballage, som vid tullbehandlingen medräknas i vikten, vore af tyngre beskaffenhet. Ett afsevärdt prisfall inom ej långt aflägsen framtid vore äfven att förvänta.

Genom metalltrådslampornas uppträdande hade kostnaderna för elektriska belysningen reducerats till så lågt pris, att allmänheten kunnat i större utsträckning än hittills tillgodogöra sig fördelarna häraf, och vore äfven ur denna synpunkt betänkligt, om genom allt för hög tullsats en hämsko skulle sättas för användandet af ifrågavarande lampor.

Ämbetsverken få, efter verkställd undersökning, med hänsyn till hvad sålunda anförts, föreslå, *att tullsatsen för metalltrådslampor ej upptages till högre belopp än 4 kronor per kilogram*, hvilket lärer motsvara 16 à 20 procent af nu gängse medelvärde.

Rubr. 1035. Båglampor och s. k. nernstlampor etc.

Då glober, tillhörande s. k. nernstlampor, här upptagits med en tullsats af 50 öre per kilogram, synes rubriken utan olägenhet kunna omfatta äfven sådana glober, hvilka inkomma som reservdelar eller för ersättningsändamål. Härigenom vunnes den fördel, att man vid tullbehandlingen ej behöfde kontrollera, att antalet glober ej öfverstege antalet införda lampor, hvilket skulle blifva tidsödande, och den obetydliga skillnaden i tullsatsen synes ej böra utgöra hinder för den sålunda ifrågasatta förändringens genomförande. Beträffande till båglampor afsedda glober, som i allmänhet äro afsevärdt större, förefinnes ej samma önskemål.

På grund af hvad sålunda anförts, föreslås följande förändring:

Båglampor, *äfven med tillhörande glober;* s. k. nernstlampor *samt glober, lyskroppar och motstånd därtill; äfvensom strålkastare.*

Rubr. 1044.	Telefonapparater, vägande per stycke netto mindre än 5 kilogram; äfvensom telegrafapparater, telefonväxlar och telefonväxelbord, oafsedt vikten	1 kg. 1: 50
Rubr. 1046.	Ej särskildt nämnda delar till telefon- och telegrafapparater samt till telefonväxlar och telefonväxelbord	1 kg. 2: —.

På grund af kommitténs förslag angående olika tullsatser för telefon- och telegrafapparater, telefonväxlar och telefonväxelbord (rubr. 1044) och ej särskildt nämnda delar därtill (rubr. 1046) skulle tulltjänstemannen hafva att afgöra, om ett inkommande parti delar, exempelvis till ett telefonväxelbord, vore att anse som ett helt och sålunda borde draga en tullsats af 1 krona 50 öre per kilogram, eller borde hänföras till rubr. 1046 med tullsats af 2 kronor per kilogram. Enär afgörandet i berörda afseende skulle möta stora praktiska svårigheter, föreslås den förändring, att de i rubr. 1046 omnämnda delarna upptagas i rubr. 1044, mot hvilken tullnedsättning representanter för den in-

hemska industrien ej haft något att erinra. Att frångå den systematiska uppställningen med afseende å de i rubr. 600 upptagna delarna af hårdgummi genom att, för vinnande af större öfverskådlighet, upptaga dem i detta sammanhang, synes ej heller böra möta betänkligheter, i synnerhet som någon förändring med afseende å tullsatsen ej föranledes häraf.

Med anledning af hvad sålunda anförts, hemställes, *att rubr. 1046 utgår, samt att rubr. 1044 erhåller följande lydelse:*

Vägande per stycke netto mindre än 5 kilogram; telegrafapparater, telefonväxlar och telefonväxelbord, oafsedt vikten; *äfvensom delar, ej särskildt nämnda, till telefon- och telegrafapparater samt till telefonväxlar och telefonväxelbord* . . . . . 1 kg. 1: 50.

Rubr. 1047. Isoleringsrör etc.

Såsom skäl för den af kommittén föreslagna enhetliga tullsatsen, 10 öre per kilogram, för alla slags isoleringsrör har anförts, att intet inhemskt intresse lade hinder i vägen härför. Sedermera har emellertid upplysts, att från och med början af innevarande år tillverkning af sådana rör pågår vid en fabrik inom landet, och att genom en alltför våldsam sänkning af nu gällande tullskydd denna fabrikations fortbestånd skulle äfventyras.

Nu gällande tullsats utgör per kilogram räknadt:

för mässingsklädda rör och papprör . . . . . —: 50
„ rör med förblyad järnmantel . . . . . —: 20
„ s. k. stålpansarrör . . . . . —: 04.

Angående de olika slagen af rör har upplysts, att de med förblyad järnmantel på grund af sin prisbillighet och hållbarhet så småningom komma att utträng papprören och äfven i viss mån ersätta mässingsklädda rör; de sistnämnda, som måste användas för växelström, komme dock att förblifva en afsevärd artikel. S. k. stålpansarrör förekomme i mindre utsträckning och vore med afseende å tillverkningskostnaderna ungefärligen likställda med de förblyade järnrören.

Då det svenska fabrikatet först under sistlidne juni månad utsläpptes i marknaden, har detsamma visserligen ej ännu vunnit större spridning, men, enligt hvad ämbetsverken kunnat finna, har ej anmärk-

ning förekommit mot fabrikatets beskaffenhet. Fabrikens årliga tillverkning har beräknats uppgå till 400,000 kronor.

Något hinder för att upptaga alla isoleringsrör under en rubrik synes med afseende å värdet ej förefinnas, men anse ämbetsverken, att hänsyn till den inhemska tillverkningen kräfver, att, om också tullskyddet kan reduceras för de rör, som för närvarande draga tull med 50 öre per kilogram, tullsatsen dock ej bör sättas till lägre belopp, än som för närvarande utgår för den stora artikeln, s. k. förblyade rör, nämligen 20 öre per kilogram, och hemställes sålunda, att tullsatsen för rubr. 1047 bestämmes till sistnämnda belopp.

C. *Fartyg och fordon.*

Rubr. 1049. Fartyg och båtar.

Vid behandling af § 13 af det föreliggande förslaget till tulltaxeförordning, uti hvilken äro oförändrade intagna nu gällande bestämmelser angående restitution af tullafgifter för materialier, som användts till fartygsbyggnad, hafva ämbetsverken vidrört den ojämnhet, med hvilken dessa bestämmelser verkat inom fartygsbyggnadsindustrien, och därvid särskildt syftat på det förhållandet, att denna förmån icke obegränsadt åtnjutes för alla fartyg, utan är inskränkt till sådana, som hafva en afgiftspliktig dräktighet af mera än 40 ton.

Åtskilliga skäl af tullteknisk art synas hafva talat för en sådan gräns, men vid densammas bestämmande togs dock hufvudsakligen hänsyn därtill, att fartyg och båtar under denna gräns genom nådig kungörelse den 17 november 1882 voro befriade från erläggandet af fyr- och båkafgifter vid såväl utrikes som inrikes fart, och att de därigenom åtnjöto en ganska betydande fördel framför fartyg af större dräktighet, med hvilka de följaktligen hade lättare att genom billigare frakter uthärda en eventuell konkurrens. På grund häraf ansåg man, att rederinäringen icke för sådana fartyg hade samma behof af lindring i anskaffningskostnader som för de större fartygen.

En logisk följd häraf synes väl hafva varit, att man i fartygsbyggnadsindustriens intresse belagt dessa mindre fartyg med en lämplig tull; men så skedde icke, utan de lämnades tullfria, likasom alla andra fartyg och båtar. Följden häraf har visat sig mycket ogynnsam för

våra skeppsbyggerier, i det att sådana mindre fartyg, hvarom här är fråga, lära i stor utsträckning importeras från grannlanden.

Frågan har också af tulltaxekommittén behandlats med anledning af från maskinverkstädernas kommitterade väckt förslag, att fartyg och båtar med en nettodräktighet af högst 40 registerton skulle beläggas med en tullsats af 10 procent af värdet för att därigenom stödja de inhemska varfven i konkurrensen med utlandet.

Kommittén fann sig emellertid icke böra tillstyrka det gjorda förslaget, enär — enligt hvad kommittén erfarit — den föreslagna tullen skulle komma att träffa äfven för fiskerinäringen erforderliga fartyg och båtar och därigenom medföra stor olägenhet för denna näring.

I ett till ämbetsverken från Sveriges verkstadsförening ingifvet utlåtande har föreningen upptagit förenämnda förslag till värdetull för fartyg om 40 tons nettodräktighet och därunder, samt därvid särskildt påpekat, att förslaget endast åsyftade fartyg af järn, hvilket förhållande icke förut tillräckligt tydligt framhållits, och därföre icke heller synts hafva blifvit af kommittén beaktadt.

Anledningen till detta förslag vore, enligt hvad verkstadsföreningen uppgifver, omöjligheten för svenska varf att ifråga om byggandet af bogserbåtar och andra mindre fartyg under 40 nettoton, afsedda för våra egna hamnar, särskildt dem på västkusten, konkurrera med danska och norska varf, hvilka åtnjuta fördelen af tillgång på i allmänhet tullfria materialier.

För att ådagalägga, att här kan vara fråga om mera betydande belopp, visar föreningen i en bifogad tablå, att sammanlagda beloppet af tull å materialier för en bogserångare om 400 indikerade hästkrafter, hvilken uppgifves hafva kostat omkring 90,000 kronor, och hvars tonnage lärer understiga 40 nettoton, uppgår till 6,305 kronor eller 7 procent af hela anskaffningskostnaden.

I anledning af hvad kommittén förmält därom, att tullen ifråga kunde medföra stor olägenhet för fiskerinäringen, anför verkstadsföreningen, under betonande af att denna tull endast skulle gälla fartyg af järn, att alla fiskefartyg, åtminstone på västkusten, voro byggda af trä med undantag af trawlare, hvilka dock icke skulle beröras af denna fråga, då de hade en nettodräktighet, varierande mellan 50 och 100 ton.

Ämbetsverken hafva från sakkunnigt håll vunnit bekräftelse å det befogade i verkstadsföreningens uppfattning, att fiskerinäringen ej skulle utsättas för någon nämnvärd olägenhet af den ifrågasatta fartygstullen, sådan den genom nu förevarande förslag skulle begränsas.

Ifrågavarande tull synes ämbetsverken nu kunna och böra åsättas, oberoende af den utaf ämbetsverken vid behandlingen af § 13 i förslaget till tulltaxeförordning förordade utredningen genom sakkunnige af frågan om tullrestitution för fartygsbyggnadsmaterialier eller annat lämpligt system för skeppsbyggerinäringens understödjande.

Den af verkstadsföreningen föreslagna tullsatsen af 10 procent af värdet synes vara väl afpassad.

Ämbetsverken hemställa alltså, att tulltaxan beträffande fartyg och båtar gifves följande lydelse.

Fartyg och båtar, med eller utan tillbehör:

1049. af järn, med nettodräktighet af 40 registerton eller därunder . . . . . 100 kg. 10 kr.

1049½. andra . . . . . fria.

Rubr. 1050. Ångmudderverk.

Ehuru ångmudderverk för närvarande tullbehandlas såsom fartyg, torde dock kunna ifrågasättas, huruvida ej desamma, med hänsyn till därmed förenade maskinella anordningar, med större skäl borde upptagas under gruppen för maskiner, t. ex. efter rubr. 958.

Afd. XIV. **Oljor och fett, vax m. m. samt produkter af dessa ämnen, såsom ljus, tvål m. m.**

Rubr. 1057. Mineraloljor etc.

Hvad beträffar smörjoljor, kunde visserligen, enligt hvad kommittén anför, ifrågasättas, om de ej borde likställas med det närstående ämnet maskinsmörja och följaktligen tullbeläggas; men då upplyst blifvit, att någon nämnvärd inhemsk beredning af dylika oljor, som äro för de flesta industrier viktiga förbrukningsartiklar, icke förekommer, och det hittills ej visat sig medföra svårighet att vid tullbehandlingen skilja

smörjoljor från maskinsmörja, hvilken senare artikel vanligen har fastare konsistens än oljorna, har kommittén funnit riktigast att vid gällande tullfrihet för smörjoljor får bero.

Den fastare konsistensen såsom utmärkande kännetecken å maskinsmörja till skillnad från smörjoljor lämnar, enligt hvad erfarenheten gifvit vid handen, ej alltid tillförlitligt stöd för tullbehandlingen. Konsistensen är nämligen så beroende på värmegraden, att, om ett fat smörjolja en längre tid varit utsatt för en högre värmegrad, innehållet kan vara flytande, medan åter vid lägre temperatur samma vara kan förete fast konsistens. Från importörer har också anförts klagomål öfver, att smörjoljor tullbehandlats olika vid olika tillfällen, hvilket ej heller är förvånande, då sakkunnige efter kemisk undersökning uttalat diametralt olika meningar angående huruvida samma vara rätteligen borde hänföras till vaselin eller till smörjoljor.

Såsom skäl, hvarför smörjoljor borde likställas med maskin- och vagnssmörja, har anförts, dels att man därigenom skulle undvika nyssberörda tulltekniska svårigheter, dels att det vore företrädesvis de tullbeskattade rof- och rapsoljorna, som vid beredning af smörjoljor användas såsom tillsats, enligt uppgift varierande från 5 till 30 viktprocent af hela blandningen.

En tull å smörjoljor torde äfven kunna föranleda, att beredningen af ifrågavarande blandningar komme att utföras inom landet i större utsträckning, än som nu sker, hvilket för förbrukarne skulle medföra ökad garanti för erhållande af önskad kvalitet.

Då emellertid det ej synes uteslutet, att en åtgärd i nyss angifven riktning kunde komma att medföra tulltekniska svårigheter af annan art, nämligen vid särskiljande af smörjoljor från vissa tullfria produkter (såsom petroleumåterstoder m. m.), och ett fördyrande af smörjoljor genom en tull torde möta betänkligheter ur industriell synpunkt, hafva ämbetsverken funnit sig ej böra framställa förslag om tull å smörjoljor.

Att lägga stelningspunkten till grund för tullbehandlingen, såsom lärer ske i Tyskland, synes ej medföra större praktisk fördel, enär en undersökning i berörda afseende knappast lärer kunna utföras vid våra tullexpeditioner.

Beträffande rubr. 1057 må slutligen tilläggas, att vissa skäl synas tala för att jordvax (ozokerit), som upptagits i rubr. 42, får sin plats i denna rubrik tillsammans med ceresin (raffinerad ozokerit), samt att benämningen montanvax, som lärer vara att anse som ett fantasinamn, torde böra utgå.

Rubriken skulle sålunda komma att erhålla följande lydelse.

Mineraloljor, nativa eller råa, äfvensom renade, såsom lysoljor, smörjoljor, petroleumbensin och gasolin; paraffin, rå eller renad, *jordvax (ozokerit)* samt ceresin.

Anm. 1 till rubr. 1073 och 1074.

Samma skäl, som föranledt bestämmelsen angående tullbehandlingen af ceresinarbeten, gälla äfven arbeten af paraffin, hvarför hemställes, att anmärkningen erhåller följande lydelse:

Arbeten af ceresin *och paraffin* tullbehandlas såsom arbeten af vax.

Fernissa.

Rubr. 1076. olje-, blekt linolja samt s. k. standolja härunder inbegripna . . . . . 1 kg. —: 15

Rubr. 1077. andra slag etc. . . . . 1 kg. —: 30.

För att ernå efter de olika fernissornas skilda värden afpassade tullsatser har kommittén föreslagit en uppdelning af fernissor, hänförliga till rubr. 110 i nu gällande tulltaxa, och har genom den till rubr. 1076 fogade förtydligande anmärkningen sökt begränsa begreppet oljefernissa. Som det emellertid beträffande en sådan vara som fernissa alltid innebär stor svårighet att afgöra, hvilka ämnen som i densamma kunna vara lösta, måste specialiseringen ifråga betecknas som en af de större svårigheterna i förslaget och kommer förvisso, därest densamma blir fastslagen, att gifva anledning till osäkerhet vid tullbehandlingen och kemiska undersökningar med däraf följande kostnader för statsverket.

Ehuru å ena sidan måste anses till fullo bevisadt, att den jämförelsevis enkla beredningen af kokt linolja ej kräfver ett så högt tullskydd, som för närvarande åtnjutes, har å andra sidan ej kunnat påvisas, att detta medfört olägenhet i det afseende, att de inhemska fabrikanterna begagnat sig häraf för ernående af oskäligt pris. Vid sådant förhållande, och då taxeförslaget i öfrigt innebär förändringar, som äro af behofvet påkallade, och hvilka ställa afsevärdt ökade fordringar på tullpersonalen, hade ur tullteknisk synpunkt varit önskligt, om den här föreslagna uppdelningen åtminstone tillvidare fått anstå.

Anm. till rubr. 1082.

Parfymerade tvålsurrogat ha hittills tullbehandlats såsom tvål, parfymerad. Då skäl till förändring i berörda afseende ej torde förefinnas, hemställes, att orden »*andra slag*» i anmärkningen till rubr. 1082 utgå.

Härigenom föranledes äfven följande förändring beträffande beteckningen för anmärkningen under rubr. 1082.

Anm. till rubr. 1081 och 1082.

1. Surrogat för tvål, såsom extrakt af kvillajabark och dylikt, tullbehandlas såsom tvål.
2. Afdrag i vikten medgifves ej för askar, papper och dylikt omslag, ej heller för tuber och burkar.

Rubr. 1083 och 1084. Beträffande dessa rubriker föreslås ett mindre väsentligt tillägg, föranledt däraf, att såphaltiga appreturmedel äfven torde böra omnämnas.

1083. Såpa; äfvensom turkrödolja och flytande tvål- *eller såphaltiga* appreturmedel, icke innehållande dextrin eller stärkelse.

1084. Tvål- eller såphaltiga desinfektionsmedel, icke annorstädes upptagna, såsom lysol och kreolin; tvätt-, skur- eller polermedel, fasta, flytande eller i pulverform, framställda af tvål, fett eller olja med tillsats af andra ämnen; äfvensom tvål- *eller såphaltiga* appreturmedel i fast form, hvilka icke innehålla dextrin eller stärkelse.

Afd. XV. **Produkter af kemisk industri; äfvensom dithörande råämnen, ej annorstädes upptagna.**

A. *Kemiska grundämnen och deras föreningar, ej annorstädes upptagna.*

Rubr. 1118. Toriumnitrat och andra föreningar af sällsynta jordartmetaller etc.

Motsvarande rubrik i gällande taxa har följande lydelse.

Kemiskt-tekniska preparater, ej specificerade: af de sällsynta

jordartmetallerna cerium, lantan, didym, yttrium, erbium, torium, titan, zirkonium och beryllium . . . . . fria.

Tullfriheten är sålunda inskränkt till preparat af vissa särskildt upptagna sällsynta jordartmetaller.

Ehuru det torde vara skäligt, att äfven preparat af andra sällsynta jordartmetaller än de nyssnämnda finge tullfritt införas, synes dock till ledning för tullbehandlingen önskligt, att de i gällande taxa uppräknade anfördes såsom exempel. Rubrikens lydelse skulle sålunda blifva:

Toriumnitrat och andra föreningar af sällsynta jordartmetaller, *såsom cerium, lantan, didym, yttrium, erbium, titan, zirkonium och beryllium;* wolframsyra; äfvensom guld- och platinasalter . . . . . fria.

B. *Torrdestillationsprodukter och närstående ämnen.*

Rubr. 1130. Stenkolstjära etc.

I motiveringen till rubr. 1131 anför kommittén, att man torde få räkna med, att vattenbefriad stenkolstjära utan tillsats af andra ämnen, hvilken icke med erforderlig säkerhet kan skiljas från vissa slag af asfaltlackfernissa, kommer att draga tull som asfaltlackfernissa.

Då en sådan tolkning torde få anses riktig beträffande sådan vattenbefriad stenkolstjära, som har användning i stället för asfaltlackfernissa, och ett förtydligande i detta afseende synes önskvärdt, hemställes, att till rubr. 1130 fogas anmärkning af följande innehåll.

Stenkolstjära, som vid intorkning förhåller sig som asfaltlackfernissa, tullbehandlas såsom asfaltlack.

Rubr. 1139. Formalin i vattenlösning . . . . . 1 kg. —: 10.

Beträffande den för formalin i vattenlösning föreslagna tullsatsen har anförts, att densamma är allt för låg, då tullen å det råmaterial, som användes för tillverkningen, nämligen träsprit (methylalkohol) är

föreslagen till 20 öre per kilogram. Enär af 100 kilogram träsprit erhålles 140 kilogram 35-procentig formalinlösning, skulle tullsatsen å sistnämnda vara sättas till 14.29 öre per kilogram, för att tullen å det färdiga fabrikatet skulle motsvara tullen å råvaran. För beredande af erforderligt skydd för svensk industri förordas en tullsats af 30 öre per kilogram för formalin i vattenlösning.

Ämbetsverken, som väl funnit skäl för högre tull å ifrågavarande artikel förefinnas, kunna dock ej dela förslagsställarens uppfattning, att så högt tullskydd som 30 öre per kilogram skulle vara erforderligt. Då varan betingar ett värde af omkring 70 öre per kilogram, utgår tullen för närvarande med endast 10.5 öre per kilogram, under det att träsprit tullbelägges med 30 öre per kilogram. Då en sänkning af tullsatsen å sistnämnda artikel till 20 öre per kilogram föreslagits, och största delen af den träsprit, som tillverkas inom landet, exporteras, hvarför tullskyddet ej torde utnyttjas, synes en tull af 15 öre per kilogram för formalin i vattenlösning böra utgöra ett tillfredsställande skydd, då en tillverkning redan under nuvarande förhållanden kunnat uppstå.

Ämbetsverken få, med anledning af hvad ofvan anförts, hemställa, att tullsatsen för rubr. 1139 upptages med ett till *15 öre* förhöjdt belopp.

C. *Färger och färgningsämnen m. m.*

Rubr. 1141—1170.

Beträffande färger och färgningsämnen företer kommitténs förslag, jämfördt med nu gällande tulltaxa, en betydligt längre gående specialisering, hvilken ställer ökade kraf på tulltjänstemännen, särskildt där uppdelningen ej endast har statistiskt intresse, utan äfven varans behandling i tullbeskattningshänseende blifver beroende af, huruvida densamma hänföres till den ena eller den andra rubriken. Så åtnjuta t. ex. samtliga i rubr. 1143, 1157, 1160 samt 1163—1164 upptagna färger för närvarande tullfrihet.

Enär den undersökning, som verkställts med afseende på möjligheterna för förslagets praktiska tillämpning, gifvit vid handen, att, ehuruväl tullbehandlingen kommer att afsevärdt fördröjas, metoder dock

finnas för varornas undersökning och af så enkel beskaffenhet, att de i allmänhet kunna utföras inom tullverket, torde betänkligheterna med afseende å tullbehandlingens försenande få träda tillbaka för industriens kraf. En ytterligare specialisering, som ifrågasatts i en till ämbetsverken ingifven skrifvelse beträffande bland annat vissa färger, hvari berlinerblått ingå, synes däremot vara förenad med alltför stora praktiska svårigheter.

Angående de olika artiklarnas benämning må endast erinras därom, att då »zinkhvitt» är det i handeln gängse namnet å zinkoxid, i rubr. 1144 följande omkastning af uttrycken synes lämplig: *zinkhvitt (zinkoxid)*.

D. *Flyktiga, vegetabiliska oljor, äfvensom parfymer och kosmetiska medel m. m.*

Rubr. 1185. Eterarter, alla slag, enkla eller sammansatta, samt med eter försatt brännvin, kärlens vikt inberäknad.

Enär uttrycket »med eter försatt brännvin» här lärer afse i brännvin eller sprit lösta eterarter, få ämbetsverken efter samråd med sakkunnige hemställa, att rubriken till förtydligande i berörda afseende erhåller följande lydelse:

Eterarter, alla slag, enkla eller sammansatta, *härunder inbegripna jämväl i brännvin eller sprit lösta eterarter, ej särskildt nämnda.*

E. *Konstgödsel.*

Rubr. 1186—1189.

Kommittén har ej funnit lämpligt upptaga rubrik för ej särskildt nämnda gödningsämnen, som för närvarande åtnjuta tullfrihet, hvadan desamma, i den mån de äro hänförliga till kemiskt-tekniska preparat, ej särskildt nämnda, komma att draga tull. Då, enligt hvad som upplysts, denna åtgärd ej kan antagas lända vår jordbruksnäring till skada, utan snarare vara välbetänkt i det afseendet, att den kan verka hindrande

för importen af sådana gödningsämnen, som utbjudas under olika fantasinamn till pris, hvilka ej svara mot deras reella värde, och något verkligt behof af tullfrihet för andra än de i förslaget med tullfrihet upptagna gödningsämnen ej torde kunna påvisas, hafva ämbetsverken ej funnit skäl till förändring af kommitténs förslag i detta afseende föreligga. Hornmjöl, som lärer hafva samma utseende och användning som benmjöl, synes dock böra upptagas i rubr. 1189, hvilken sålunda skulle erhålla följande lydelse.

Benmjöl *och hornmjöl;* guano, äfven naturlig, och annan gödsel af animaliskt affall . . . . . fria.

F. *Krut och andra sprängämnen; tändstickor och fyrverkerivaror.*

Rubr. 1191. Bomullskrut (nitrerad bomull).

I en till ämbetsverken inkommen framställning har uttalats den farhågan, att »nitrerad bomull» skulle kunna förväxlas med »nitrerbomull», om hvilken vara härofvan under afdelning VIII D är särskildt taladt. Då bomullskrut är nämndt i nuvarande tulltaxa, och förtydligande af uttrycket icke visat sig behöfligt, föreslås, att parentesen »*(nitrerad bomull)*» ur rubriken utgår.

G. *Produkter af öfrig kemisk industri m. m.*

Rubr. 1209. Gelatin i tunna, böjliga folier, närmaste omslagets vikt inberäknad.

Arbeten af gelatin i form af askar, kapslar m. m. beläggas i vanliga fall med 15 procents värdetull, hvarvid tullbeloppet blifver mindre per kilogram än för gelatin i folier. Som detta förhållande synts mindre lämpligt, föreslås, att äfven arbeten af gelatin upptagas i denna rubrik.

Denna förändring erfordrar äfven bestämmelse angående emballaget för nämnda arbeten, och synes en sådan lämpligen kunna upp-

tagas i en andra anmärkning. På grund häraf skulle rubriken ifråga erhålla lydelsen:

1209. Gelatin i tunna, böjliga folier, närmaste omslagets vikt inberäknad; *äfvensom arbeten af gelatin* 1 kg. 1: 70.

Anm. 1. Gelatin i folier, hänföres till denna rubrik, endast försåvidt foliernas medelvikt utgör högst 8 gram för 100 kvcm.

Anm. 2. Vid tullbehandling af arbeten af gelatin medgifves ej afdrag i vikten för askar, papper och dylikt omslag.

Rubr. 1219. Kemiskt-tekniska preparat, ej särskildt nämnda . . . . . 100 kr. 15: —.

Beträffande denna rubrik må endast anföras, att, ehuru antalet artiklar, som komma att hänföras till rubr. 1219 och 1281 genom taxeförslagets specialisering blifvit afsevärdt reduceradt, det dock ur tullteknisk synpunkt vore betänkligt, om öfverensstämmelse ej blefve rådande med afseende å tullsatserna för dessa rubriker.

Afd. XVI. **Varor, ej annorstädes upptagna.**

Rubr. 1220. Instrument, kirurgiska, medicinska, fysiska etc.

Enär tullbehandlingen af pyrometrar hittills varit sväfvande, föreslås, att denna artikel, som närmast torde vara att hänföra till fysiska instrument, upptages i rubr. 1220, hvilken sålunda skulle erhålla följande lydelse:

kirurgiska, medicinska, fysiska, *pyrometrar samt* elektricitetsmätare och andra elektriska mätningsinstrument härunder inbegripna, kemiska och navigations-, alla slag, ej särskildt nämnda; mikrometrar, mätband, mätstockar, räknestafvar och andra, ej särskildt nämnda matematiska instrument, stegräknare, cyklometrar, taxametrar, tachometrar och metronomer härunder inbegripna; äfvensom delar till instrument, hänförliga till denna rubrik.

Rubr. 1221—1223. Instrument, optiska, fotografikameror, med eller utan objektiv.

Nu gällande taxa stadgar samma tull för delar af fotografikameror som för hela kameror.

Enär de för lättare fotografikameror föreslagna tullsatserna skulle kunna göras illusoriska genom att desamma infördes söndertagna i delar och med olika lägenhet — om § 1 mom. c tulltaxeunderrättelserna skulle bibehållas — och oafsedt ett sådant kringgående af tullsatsen för fotografikameror, tullbehandlingen af kameradelar i sådana fall skulle vålla tulltekniska svårigheter, synes till förekommande häraf en ändring af ifrågavarande rubrik af behofvet påkallad.

Med bibehållande af de i rubr. 1224 upptagna delarna, för hvilka en sänkning af nu gällande tullsats motiverats, skulle det afsedda syftet vinnas genom följande förändring.

Fotografikameror, med eller utan objektiv, *äfvensom delar, ej särskildt nämnda, till fotografikameror:*

1221. vägande per stycke netto högst 3 kilogram . . . . 1 kg. 5: —
1222. vägande per stycke netto mer än 3 kilogram men ej mer än 5 kilogram . . . . . 1 kg. 3: —
1223. vägande per stycke netto mer än 5 kilogram . . 1 kg. 1: —

Anm. 1. En kamera tullbehandlas i det skick, hvari den inkommer.
Anm. 2. Objektiv, särskildt inkommande, tullbehandlas såsom infattade optiska glas.

1224. Kasetter, sökare, slutare och bländare.

Rubr. 1229—1230. Instrument, musikaliska, fortepianon.

Enär uttrycken »musikaliska» (instrument) samt »fortepianon» torde få anses mindre lämpliga, föreslås följande förändring:

Musikinstrument:

1229. tafflar och pianinon
1230. flyglar.

Anm. 1 till rubr. 1229 och 1230.

Den af kommittén här föreslagna bestämmelsen beträffande spelapparater till självspelande pianoinstrument synes vid tillämpningen kunna föranleda svårigheter med afseende å värdeberäkningen, då apparaten är inbyggd i instrumentet och inberäknad i värdet af detsamma. I sådant fall synes mera lämpligt stadga en förhöjning af tullen för instrumentet med 100 kronor per stycke, motsvarande omkring 15 procent af nu gällande pris å spelapparater. Inkommer däremot denna särskildt för sig, lärer äfven priset vara särskildt angifvet och torde, då prisfall kan antagas komma att inträda, kommitténs förslag beträffande särskildt inkommande spelapparater få anses lämpligt.

Med stöd af hvad ofvan anförts, hemställes, att ifrågavarande anmärkning erhåller följande förändrade lydelse:

Anm 1. *För här ifrågavarande musikinstrument med tillhörande spelapparater höjes tullen med 100 kronor per stycke.* Särskildt inkommande spelapparater tullbehandlas såsom delar till musikinstrument.

Rubr. 1252. Lösa eller oinfattade verk till vägg- eller studsarur samt delar af verk till ur, alla slag, utom tornur; äfvensom taflor och visare till ur, andra än tornur.

Med hänsyn till de i rubr. 715 upptagna urfjädrarna föreslås däraf påkalladt tillägg sålunda:

lösa eller oinfattade verk till vägg- eller studsarur samt delar, *ej särskildt nämnda*, af verk till ur.

Rubr. 1269. Väskor, portföljer, portmonnäer och penningbörsar, ej särskildt nämnda.

Af samma skäl, som framhållits beträffande öfriga rubriker för väskor, synes här böra tilläggas »*med eller utan inredning*», hvarjämte äfven här en anmärkning torde böra intagas, motsvarande den till rubr. 212 och 214 samt 520—522 föreslagna.

Etuier etc.

Rubr. 1570. I förening med elfenben, sköldpadd, pärlemor, snäckor, bärnsten, agat, förgylld eller försilfrad metall etc.

På grund af svårigheten att vid tullbehandlingen, utan att föremålet skadas, afgöra, om ett beslag eller annan obetydlig del af metall är förgylld eller försilfrad, och då förgyllda eller försilfrade beslag af järn å här ifrågavarande artiklar ej torde förekomma, föreslås den förändring, att orden »förgylld eller försilfrad metall» utbytes mot »*annan metall än järn*».

Underrättelser

om hvad vid tulltaxans tillämpning iakttagas bör.

§ 1, mom. a).

Genom här föreslagna bestämmelser angående tullbehandlingen af sådana varor, som utgöra blandningar af olika beståndsdelar, har kommittén velat afhjälpa en ofullständighet i vår nu gällande tullagstiftning. De principer, på hvilka förslaget är grundadt, tillämpas redan nu beträffande varor, hvilka genom blandningen ej förändrat karaktär, såsom spannmål, frö m. m. Däremot hafva sådana blandningar, som utgöra en förarbetning i mera vidsträckt bemärkelse, i allmänhet hänförts till sista rubriken i tulltaxan och sålunda belagts med 15 procents värdetull, äfven om beståndsdelarna hvar för sig varit tullfria. Af ordalydelsen i nu förevarande moment synes ej framgå, huruvida varan äfven i sistnämnda fall skall vara tullfri, och kräfver stadgandet i detta afseende ett förtydligande.

Dylika blandningar af tullfria beståndsdelar förekomma rätt ofta till import. En utredning, som verkställts till belysande af denna fråga, har visat, att af alla blandningsartiklar, uppgående till omkring ett hundratal, hvilkas tullbehandling hänskjutits till generaltullstyrelsens pröfning, och hvilka i de flesta fall blifvit föremål för kemisk undersökning, 23 procent utgjorts af tullfria beståndsdelar, och hafva vid denna beräkning undantagits sådana varor, som äro hänförliga under viss rubrik i kommitténs taxeförslag.

Med afseende å frågan, huruvida blandningsprodukter af tullfria beståndsdelar böra tullbeläggas eller åtnjuta tullfrihet, kan anföras, att

värdet till största delen torde få anses ligga i de tullfria ingredienserna, enär blandningsproceduren i allmänhet är en jämförelsevis enkel förarbetning. Om med hänsyn härtill tullfrihet för ifrågavarande blandningar anses böra medgifvas, vilja ämbetsverken dock ej underlåta att fästa uppmärksamheten därå, att bestämmelsen i nu förevarande moment ovillkorligen skulle medföra, att ofvanberörda artiklar i väsentligt större utsträckning än hittills skett måste underkastas kemisk undersökning, hvilket förhållande kommer att vålla statsverket ej obetydliga kostnader.

Att härigenom äfven tullbehandlingen kommer att afsevärdt fördröjas, ligger i öppen dag, i synnerhet som det ej torde kunna antagas, att tullförvaltningarna i allmänhet komma att äga förutsättningar för varornas kemiska undersökning inom tullverkets lokaler.

§ 1, mom. c).

Med den här föreslagna bestämmelsen har kommittén, såsom i motiveringen framhålles, åsyftat att förebygga vissa tullsatsers eluderande. Kommittén har emellertid förutsett, att stadgandet icke under alla förhållanden kan genomföras, och det torde ej heller kunna förväntas, att detta kan ske annat än i sällsynta undantagsfall. Följden skulle sålunda blifva, att endast den importör, som på grund af samvetsbetänkligheter ansåge sig böra vid tullbehandlingen upplysa, att vissa delar till en vara funnes förpackade i annat med samma lägenhet inkommande kolli, kunde drabbas af högre tull, medan en person med mindre starkt utprägladt rättsbegrepp hade de största möjligheter att frigöra sig från bestämmelsens verkningar. Tulltjänstemannen kan nämligen i allmänhet icke — och allra minst på de större tullplatserna — ingå i undersökning, huruvida delar till ett föremål finnas förpackade i något annat med *samma lägenhet* inkommet kolli. Ett fiskaliserande från tulltjänstemännens sida i detta afseende skulle ej heller vara lämpligt. Skulle tilläfventyrs upptäckas, att ett kolli innehölle vissa kompletterande delar till en med samma lägenhet inkommen, från tullverket redan afhämtad vara, har bestämmelsen knappast någon praktisk betydelse, enär tilläggstull ej skulle kunna utkräfvas, då för dess bestämmande i allmänhet kräfves förnyad undersökning af varan i dess helhet, och en sådan knappast skulle kunna föranstaltas, bland annat af det skäl, att den redan utlösta delen kunde vara försänd till annan ort.

En motsvarighet till den af kommittén föreslagna bestämmelsen, ehuru i betydligt mildrad form, har förefunnits i förr tillämpad praxis, nämligen då de olika beståndsdelarna inkommo i kolli, angifna på en och samma inlaga, men då häraf uppstod ett betänkligt osäkerhetstillstånd vid tullbehandlingen, har en mera liberal praxis med stöd af senare prejudikat utbildats, och erfarenheten har visat, att detta vid tillämpningen af nu gällande tulltaxa kunnat ske utan nämnvärdt störande inverkan beträffande tullskyddet.

Kommitténs taxeförslag synes i detta afseende erbjuda större trygghet, i det att uppmärksamhet i allmänhet synes hafva ägnats tullsatserna för delar till i förslaget upptagna varor.

Slutligen torde förtjäna påpekas, att, genom den i detta moment föreslagna bestämmelsen, resultatet understundom kan blifva alldeles motsatt mot hvad som åsyftats. Så t. ex. vid införsel af prydnadsglas i förening med förgylld eller försilfrad metall, då glaset med eller utan sådan sammansättning, jämlikt rubriken 652 skulle draga en tull af 1 krona per kilogram och metallen jämlikt rubriken 859 en tull af 2 kronor 50 öre per kilogram.

På grund af hvad sålunda anförts, och då en tullagstiftning, hvars efterlefnad endast undantagsvis kan öfvervakas, synes betänklig redan med hänsyn till det demoraliserande inflytande, densamma måste utöfva såväl på importören som på tulltjänstemannen, hemställes, att ifrågavarande moment erhåller följande lydelse:

> att sammansatta varor, hvarom i b) sägs, äro underkastade förtullning såsom sådana, äfven om de införas i *söndertaget skick*, allenast beståndsdelarna inkomma i samma kolli, och utan hinder däraf, att mindre väsentliga beståndsdelar saknas.

§ 2.

Med afseende å sådana varor, för hvilka profvägning kan komma att medgifvas, förutsätta ämbetsverken, att sådan lättnad kan beredas i väsentligt större utsträckning än hittills varit förhållandet.

§ 3.

Beträffande det pris, som bör läggas till grund för tullbehandlingen af sådana varor, för hvilka tullen utgår efter vissa procent af värdet, innehåller § 5 i nu gällande tulltaxeunderrättelser följande bestämmelser.

Å inkommande varor, som enligt taxan förtullas med vissa procent af värdet, bör godsägare uppgifva inköpspriset med tillägg af emballagets värde jämte assurans, frakt och annan därå använd kostnad, intill dess de anländt, därest de fraktats med fartyg, till den hamn, dit de äro destinerade eller där de för vidare befordran till destinationsorten ur fartyget lossas, och, därest de fraktats å annat sätt, till första svenska tullplats. Godsägarens uppgift skall, såvidt ske kan, styrkas af faktura och konossement.

Motsvarande bestämmelse i § 3 underrättelserna, om hvad vid tillämpningen af kommitténs tulltaxeförslag iakttagas bör, har erhållit följande förändrade lydelse.

Där tullsats är bestämd till vissa procent af varans värde, beräknas detta för inkommen oskadad vara lika med varans allmänna marknadspris, sådant detta vid tiden för varans skeppning ställde sig vid kontant inköp i parti å inköpsplatsen, eller, i fråga om inkommen ej inköpt vara, å afsändningsplatsen, med tillägg i hvilketdera fallet som helst af emballagets värde jämte assurans, frakt och annan därå använd kostnad, intill dess varan anländt, därest den fraktats med fartyg, till hamn, dit den är destinerad eller hvarest den för vidare befordran till destinationsorten ur fartyget lossas, och, därest den fraktats på annat sätt, till första svenska tullplats. För vara, som lidit afsevärd skada, beräknas allenast det lägre värde, varan vid förtullningstillfället befinnes äga å förtullningsplatsen.

Det åligger varuägaren att uppgifva och, så vidt ske kan, styrka de belopp, hvilka sålunda tillhopa skola anses utgöra oskadad varas värde.

De förändringar, som föreslagits, öfverensstämma i hufvudsak med de uttalanden, som återfinnas i Riksdagens skrifvelse den 2 maj 1907 i anledning af väckt motion om ändring af §§ 5 och 6 i tulltaxeunderrättelserna, hvilken skrifvelse Eders Kungl. Maj:t den 14 juni 1907 remitterat till tulltaxekommittén för att tagas i öfvervägande vid fullgörande af det kommittén lämnade uppdrag.

I ett afseende innehåller emellertid den föreslagna bestämmelsen en afvikelse från den mening, som finnes uttryckt såväl i berörda riksdagsskrifvelse som i den motion, hvilken närmast föranledde frågans upptagande vid 1907 års riksdag.

Motionären anför bland annat följande:

§ 5 i tulltaxeunderrättelserna uppvisar en betänklig lucka i det hänseende, att det ej i densamma stadgas, hvilket värde skall uppgifvas i faktura, när för utländsk firmas räkning vara sändes i konsignation hit till landet, eller vara här förtullas för dylik firmas egen räkning. Följden häraf är, som kändt, att dessa varor som regel förtullas efter en faktura, som endast upptager den utländska fabrikantens tillverkningsvärde jämte kostnader till den svenska importhamnen och således icke fabrikantens vanliga försäljningspris. Härigenom har icke blott den svenska staten gått förlustig betydande inkomster, den svenska industrien ej erhållit det afsedda skyddet, utan äfven den svenska köpmannen, som i fast räkning köper och importerar varan i fråga, kommit i en sämre ställning genom att få betala en högre tull än den utländska firman för samma vara. Så har bevillningsutskottet 1904 uttalat, att genom dylikt tillvägagångssätt den bestämda tullen å elektriska maskiner, 10 procent af varans värde, i verkligheten endast lär motsvara omkring 7 eller 8 procent af värdet. Enligt mitt förmenande bör det stadgas, att i dylika fall inköpspriset sättes liktydigt med det för varan gällande allmänna marknadsvärdet å produktionsorten.

Motionären framhåller sålunda behofvet af en förändring i värdeberäkningen *endast när för utländsk firmas räkning vara sändes i konsignation hit till landet, eller vara här förtullas för dylik firmas egen räkning.*

Riksdagen synes också hafva uttalat sig för behofvet af en förändring *endast för det fall att något af nyssnämnda förhållanden äger rum*, såsom framgår af följande del af berörda riksdagsskrifvelse.

Riksdagen vill till en början beträffande det af motionären före-

slagna stadgande, att *i visst angifvet fall* till grund för förtullningen skulle läggas varans försäljningspris å produktionsorten jämte vissa tillägg, framhålla, att en dylik föreskrift synes Riksdagen vara af behofvet påkallad.

Med stöd af den i § 3 underrättelserna till kommittéförslaget föreslagna bestämmelsen, att varans värde beräknas för inkommen oskadad vara lika med varans allmänna marknadspris, sådant detta vid tiden för varans skeppning ställde sig *vid kontant inköp i parti* å inköpsplatsen, synes en importör med full rätt kunna göra anspråk på nedsättning af ett faktureradt varuvärde på grund däraf, att han ej betalt varan kontant och sålunda ej kunnat betinga sig motsvarande förmåner eller endast inköpt en så obetydlig mängd af varan, att det fakturerade värdet ej kan betraktas som *partipris*.

Ehuru ingalunda kan förnekas, att det vore rättvist, om en mindre importör ej behöfde betala högre tull än den, som inför större kvantiteter af samma vara, synas dock alltför stora praktiska svårigheter möta vid bedömande af skillnaden i värdeberäkningen vid olika sådana fall.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställes, att första delen af § 3 erhåller följande lydelse:

Där tullsats är bestämd till vissa procent af varans värde, beräknas detta för inkommen oskadad vara lika med varans marknadspris, sådant detta vid tiden för varans skeppning ställde sig å inköpsplatsen etc.

I § 5 af underrättelserna till nu gällande tulltaxa stadgas vidare bland annat, att godsägarens uppgift angående det värde, som bör läggas till grund för en varas förtullning, skall, så vidt ske kan, styrkas af faktura och konossement samt att, därest dessa handlingar icke företes, *tullkammaren är pliktig, likasom den i allt fall är berättigad,* att låta besiktiga varan. Motsvarande bestämmelser i § 3 af tulltaxeförslaget hafva erhållit följande förändrade lydelse.

Fullgör ej varuägaren hvad honom sålunda åligger eller *finner tullförvaltningen skälig anledning antaga,* att det uppgifna värdet understiger det verkliga, har tullförvaltningen att låta besiktiga varan etc.

Med den föreslagna lydelsen torde stadgandet näppeligen kunna undgå att synas afse en inskränkning i tullförvaltningens rätt att, när den så finner nödigt, genom tillkallande af sakkunniga personer utröna varans värde eller åtminstone böra föranleda en liberalare tolkning, än

som har gifvits åt motsvarande nu gällande bestämmelse, och lärer den fara ej vara utesluten, att tjänstemannen i strid mot sin personliga öfvertygelse hellre tager en lämnad värdeuppgift för god än utsätter sig för misstanken att vilja trakassera importören.

Under sådana förhållanden, och då tullförvaltningarna hittills endast med varsamhet begagnat sig af sin oinskränkta befogenhet i detta afseende — som bevis hvarå må anföras, att, enligt gjord utredning, på grund af ifrågavarande bestämmelse värderingsmän tillkallats i Stockholm endast vid 9 olika tillfällen under år 1908 — få ämbetsverken hemställa, att de ofvan citerade orden »eller finner tullförvaltningen skälig anledning antaga, att det uppgifna värdet understiger det verkliga» måtte utgå, och att orden »har tullförvaltningen» utbytes mot »*vare tullförvaltningen pliktig, likasom den i allt fall är berättigad.*»

§ 5.

Det medgifvande, som gjorts i denna paragraf, nämligen att tullbelopp, som icke uppgår till 5 öre, eftergifves, synes innebära skyldighet att i hvarje fall debitera tull, så snart beloppet uppgår till minst 5 öre.

Enligt hittills gängse praxis har detta ej skett, så framt beloppet ej uppgått till minst 20 öre, detta bland annat på den grund, att man, särskildt å större tullplatser, ej velat för några öres tull utsätta den trafikerande allmänheten för de besvär och den tidsutdräkt, som detta ofta nog skulle förorsaka; för varor, som medföras af resande såsom passageraregods, har tullfrihet understundom medgifvits, äfven om tullen uppgått till än högre belopp.

Om afgörandet i berörda afseende ej må, såsom hittills skett, öfverlämnas åt den tullbehandlande tjänstemannens omdöme, synes dock minsta belopp å tullräkning böra utgöra 20 öre.

Utdrag af det vid ämbetsverkens sammanträde denna dag förda protokoll, utvisande af undertecknade Cederschiöld, Ruus och Delphin i visst afseende uttalad skiljaktig mening, bilägges (bil. 1).

Remissakten återställes.

Stockholm den 8 december 1909.

Underdånigst

ALFR. LAGERHEIM. STAFFAN CEDERSCHIÖLD.
JOHAN PIHLGREN. HJALM. GULLBERG.
EM. RUUS. EMIL DELPHIN.

BILAGOR.

Bil. 1.

Utdrag af protokollet, hållet vid gemensamt sammanträde med Kungl. Kommerskollegium och Kungl. Generaltullstyrelsen den 2 december 1909.

Närvarande:

Generaldirektören Herr LAGERHEIM,
Herr Generaltulldirektören CEDERSCHIÖLD,
Herr Kommerserådet PIHLGREN,
Herr Förste Aktuarien GULLBERG,
Herr t. f. Byråchefen RUUS,
Herr t. f. Byråchefen DELPHIN.

Föredrogs och justerades ämbetsverkens gemensamma underdåniga utlåtande i anledning af tulltaxekommitténs den 3 maj 1909 afgifna underdåniga betänkande angående revision af gällande tulltaxa.

Generaltullstyrelsens ledamöter anmälde, att de icke kunnat instämma i det på sidan 17 förekommande uttalande angående tull på *spannmål, omalen,* utan att de röstat för att detta uttalande icke måtte inflyta i ämbetsverkens utlåtande.

In fidem:
Axel Koraen.

Utan afgift.

Till Kungl. Generaltullstyrelsen.

Bil. A.

Viktigare tullnedsättningar i taxeförslaget.

N:r i taxeförslaget.	Varuslag.	Tullsats. Enligt gällande taxa. Kronor.	Tullsats. Enligt förslaget. Kronor.	Införsel till Sverige år 1907.
6	Gipsformar för industriella ändamål	100 kr. 10: —	fria.	
7	Gipsplattor och gipsbräder	1 kg. 0: 20	1 kg. 0: 02	
9	Gipsafgjutningar till offentliga samlingar etc.	1 kg. 0: 20	fria.	
11	Chamott- och dinasmurbruk	100 kr. 15: —	fria.	Chamottmurbruk till värde af 21,367 kr.
13	Varor af mikanit	100 kr. 10: — à 15: —	fria.	
57	Ister	1 kg. 0: 20	1 kg. 0: 15	Ister o. flott 2,478,848 kg.
61	Oleomargarin	1 kg. 0: 20	1 kg. 0: 10	482,012 kg.
108	S. k. chopped apples	1 kg. 0: 25	1 kg. 0: 15	
109	Dadlar	1 kg. 0: 50	1 kg. 0: 25	16,966 kg.
139	Margarin	1 kg. 0: 20	1 kg. 0: 15	3,200 kg.
195	Sul- och bindsulläder: hela och halfva hudar etc.	1 kg. 0: 40	1 kg. 0: 35	391,120 kg.
226	Träull	100 kr. 15: —	fri.	2,896 kr.
231	Tändsticksämnen af asp	1 kg. 0: 30	fria.	
260	Klufven och skalad eller hyflad rotting	1 kg. 0: 25	fri.	18,020 kg.
275	Tandborstar	1 kg. 1: 20	1 kg. 0: 60	
278	Hornborst	100 kr. 15: —	fritt.	
331	Musiknoter, bundna	1 kg. 1: —	fria.	678 kg.
402	Garn af lin etc.: enkelt, oblekt, ofärgadt, öfver n:r 75	1 kg. 0: 20	fritt.	
405	enkelt, blekt, färgadt eller tryckt, öfver n:r 75	1 kg. 0: 40	fritt.	
427, 465	Bokbindarklot	1 kg. 0: 50 m. fl.	1 kg. 0: 40	Bokbindarklot af bomull 59,258 kg.

N:r i taxeförslaget.	Varuslag.	Tullsats. Enligt gällande taxa. Kronor.	Tullsats. Enligt förslaget. Kronor.	Införsel till Sverige år 1907.
477—479, 483—490	Bomullsväfnader, helt eller delvis glesa	1 kg. 1: 75	1 kg. 0: 50 0: 75 0: 90 1: — 1: 10 1: 25 1: 50	
556	Gulddragartråd	1 kg. 9: —	1 kg. 6: —	
580	Andra oarbetade prydnadsfjädrar än strutsfjädrar	1 kg. 15: —	1 kg. 10: —	
589	Mattor, hofbuffertar, proppar, massiva hjulringar och symaskinsringar af mjuk kautschuk	1 kg. 1: 20	1 kg. 0: 80	
598	Stänger af hårdgummi	1 kg. 1: 20	1 kg. 0: 50	
615	Badkar, tvättställ m. m. af lergods, ej hänförligt till fajans- eller porslinsvaror	1 kg. 0: 10	1 kg. 0: 05	
618, 619	Elektriska isoleringsartiklar af lergods	1 kg. 0: 20 à 0: 60	1 kg. 0: 20 à 0: 25	
640	Fotografiska torrplåtar	1 kg. 0: 30	fria.	142,827 kg.
647	Glasstafvar	1 kg. 0: 60	1 kg. 0: 10	
650	Konstgjorda tänder	100 kr. 15: —	fria.	118,885 kr.
654	Vissa glasvaror	1 kg. 0: 60	1 kg. 0: 45	
663	Gjutna lyktstolpar och kolonner af järn	1 kg 0: 04	1 kg. 0: 02 1/2	
664—668	Åtskilliga artiklar, i gällande taxa hänförliga till ej specificerade järnvaror	1 kg. 0: 50 à 0: 20	1 kg. 0: 05, 0: 10 à 0: 12	
705	Rörproppar af järn	1 kg. 0: 20	1 kg. 0: 15	
715	Drif- och urfjädrar öfver 3 mm. breda af bandjärn	1 kg. 1: —	1 kg. 0: 50	
769	Cirklar af järn	1 kg. 1: 50	1 kg. 0: 50	
773	Pennknifvar med ytterskållor af järn etc., med högst 2 blad etc.	1 kg. 3: —	1 kg. 1: 50	

N:r i taxeförslaget.	Varuslag.	Tullsats. Enligt gällande taxa. Kronor.	Tullsats. Enligt förslaget. Kronor.	Införsel till Sverige år 1907.
799	Gångjärn, hörnjärn etc.	1 kg. 0: 50 à 0: 20	1 kg. 0: 15	
802	Järnsängar, lackerade	1 kg. 0: 50	1 kg. 0: 30	3.238 kg.
835	Stänger af koppar m. m., valsade etc., af rektangulär genomskärning	1 kg. 0: 35	1 kg. 0: 10	
836	Stänger af koppar m. m., valsade etc., af annan genomskärning (än rund, kvadratisk, rektangulär eller sexkantig)	1 kg. 0: 35	1 kg. 0: 25	43,113 kg.; häri ingå äfven stänger af rektangulär genomskärning.
839	Stagbultkoppar	1 kg. 0: 50	1 kg. 0: 15	
840	Kopparrör, bearbetade	1 kg. 0: 75 à 0: 50	1 kg. 0: 35	
851	Koppartråd, öfverspunnen uteslutande med textilämne, af större tjocklek än 0.5 mm.	1 kg. 1: —	1 kg. 0: 50	
863	Linor af blytråd	1 kg. 0: 20	fria.	
869	Plåt och tråd af tenn	1 kg. 0: 50	fria.	Plåt af tenn 3,669 kg.
875	Ångpannezink	1 kg. 0: 20	fri.	
876	Stänger af zink	1 kg. 0: 20	1 kg. 0: 10	2,930 kg.
896	Guldplåt	1 kg. 15: —	1 kg. 2: 50	
954	Stansmaskiner, fasonjärnsaxar, bocknings- och riktningsmaskiner för plåt och rör, vägande öfver 8,000 kg. per st.	100 kr. 10: —	fria.	
973	Snällpressar, rotationspressar, sättmaskiner etc.	100 kr. 10: —	fria.	Rotationspressar, snällpressar och sättmaskiner, till värde af 1,060,404 kr.
	Kaffe- och köttkvarnar etc.:			
981	vägande per st. högst 15 kg.	1 kg. 0: 20	1 kg. 0: 18	125,405 kg.
982	af större vikt	1 kg. 0: 20	1 kg. 0: 12	
1,035	Vissa delar till nernstlampor	1 kg. 0: 60 à 0: 75	1 kg. 0: 50	

N:r i taxeförslaget.	Varuslag.	Tullsats. Enligt gällande taxa. Kronor.	Tullsats. Enligt förslaget. Kronor.	Införsel till Sverige år 1907.
1,047	Bergmannsrör af papp	1 kg. 0: 50	1 kg. 0: 10	28,020 kg.
	d:o af mässing	1 kg. 0: 50		23,938 kg.
	d:o af järnplåt	1 kg. 0: 20		126,690 kg.
1,066	Vissa feta oljor samt växtfett på andra kärl än fat	1 kg. 0: 05	fria.	
1,067	Lanolin och degras	100 kr. 15: —	fria.	Lanolin till värde af 11,695 kr. Degras till värde af 59,289 kr.
	För ett afsevärdt antal kemiska produkter nedsättning från 15 procent å värdet till tullfrihet, t. ex. för: natriumhydrosulfit, karborundum, kolsvafla, klorsvafvel, svafvelnatrium, svafvelkalium, naftalin m. fl.			
1,138	Träsprit	1 kg. 0: 30	1 kg. 0: 20	450 kg.
1,222	Fotografikameror, vägande netto mer än 3 men ej mer än 5 kg.	1 kg. 5: —	1 kg. 3: —	
1,224	Lösa tillbehör till kameror	1 kg. 5: —	1 kg. 2: —	
1,262	Knappar af papier-maché	1 kg. 1: 50	1 kg. 0: 50	
1,266	Pärlemorknappar	1 kg. 2: —	1 kg. 1: —	

Bil. B.

Inkom den 27 oktober 1909.

Till generaltullstyrelsens tullbehandlings- och upplysningsbyrå.

Sedan jag med anledning af framställd önskan från eder tagit del af det underdåniga hetänkande, som den af Kungl. Maj:t tillsatta kommittén för revision af gällande tulltaxa aflämnat, får jag rörande sådana delar, som särskildt beröra nya tullsatser å järnrör och rördelar, anföra följande.

Hvilken betydelse de föreslagna förhöjningarna å tullsatserna skulle ha för redan anlagda och ännu mer för planerade vattenledningsanläggningar är tydlig, då man besinnar, att denna tull är föreslagen till 3 kronor per 100 kilogram för rör öfver 145 millimeters inre diameter. D. v. s. alla rör öfver 5 engelska tums diameter skulle i ett slag fördyras i pris med minst 30 procent, då desamma hittills icke varit tullpliktiga, och inga gjutna dylika rör för närvarande tillverkas inom landet. Skulle genom den nu ifrågasatta förhöjningen en afsevärd industri kunna uppammas, vore ju därom icke så mycket att säga. Men detta tillåter jag mig att betvifla. Åtgången af dylika rör inom landet är ej så stor och måste vara så variabel, att ringa utsikt torde finnas att en sådan industri, baserad endast på försäljning inom landet, skulle kunna bära sig. Den bör därför ovillkorligen grundas äfven på export, men i så fall kommer nu föreslagna tullsats att snarare verka hämmande, då den icke kommer att uppmuntra till konkurrens med utländska rörverk. Åtskilliga år torde i alla fall komma att förflyta, innan *ett* sådant verk, och *flera* komma ej snart till stånd, kan leverera så varierande behof, som här antagligen komma i fråga, och under tiden skulle ju tullen endast verka som en ytterligare skatt på kommunerna, då det ju i Sverige hufvudsakligen är dessa som själfva äga och an-

lägga vattenledningarna. Till hvilka betydande belopp denna tullsats endast för Stockholm skulle kunna uppgå, framgår af efterföljande tabell, som utvisar tontalet vid vattenledningsverket använda gjutna rör under åren 1900—1909.

År.	Rör och rördelar af mer än 145 millimeters inre diameter.	Rör och rördelar med mindre diameter än 145 millimeter.
1900	906 ton	172 ton
1901	[2]) 3,505 „	75 „
1902	[2]) 6,387 „	41 „
1903	[2]) 3,871 „	43 „
1904	426 „	24 „
1905	25 „	41 „
1906	536 „	19 „
1907	559 „	77 „
1908	618 „	144 „
1909 [1])	573 „	22 „

Sammanlagda tontalet för de gröfre dimensionerna uppgå till 17,406, och den föreslagna tullsatsen för dessa skulle således kostat staden mer än en half million kronor under dessa tio år.

Vattenledningsanläggningar äro för våra kommuner ofta ett lifsvillkor, och hvarje fördyrande däraf är att beklaga, då kommunerna redan nu för realiserande häraf alltid måste upptaga lån.

Samma skäl torde kunna åberopas för höjande af tullsatserna å dragna eller svetsade rör och rördelar samt vattenmätare. Visserligen har en inhemsk tillverkning af dessa senare påbörjats, men endast af en fabrik och en enda sort, nämligen s. k. turbinmätare. Fabrikationen häraf skulle då blifva otillbörligt gynnad och den eggande konkurrensen bortfalla. Då andra fabrikat, som s. k. skifmätare, hvilka grunda sig på en annan princip för mätning af vattnet, äro de förstnämnda öfverlägsna i noggrannhet, användas de numera i stor utsträck-

[1]) Tills dato 1909.

[2]) De höga talen under 1901—02—03 äro beroende på då pågående anläggning af 102 centimeters ledning mellan Norsborg och Stockholm.

ning af Stockholms vattenledningsverk. Tillika kan jag ej underlåta att påpeka det enligt min åsikt mindre lämpliga i att för mätare utbyta värdetull mot vikttull, men då samma svaghet vidlåder hela taxeförslaget med afseende å tullen för maskiner af olika slag, torde icke något med denna anmärkning vara att vinna.

Stockholm den 26 oktober 1909.

O. NORDENSTRAHL.
Vattenledningschef.

Bil. C.

Inkom den 3 november 1909.

Till Kungl. Generaltullstyrelsens tullbehandlings- och upplysningsbyrå.

Rubr. 660—662.

Anmodad att yttra mig öfver de af Kungl. tulltaxekommittén föreslagna tullsatserna, speciellt i hvad de angå gjutna rör, beder jag vördsamt få anföra följande:

Jernkontoret uppgifver, att en inhemsk tillverkning af gjutna rör och rördelar kan förväntas komma att upptagas inom landet, och att därigenom ett afsevärdt antal arbetare skulle komma att sysselsättas, om blott ett effektivt tullskydd bereddes industrien ifråga.

Gjutna rör af ej smidbart gjutgods importeras af två slag:

1) Heltjocka muff- och flänsrör med en diameter från 40 mm. upp till 1,500 mm., af hvilka muffrören hufvudsakligen användas af kommunerna för deras gas- och vattenledningsverk och flänsrören (af hvilka importen är synnerligen ringa, då verkstäderna ofta själfva gjuta sina flänsrör) af de mekaniska verkstäderna, sulfit- och sockerfabrikerna m. fl.
2) Halftjocka muffrör och afloppsmuffrör (tjocka och tunna) med en diameter från 50 mm. till högst 200 mm., hvilka uteslutande användas för klosett-, afloppps- och varmvattenledningar, d. v. s. för de hygieniska anordningarna i bostadshusen, och hvilka sålunda hufvudsakligen köpas af installatörer och byggmästare.

Någon skillnad mellan dessa olika slag af rör göres tyvärr ej i den nuvarande statistiken, hvarför det är svårt beräkna importen af det ena eller andra slaget, men med ledning af till min firma ingångna för-

frågningar och firmans leveranser, anser jag att de heltjocka rören utgöra cirka $^{6}/_{10}$ af hela importen.

Importen af gjutna rör och rördelar var under åren 1905, 1906 och 1907 i medeltal

12,706 ton,

hvaraf alltså:

för heltjocka rör . . . . . cirka 7,623 ton
för halftjocka rör . . . . . „ 5,083 „

Rördelarna utgöra för heltjocka rör cirka 5 procent af rörens vikt och för halftjocka och afloppsrör cirka 40 procent (upp till 50 procent) af rörens vikt.

Rördelarna skulle sålunda utgöra:

heltjocka . . . . . 381 ton
halftjocka och afloppsrördelar . . . . . 2,033 „
Summa 2,414 ton

De olika slagen af rör betinga för närvarande ungefär följande priser, cif Stockholm.

Raka rör.

Heltjocka muffrör,	40—80	mm.	diameter	kr.	10: 40	9: —	per	100	kg.
d:o d:o	100—300	„	„	„	8: 75	7: 75	„	„	„
d:o flänsrör,	100—300	„	„	„	11: 30	10: —	„	„	„
Halftjocka muffrör,	76—200	„	„	„	11: —	10: 40	„	„	„
Afloppsmuffrör,	50—152	„	„	„	12: —	11: 30	„	„	„

Rördelar.

Muffrördelar,	40—300	mm.	diameter	kr.	16: 50	15: 20	per	100	kg.
Flänsrördelar,	100—300	„	„	„	18: 50	16: 50	„	„	„
Halftjocka rördelar,	76—200	„	„	„	17: 50		„	„	„
Afloppsrördelar,	50—152	„	„	„	21: —	16: 50	„	„	„

Som synes finnes en rätt stor skillnad i prisen mellan å ena sidan raka rör och å andra sidan rördelar, under det att priset å de raka rören af olika dimensioner och sorter ej varierar så mycket.

Kommittén har emellertid ej tagit någon hänsyn härtill, utan delat upp rören med en fullkomligt godtycklig gräns i rör öfver och under 145 mm. diameter, och föreslagit följande tullsatser:

för rör och rördelar öfver 145 mm. diameter . . kr. 3: — per 100 kg.
„ „ „ „ under 145 „ „ . . „ 4: — „ 100 „

Importen af rör öfver och under 145 mm. diameter, är i det närmaste lika och var i medeltal för de förut nämnda åren:

för öfver 145 mm. diameter . . . . . 6,908 ton
„ under 145 „ „ . . . . . 5,797 „

Hela det af kommittén föreslagna tullbeloppet, som skulle drabba de gjutna rören, skulle sålunda blifva för ett år

kronor 439,120:—,

med hvilket belopp således kommunernas invånare skulle brandskattas för att ett rörverk i en framtid skulle komma till stånd.

Det tyska rörverk, som min firma representerar för Skandinavien, Rudolph Böcking & C:o, Halbergerhütte, sysselsätter för närvarande något mer än 300 arbetare och producerar något mer än 100,000 ton rör, rördelar och tillhörande artiklar.

Sveriges import af gjutna rör under ett år är sålunda endast $^1/_9$ af Böckings årstillverkning.

Att det ifrågasatta rörverket skulle kunna arbeta på export är väl ej troligt, då utlandet har både billigare järn och billigare koks; att det skulle tillförsäkra sig det hufvudsakliga behofvet af rör inom landet är ej heller troligt, ty med den mångfald af dimensioner som finnes och användes, skulle det ej kunna leverera prompt, då förbrukningen i Sverige ej är konstant utan koncentrerar sig vår och höst, hvartill kommer att verket väl svårligen kunde åtaga sig de större dimensionerna af 1 meters diameter och däröfver.

Jag är lifligt öfvertygad om, att vi sakna alla naturliga förutsättningar för ett rörverk i större skala i Sverige. Under antagande likväl, att verket skulle erhålla $^3/_4$ af landets behof, eller cirka 8,000 ton, skulle ej behöfvas en större arbetsstyrka än cirka 300 à 400 arbetare, och för att sysselsätta dessa jämte de, som få sysselsättning med härtill erforderlig malmbrytning och kokstransport, skulle uttaxeras 439,000 kronor i tullskatt.

Detta är väl orimligt.

Jag skall med några exempel här nedan visa huru denna tullskatt ställer sig i praktiken för några mindre samhällen.

Kalmar.

Kalmar stad, 14,800 invånare, beslöt i våras att utvidga sitt vattenledningsverk, dels genom att bygga en ny pumpstation med

direkt ledning till staden, dels utvidga rörnätet inom staden, och inköpte därför följande parti rör:
1,440 ton öfver 145 mm. diameter,
72 „ under 145 „ „
förutom cirka 30 ton rördelar.

Med gällande tullsats betalar nu Kalmar kronor 1,080: — i tullafgifter, under det tullafgiften, om nya taxeförslaget tillämpats hade blifvit ej mindre än

kronor 46,080: —,

eller kronor 3: 11 per invånare.

Rören inköptes af en fransk firma till följande priser, cif Kalmar.

Raka rör öfver 145 mm. diam.				kr.	7: 75	per 100 kg.
„ „ under 145 „ „	100—125 mm. diam.			„	7: 75	„ „ „
„ „ „ 145 „ „	50 „ „			„	9: 75	„ „ „
„ „ „ 145 „ „	40 „ „			„	10: 40	„ „ „
Rördelar alla slag				„	15: 20	„ „ „

De föreslagna tullsatserna, 3 resp. 4 kronor per 100 kg., blifva sålunda beräknade i procent af varans värde:

För rör öfver 145 mm. diameter				38.7
„ „ under 145 „ „	100—125 mm. diam.			51.6
„ „ „ 145 „ „	50 „ „			41
„ „ „ 145 „ „	40 „ „			38.4
Rördelar öfver 145 „ „				19.7
„ under 145 „ „				26.3

Dessa siffror visa väl om några, att den föreslagna tullen å de raka rören i praktiken kommer att verka som en skatt och ej som en tull, afsedd att skydda en liten industri med 300 à 400 arbetare; ty ett verk, som nära nog skulle få monopol på sin tillverkning (då väl stat och kommun, såsom är fallet med smidda rör, komme att föreskrifva svensk tillverkning) men trots detta ej kan reda sig utan ett tullskydd af 38—50 % af värdet, den tror jag ej är berättigad.

Tranås.

Tranås köping, 2,200 invånare, bygger för närvarande ett vattenverk, afsedt att förse köpingen och närmaste grannskapet med vatten, och har inköpt följande parti gjutna rör:

öfver 145 mm. diameter . . . . . 683 ton
under 145 „ „ . . . . . 4 „
hvartill komma cirka 20 ton rördelar.

Enligt nuvarande tullsats uppgår tullbeloppet till cirka 60 kronor, men enligt nya förslaget skulle det blifva

kronor 21,100: —,

eller kronor 9: 60 per invånare. Inköpsprisen voro i hufvudsak desamma som för Kalmar.

En hel mängd sådana exempel skulle kunna framletas, men de anförda må vara nog. De visa, att den föreslagna tullen högst betydligt skulle fördyra de kommunala gas- och vattenverkens rörledningar och naturligtvis samtidigt verka hämmande på anläggandet af vattenverk, och detta just i en tid, då det snart sagdt är en lifsfråga för våra kommuner att skaffa sig vattenledning, och allt detta utan att därför någon som helst garanti gifves för att ett leveranskraftigt rörverk verkligen kommer till stånd.

På alldeles samma sätt komma förhållandena att gestalta sig för de personer, som önska förse sina bostäder med värme-, aflopps- och klosettledningar. Anläggningskostnaden blifver betydligt högre och tullen verkar sålunda äfven här hämmande på införandet af de så nödvändiga hygieniska anordningarna i våra bostäder.

Hvar och en, som sett ett större modärnt rörverk, inser lätt, att ett sådant svårligen kan inrättas i Sverige, där vi sakna de allra första förutsättningarna härför, nämligen:

Billigt järn, billig koks, billiga frakter och ett stort jämnt eget behof.

Däremot anser jag, att en tillverkning af rördelar, såväl hel- som halftjocka och tunna af såväl större som mindre dimensioner, skulle kunna upptagas af landets större gjuterier. Redan nu tillverkas vid ej mindre än tre bruk halftjocka och tunna rördelar i en rätt stor omfattning, och tillverkningen går stadigt framåt, trots det nuvarande ringa tullskyddet af endast kronor 1: 50 per 100 kilogram.

Här finnes således redan en industri, som visserligen arbetar under rätt brydsamma omständigheter, men som med ett något ökadt tullskydd lätt skulle kunna taga fart och så småningom öfvertaga tillverkningen af de cirka 2,000 ton rördelar, som landet behöfver, utan att därför någon större skatt behöfver påläggas kommuner och enskilda.

Jag får därför som min åsikt uttala, att tullen å raka rör endast kommer att orsaka skada, under det att tullen å rördelar kan blifva till

stor nytta och beder därför att här nedan få upptaga det förslag, jag framställde vid ett af tulltaxekommitténs sammanträden, nämligen att alla gjutna rör i tullteknisk hänseende delas i tvänne kategorier:

1) raka rör,
2) rördelar,

oberoende af diametern och oberoende af om de äro bearbetade eller ej (undantagandes gängning; vanliga bearbetade flänsrör skulle för öfrigt redan enligt kommitténs förslag ej räknas som bearbetade) då extra bearbetade rör så ytterst sällan införas, att de utan vidare kunna lämnas ur räkningen.

Jag beder sålunda få föreslå följande tullsatser:

Rör och rördelar af icke smidbart gjutgods:

n:r 660, raka rör, minst 1.8 meter (6 engelska fot långa) fria, eller allra högst nuvarande tullsats af kr. 1: 50 per 100 kg.
n:r 661, rördelar . . . . . „ 3: 50 „ 100 „
n:r 662, gängade rördelar; äfvensom brandposter, tackjärnsbrunnar och sifoner samt slussventiler, helt af järn eller järn i förening med metall . . . . . kr. 5: — per 100 kg.

Anmärkningar till 660—662.

1) För emaljerade rör och rördelar förhöjas ofvanstående tullsatser med kronor 5: — per 100 kilogram.
2) Till rördelar hänföras vinkelrör, T-rör etc. (lika med kommitténs förslag).

Härigenom komma äfven slussventiler af mindre dimension än 145 millimeter att endast drabbas af en tull af kronor 5: — per 100 kilogram, men då äfven denna tullsats är betydligt högre än den nuvarande, anser jag den fullt tillräcklig för att skydda den inhemska industrien. Gasverken använda slussventiler, helt af järn (de flesta af dessa importeras).

Så t. ex. väger en 125 millimeters slussventil, helt af järn 83 kilogram och kostar cif Stockholm kronor 20: 25. Enligt gällande taxa är tullen 10 procent af värdet eller kronor 2: 03, men enligt nya förslaget skulle tullen utgå med ej mindre än kronor 10: — per 100 kilogram eller i detta fall kronor 8: 30, motsvarande 41 procent af värdet. Enligt mitt ofvanstående förslag skulle tullen blifva kronor 5: — per 100 kilogram äfven för dessa ventiler = kronor 4: 15 eller 20 procent af värdet, hvilket ju kan vara rimligt.

En 125 millimeters slussventil för vatten af järn med metall-

tätning väger 85 kilogram och kostar cif Stockholm kronor 23: 90. Gällande tull utgör kronor 2: 39, men enligt nya förslaget kronor 8: 50 och enligt mitt ofvanstående förslag kronor 4: 25 eller 18 procent, sålunda äfven här en ganska rimlig tullsats.

Rubr. 701—702.

Beträffande valsade eller dragna s. k. smidda rör, rubrik n:r 701 och 702 vill jag här icke ingå på någon granskning af det föreslagna tullbeloppet, kronor 7: — mot förut kronor 4: — per 100 kilogram, men beder få påpeka ett förhållande, som troligen är okändt för kommittén, nämligen att en stor del svenska ångrör men äfven svarta, försäljas inom landet trots det högre priset, de betinga, än motsvarande utländska, och beror detta glädjande förhållande på att de flesta konsulterande ingenjörer för statens och flera städers anläggningar, där smidda rör behöfvas, helt enkelt föreskrifva svenska rör, hvarigenom den utländska konkurrensen hejdas, äfven om icke tillräckligt tullskydd förefinnes.

Rubr. 664—665.

Ehuru det egentligen icke ingår inom ramen för denna utredning angående tullen för gjutna rör, kan jag i detta sammanhang icke underlåta beröra tulltaxekommitténs förslag till tull å emaljeradt sanitetsgods, då min firma representerar tre af de fem emaljerverk, som finnas inom landet.

Beträffande de gjutna rören har förut framhållits, att såväl jernkontoret som kommittén ansett det så viktigt, att en industri i denna bransch komme till stånd, att de ej tvekat föreslå en så ovanligt hög tull som 35—50 procent af rörens värde. Så mycket märkvärdigare verkar det då, att kommittén beträffande sanitetsgods n:r 664 och 665 delvis vill sänka den nuvarande tullen och härigenom med all säkerhet döda denna unga lofvande industri.

Den nuvarande tullen å emaljgods, 50 öre för de 10 första kilogrammen och sedan 4 öre för de öfverskjutande, är visserligen i vissa fall abnormt hög och behöfver naturligtvis ändras, men att sänka den så mycket som i genomsnitt till 10 öre per kilogram, som kommittén

föreslår, går säkert ej. Jag skall visa detta med några exempel. En emaljerad lavoar af vanlig typ (modell T n:r 7) väger 14 kilogram och kostar af svensk tillverkning kronor 10: —. Enligt nuvarande tull blifver tullbeloppet kronor 5: 16 men enligt nu föreslagna endast kronor 1: 40.

Ett emaljeradt diskbord n:r 1 väger 18 kilogram och kostar kronor 11: 50.

Med nuvarande tullsats blifver tullbeloppet kronor 5: 32 men enligt den nya endast kronor 1: 80.

Med nuvarande tullsats är så godt som all import utesluten, men skulle den af kommittén föreslagna komma till stånd, komme säkerligen landet att öfversvämmas af billigt tyskt emaljgods, ofta af sekunda kvalitet. Som ett tidens tecken beder jag få meddela, att ett stort tyskt emaljverk innevarande höst skaffat sig ombud i Stockholm, trots att de för närvarande för tullens skull icke kunna importera annat än badkar och eventuellt slasktrattar, säkerligen endast för att vara färdiga till aktion genast den lägre tullen skulle komma att träda i kraft.

Slasktrattar med en vikt af $8\frac{1}{2}$—$11\frac{1}{2}$ kilogram draga redan nu den af kommittén föreslagna tullen af 10 öre per kilogram och är föremål för massfabrikation inom landet. Trots att härigenom tillverknings- och försäljningspriset blifver synnerligen lågt, kunna tyskarna likväl sända hit af sitt öfverskott cirka 7 procent af förbrukningen.

Hvad de emaljerade badkaren beträffar blifver tullen å dessa enligt nya förslaget något högre än den nuvarande, beroende på deras större vikt, men icke förty synes den föreslagna tullen vara väl låg. Vanliga normala badkar af 1.8 meters längd, försedda med vanlig våtemalj kostade förut af utländsk tillverkning kronor 62: — per styck, inklusive tull, men sedan de af min firma representerade bruken för några år sedan började tillverkning af badkar i Sverige, hafva tyskarna undan för undan gått ned med priset och försälja numera dessa badkar till cirka *kronor 52: —, inklusive tull*, under det priset för de svenska är cirka kronor 61: —.

Enligt de upplysningar, jag införskaffat från tullkamrarna i Stockholm, Göteborg och Malmö, importerades under innevarande års tre första kvartal ej mindre än 457 stycken badkar, försedda med olika slags emalj, däraf 351 stycken från Tyskland. Under samma tid sålde vi 370 stycken svenska badkar.

Den nuvarande tullsatsen är sålunda för låg för att hindra importen.

Vikten å karen varierar ju högst betydligt, beroende på karens

storlek, men var för de tyska karen lägst 103, högst 153 kilogram. Under antagande, att medelvikten kan sättas till 130 kilogram för ett 1.8 meter långt kar, är nuvarande tullen kronor 9: 80 per stycke, och skulle enligt nya förslaget blifva kronor 13: —.

Detta är ju alltid en god hjälp för den svenska fabrikanten, men då tyskarna genom sina billiga exportfrakter vagnslastvis kunna kasta in badkaren i Sverige, förslår nog icke denna tull, hvarför jag vördsamt får föreslå, att såväl tullen för emaljeradt sanitetsgods som badkar måtte höjas till minst 13 öre per kg.

Stockholm den 1 november 1909.

RUDOLF AHLSELL.
Civilingeniör,
verkställande direktör i A.-B. Ahlsell & Ahrens.